

**AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE REGLEMENTARE
ÎN DOMENIUL ENERGIEI**

**Raport anual
privind determinarea prețurilor și tarifelor
reglementate
2019**

CUPRINS

1. Energie electrică	3
1.1 Activități cu caracter de monopol în sectorul energiei electrice, tarife reglementate.....	3
1.2 Contracte reglementate de vânzare-cumpărare energie electrică și tarife/prețuri aplicate clienților finali ai furnizorilor de ultimă instanță (FUI) în perioada contractuală 1 martie-31 decembrie 2019.....	20
1.3 Producerea energiei din surse regenerabile de energie	32
1.4 Producerea de energie electrică și termică în cogenerare de înaltă eficiență.....	33
1.5 Serviciile publice de alimentare cu energie termică în sistem centralizat	50
2. Gaze naturale.....	56
2.1 Activități cu caracter de monopol în sectorul gazelor naturale, tarife reglementate	56
2.2 Activitatea de furnizare reglementată a gazelor naturale.....	68

1. Energie electrică

1.1 Activități cu caracter de monopol în sectorul energiei electrice, tarife reglementate

În conformitate cu prevederile art. 75 alin. (1) al *Legii energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, cu modificările și completările ulterioare*, tarifele reglementate din sectorul energiei electrice sunt:

- tarifele reglementate pentru serviciile de transport și de distribuție a energiei electrice, precum și prețurile reglementate pentru energia electrică reactivă tranzitată prin punctele de delimitare a instalațiilor utilizatorilor față de instalațiile operatorilor de rețea, percepute de operatorul de transport și de sistem, respectiv de operatorii de distribuție a energiei electrice;
- tarifele reglementate pentru serviciul de sistem și prețurile reglementate de achiziție a serviciilor tehnologice de sistem, percepute de operatorul de transport și de sistem, respectiv de producătorii furnizori de servicii tehnologice de sistem;
- tarifele reglementate de racordare la rețelele electrice de interes public, percepute de operatorul de transport și de sistem, respectiv de operatorii de distribuție a energiei electrice utilizatorilor care solicită racordarea locurilor lor de producere și consum sau consum la rețelele electrice de interes public;
- tariful reglementat practicat de operatorul pieței de energie electrică, perceput de acest operator participanților la piețele centralizate de energie electrică și de certificate verzi.

Tarifele reglementate pentru serviciul de transport al energiei electrice

Tarifele pentru serviciul de transport al energiei electrice practicate în cursul anului 2019 de C.N. Transelectrica S.A., în calitate de operator de transport și de sistem (OTS) au fost aprobate prin Ordinul președintelui ANRE nr. 108/20.06.2018, pentru prima jumătate a anului, respectiv prin Ordinul președintelui ANRE nr. 81/24.06.2019, pentru cea de-a doua jumătate a anului.

Aceste tarife au fost determinate în conformitate cu prevederile *Metodologiei de stabilire a tarifelor pentru serviciul de transport al energiei electrice*, aprobată prin Ordinul președintelui ANRE nr. 53/2013, modificată și completată prin Ordinul președintelui ANRE nr. 87/10.06.2015, prin Ordinul președintelui ANRE nr. 16/24.03.2017 și prin Ordinul președintelui ANRE nr. 57/08.05.2019.

În aplicarea prevederilor metodologice menționate, în perioada 1 ianuarie – 30 iunie 2019 (care face parte din cel de-al cincilea an al perioadei a III –a de reglementare) s-au aplicat tarifele

pentru serviciul de transport aprobate prin Ordinul președintelui ANRE nr. 108/20.06.2018, după cum urmează:

1. tariful mediu de transport – 18,13 lei/MWh, în creștere cu 7,53 % în termeni nominali față de valoarea aprobată pentru perioada tarifară anterioară (respectiv perioada 1 iulie 2017 – 30 iunie 2018),
2. tariful mediu de introducere a energiei electrice în rețele (T_G) - 1,18 lei/MWh, valoare unică la nivelul sistemului electroenergetic național (SEN), în creștere cu 12,38 % în termeni nominali față de valoarea medie aprobată pentru perioada tarifară anterioară (respectiv perioada 1 iulie 2017 – 30 iunie 2018);
3. tariful mediu de extragere a energiei electrice din rețele (T_L) – 16,89 lei/MWh, valoare unică la nivelul sistemului electroenergetic național (SEN), în creștere cu 7,37 % în termeni nominali față de valoarea medie aprobată pentru perioada tarifară anterioară (respectiv perioada 1 iulie 2017 – 30 iunie 2018).

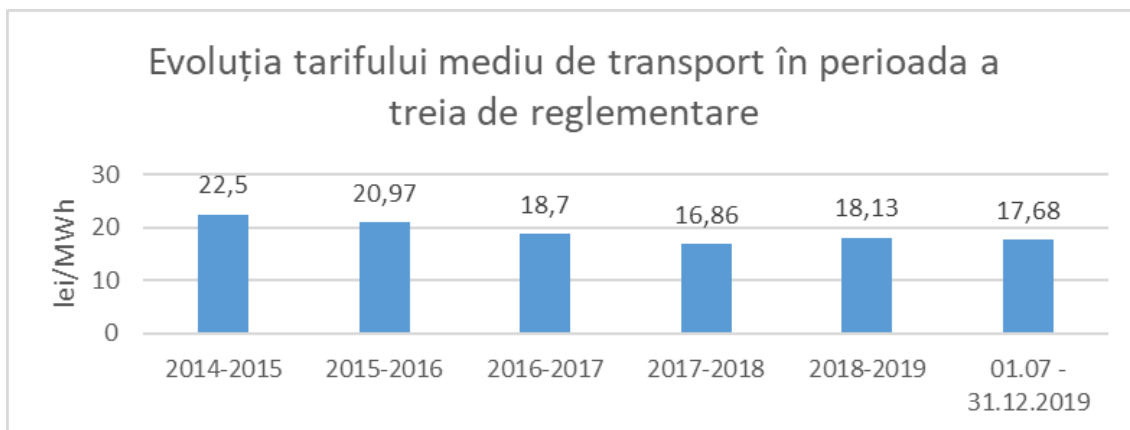
Această evoluție a tarifelor a rezultat ca urmare a creșterii prețului de achiziție și a cantității de energie electrică necesare pentru acoperirea CPT în RET față de prețul prognozat, respectiv cantitatea prognozată pentru anul 2017-2018, precum și ca rezultat al modificării semnificative a inflației realizate în anul 2017 și 2018 față de prognozele anterioare ale Comisiei Naționale de Prognoză, utilizate la proiectarea tarifelor.

Prin Ordinul președintelui ANRE nr. 57/2019 privind completarea Metodologiei de stabilire a tarifelor pentru serviciul de transport al energiei electrice, aprobate prin Ordinul președintelui ANRE nr. 53/2013, începutul celei de-a patra perioade de reglementare a fost decalat cu 6 luni prin introducerea unei perioade tarifare tranzitorii 01.07.2019 – 31.12.2019.

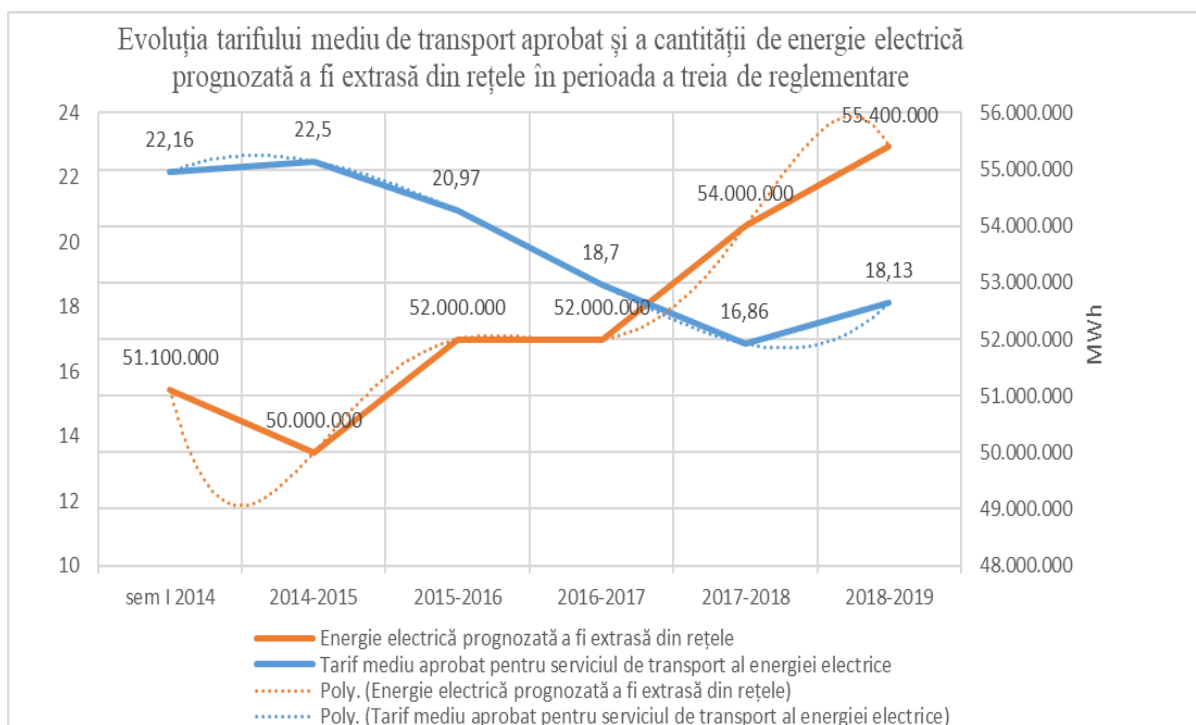
În aplicarea prevederilor metodologice menționate, în perioada 1 iulie – 31 decembrie 2019 s-au aplicat tarifele pentru serviciul de transport aprobate prin Ordinul președintelui ANRE nr. 81/24.06.2019, respectiv:

1. tariful mediu de transport – 17,68 lei/MWh, în scădere cu 2,48 % în termeni nominali față de valoarea aprobată pentru perioada tarifară anterioară (respectiv perioada 1 iulie 2018 – 30 iunie 2019),
2. tariful mediu de introducere a energiei electrice în rețele (T_G) - 1,18 lei/MWh, valoare unică la nivelul sistemului electroenergetic național (SEN), la același nivel cu valoarea medie aprobată pentru perioada tarifară anterioară (respectiv perioada 1 iulie 2018 – 30 iunie 2019);
3. tariful mediu de extragere a energiei electrice din rețele (T_L) – 16,52 lei/MWh, valoare unică la nivelul sistemului electroenergetic național (SEN), în scădere cu 2,19 % în termeni nominali față de valoarea medie aprobată pentru perioada tarifară anterioară (respectiv perioada 1 iulie 2018 – 30 iunie 2019).

Evoluția tarifului mediu de transport în perioada a III a de reglementare (01.07.2014-30.06.2019) și în perioada de tranziție se prezintă în figura următoare:

Evoluția tarifului mediu de transport corelat cu cantitatea de energie electrică extrasă din rețele este evidentă. În figura următoare se prezintă prin comparație curbele de tendință de tip polinomial a tarifului mediu de transport și a cantității de energie electrică extrasă din rețele în perioada 2014-2019.

În tabelul nr. 1 se prezintă factorii care au determinat evoluția tarifului mediu de transport și anume venitul reglementat, energia electrică introdusă în și extrasă din rețele, corecțiile anuale și venitul încasat din tarifele aplicate pentru perioada 2014-2019, cu precizarea că datele aferente realizărilor perioadei tarifare tranzitorii 1 iulie 2019 - 30 iunie 2019 nu sunt încă disponibile.

Serviciul de transport							
	UM	an tarifar 2014-2015	an tarifar 2015-2016	an tarifar 2016-2017	an tarifar 2017-2018	an tarifar 2018-2019	Perioada de tranziție (prognozat)
Venit liniarizat	lei	1.124.923.678	1.110.973.658	1.071.570.230	1.066.015.830	1.098.985.699	548.159.522
Corectie anuala (din anii anteriori)	lei	0	-20.787.434	-99.166.611	-155.565.127	-94.691.751	-23.664.307
Venit reglementat	lei	1.124.923.678	1.090.186.225	972.403.618	910.450.704	1.004.293.948	494.940.171
Energie extrasa din retele prognozata	MWh	50.000.000	52.000.000	52.000.000	54.000.000	55.400.000	28.000.000
Tarif mediu aprobat pentru serviciul de transport al energiei electrice	lei/MWh	22,5	20,97	18,7	16,86	18,13	17,68
Energie electrica introdusa in retele	MWh	58.171.487	56.401.379	60.277.100	58.000.000	58.000.000	27.500.000
Tarif mediu TG aprobat	lei/MWh	10,3	2,57	0,85	1,05	1,18	1,18
Venit realizat introducere energie	lei	610.724.783	144.983.585	51.235.535	60.763.978	65.658.269	N/A
Energie electrica extrasa din retele	MWh	52.155.773	52.676.556	54.052.600	54.000.000	55.756.910	28.000.000
Tarif mediu TL aprobat	lei/MWh	12,2	18,14	17,7	15,73	16,89	16,52
Venit realizat extragere energie	lei	644.227.270	956.426.339	956.731.020	849.686.726	941.734.220	N/A
Venit total realizat din tarifar	lei	1.254.952.054	1.101.409.924	1.007.966.555	910.450.704	1.007.392.489	N/A
CPT realizat	MWh	1.067.252	1.005.294	1.012.602	1.096.660	998.177	N/A
CPT realizat	%	2,47	2,29	2,3	2,46	2,29	N/A
Valoare CPT realizat	lei	194.206.894	181.479.815	205.000.092	225.098.700	266.544.654	N/A
Valoare CPT recunoscut	lei	178.783.064	170.534.722	183.826.541	211.744.585	240.751.610	N/A

Trebuie menționat că pentru a treia perioadă de reglementare ANRE a impus OTS o exigență mărită cu privire la fundamentarea și încadrarea categoriilor de costuri aferente serviciului de transport. Astfel, în al doilea an tarifar a fost reanalizată clasificarea costurilor de operare și mentenanță în cele două categorii: costuri controlabile – care pot fi supuse eficientizării (reducerii) și costuri necontrolabile – al căror nivel este stabilit de prevederi legale și nu sunt dependente de decizia managerială a OTS și, de asemenea, a fost resetată valoarea de referință a acestora.

Costurile cu CPT, care reprezintă cca. 20 % din totalul costurilor aferente serviciului de transport al energiei electrice sunt supuse unui mecanism de eficientizare prin stabilirea unor ținte de CPT reduse progresiv de la un an la altul al perioadei de reglementare. ANRE recunoaște în tarifele reglementate costurile înregistrate de OTS cu achiziția energiei electrice necesare acoperirii CPT în RET, numai în măsura în care cantitatea de energie electrică se încadrează în limitele anterior stabilite ca țintă de eficiență, iar prețul de achiziție nu depășește prețul de referință calculat ca medie ponderată a prețurilor de tranzacționare pe piața de energie. Prin

urmare, ANRE a plafonat atât cantitatea, cât și prețul de achiziție a energiei electrice necesare pentru acoperirea CPT, printr-o formulă care ține seama de evoluția prețului de tranzacționare în regim concurențial pe piața de energie. În structura de achiziție a CPT nu se acceptă dezechilibre cantitative mai mari de 10 %, iar costul dezechilibrelor este limitat începând cu data de 1 iulie 2017 la cel mult 5 % din prețul de referință calculat ca medie ponderată a prețurilor de tranzacționare pe piața de energie. Costurile cu CPT sunt prezentate în tabelul nr. 2.

Cantitatea de energie electrică necesară pentru acoperirea CPT în RET este într-o măsură mai mică sub controlul OTS, deoarece aceasta este puternic influențată de regimul de funcționare al RET, determinat de structura rețelei, a producerii și a consumului. Nivelul CPT este influențat și de regimul de funcționare a rețelei electrice de transport sub sarcina pentru care a fost dimensionată.

Tarifele reglementate pentru serviciul de sistem

Tarifele pentru serviciul de sistem practicate în cursul anului 2019 de C.N. Transelectrica S.A., în calitate de operator de sistem, au fost determinate pe baza *Metodologiei de stabilire a tarifelor pentru serviciul de sistem*, aprobată prin Ordinul președintelui ANRE nr. 45/2017, cu modificările și completările ulterioare. Tarifele au fost aprobate prin Ordinul președintelui ANRE nr. 108/2018 pentru perioada 1 iulie 2018-30 iunie 2019 și prin Ordinul președintelui ANRE nr. 81/2019 pentru perioada 1 iulie 2019 – 30 iunie 2020.

Astfel, ANRE a analizat costurile justificate aferente serviciului de sistem prestat de OTS și a aprobat începând cu 1 iulie 2018 pentru perioada tarifară 2018 - 2019 următoarele tarife:

- Tariful pentru serviciul de sistem – 11,55 lei/MWh, având cele două componente:
- tariful pentru serviciile tehnologice de sistem (acoperă costurile de achiziție a rezervelor de putere de la producători) – 10,44 lei/MWh și
- tariful pentru serviciile funcționale de sistem - 1,11 lei/MWh.

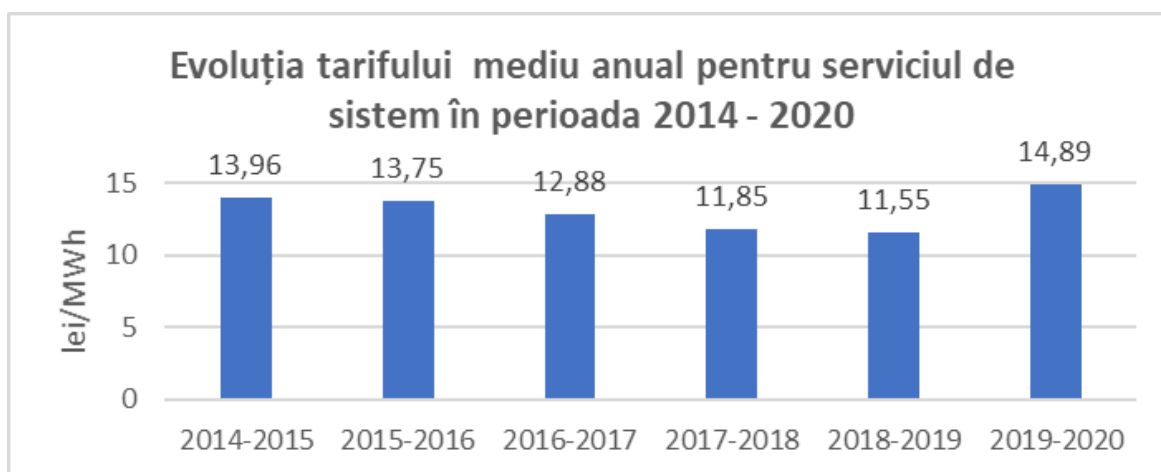
Față de tariful anterior aprobat, tariful pentru serviciul de sistem aplicat începând cu 1 iulie 2018, pentru perioada tarifară 2018 – 2019, a înregistrat o scădere cu cca.12,30%.

Prin Ordinul președintelui ANRE nr. 81/24.06.2019 s-a aprobat începând cu 1 iulie 2019 pentru perioada 1 iulie 2019 – 30 iunie 2020 tariful pentru serviciul de sistem – 14,89 lei/MWh, din care:

- tariful pentru serviciile tehnologice de sistem (acoperă costurile de achiziție a rezervelor de putere de la producători) – 13,05 lei/MWh și
- tariful pentru serviciile funcționale de sistem - 1,84 lei/MWh.

Față de tariful aprobat anterior, tariful pentru serviciul de sistem pentru perioada tarifară 2019 – 2020 înregistrează o creștere de 28,92%. Creșterea înregistrată se datorează în principal creșterii prețurilor de achiziție în regim concurențial a serviciilor tehnologice de sistem precum

și apariției unor costuri suplimentare față de cele din perioadele anterioare (costurile cu serviciile de securitate operațională în regiunea europeană Core). În figura următoare se prezintă evoluția tarifului pentru serviciul de sistem în perioada 2014-2020, exprimat în termeni nominali ai fiecărui an, care reflectă modificările componentelor tarifului pentru serviciul de sistem menționate. Pentru anul tarifar 2017-2018 tariful de STS a fost exprimat ca medie a tarifelor de STS aprobate în cele două perioade, ponderată cu cantitățile de energie electrică extrase din rețele.

Preturile pentru furnizarea serviciilor tehnologice de sistem

În conformitate cu prevederile *Metodologiei de stabilire a tarifului pentru serviciul de sistem*, aprobată prin Ordinul președintelui ANRE nr. 45/2017, cu modificările și completările ulterioare, serviciile tehnologice de sistem se achiziționează în regim concurențial, cu excepția celor furnizate în conformitate cu prevederile stabilite prin acte normative specifice, precum și de către producătorii selecționați de OTS astfel încât să fie evitată transformarea poziției dominante pe piața concurențială de energie electrică în abuz de poziție dominantă pe segmentul respectiv.

Prin *HG nr. 773/2018 privind 2018 pentru aprobarea măsurilor privind nivelul de siguranță și securitate în funcționare a Sistemului electroenergetic național, precum și măsurile în legătură cu realizarea stocurilor de siguranță ale Sistemului electroenergetic național în ceea ce privește combustibilii și volumul de apă din lacurile de acumulare pentru perioada 1 noiembrie 2018-31 martie 2019*, s-a stabilit ca operatorul de transport și de sistem să achiziționeze, în regim reglementat, servicii tehnologice de sistem de la S.C Electrocentrale Galați S.A. la o valoare a puterii electrice de 70 MW.

De asemenea, prin *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 26/2018 privind adoptarea unor măsuri pentru siguranța alimentării cu energie electrică* s-a stabilit ca pentru menținerea nivelului de siguranță a Sistemului Electroenergetic Național, Societatea Complexul Energetic

Hunedoara S.A. are obligația de a furniza servicii tehnologice de sistem către Operatorul de transport și sistem la o valoare a puterii electrice de cel puțin 400 MW.

Prin HG nr. 593/2019 pentru aprobarea măsurilor privind nivelul de siguranță și securitate în funcționare a Sistemului electroenergetic național, precum și măsurile în legătură cu realizarea stocurilor de siguranță ale Sistemului electroenergetic național în ceea ce privește combustibilii și volumul de apă din lacurile de acumulare pentru perioada 1 noiembrie 2019-31 martie 2020, s-a stabilit ca operatorul de transport și de sistem să achiziționeze în regim reglementat servicii tehnologice de sistem de la S.C Electrocentrale Galați S.A. la o valoare a puterii electrice de 77 MW.

Achiziția serviciilor tehnologice de sistem furnizate în regim reglementat, cu precizarea volumelor și a prețurilor reglementate, a fost aprobată astfel:

- prin Decizia ANRE nr. 2047/19.12.2018 — pentru societatea Complexul Energetic Hunedoara S.A.;
- prin Decizia ANRE nr. 1911/28.11.2018 – pentru societatea Electrocentrale Galați S.A.;
- prin Decizia ANRE nr. 1440/29.08.2018 – pentru Societatea de Producere a Energiei Electrice în Hidrocentrale “Hidroelectrică” S.A.;
- prin Decizia ANRE nr. 1203/24.06.2019 - pentru Societatea de Producere a Energiei Electrice în Hidrocentrale “Hidroelectrică” S.A.;
- prin Decizia ANRE nr. 1551/28.08.2019 - pentru Societatea de Producere a Energiei Electrice în Hidrocentrale “Hidroelectrică” S.A.

Tariful reglementat pentru schimburile de energie electrică cu țările perimetrice perceput de operatorul de transport și de sistem pentru utilizarea SEN pentru schimburile de energie electrică programate cu țările perimetrice

Tariful reglementat pentru schimburile de energie electrică cu țările perimetrice perceput de operatorul de transport și de sistem pentru utilizarea Sistemului Electroenergetic Național pentru schimburile de energie electrică programate cu țările perimetrice în anul 2019 a avut valoarea de 0,6 Euro/MWh, exclusiv TVA, aprobată prin Ordinul președintelui ANRE nr. 94/2018 și s-a aplicat până la data de 30 aprilie 2019, și valoarea de 0,8 Euro/MWh, exclusiv TVA, aprobată prin Ordinul președintelui ANRE nr. 56/2019 și s-a aplicat începând cu 1 mai 2019.

Tariful pentru schimburile de energie electrică cu țările perimetrice se aplică tuturor tranzacțiilor de import, export și tranzit de energie electrică, programate cu sistemele electroenergetice ale țărilor perimetrice.

Operatorii de transport și de sistem percep tariful pentru schimburile de energie electrică cu țările perimetrice pentru utilizarea Sistemului Electroenergetic Național (SEN) potrivit

mecanismului de compensare (mecanismul ITC) stabilit în conformitate cu prevederile art. 13 din *Regulamentul (CE) nr. 714/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 iulie 2009 privind condițiile de acces la rețea pentru schimburile transfrontaliere de energie electrică și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1228/2003 și ale Regulamentului (UE) nr. 838/2010 al Comisiei din 23 septembrie 2010 privind stabilirea orientărilor referitoare la mecanismul compensărilor între operatorii de sisteme de transport și abordarea comună de reglementare în domeniul stabilirii taxelor de transport.*

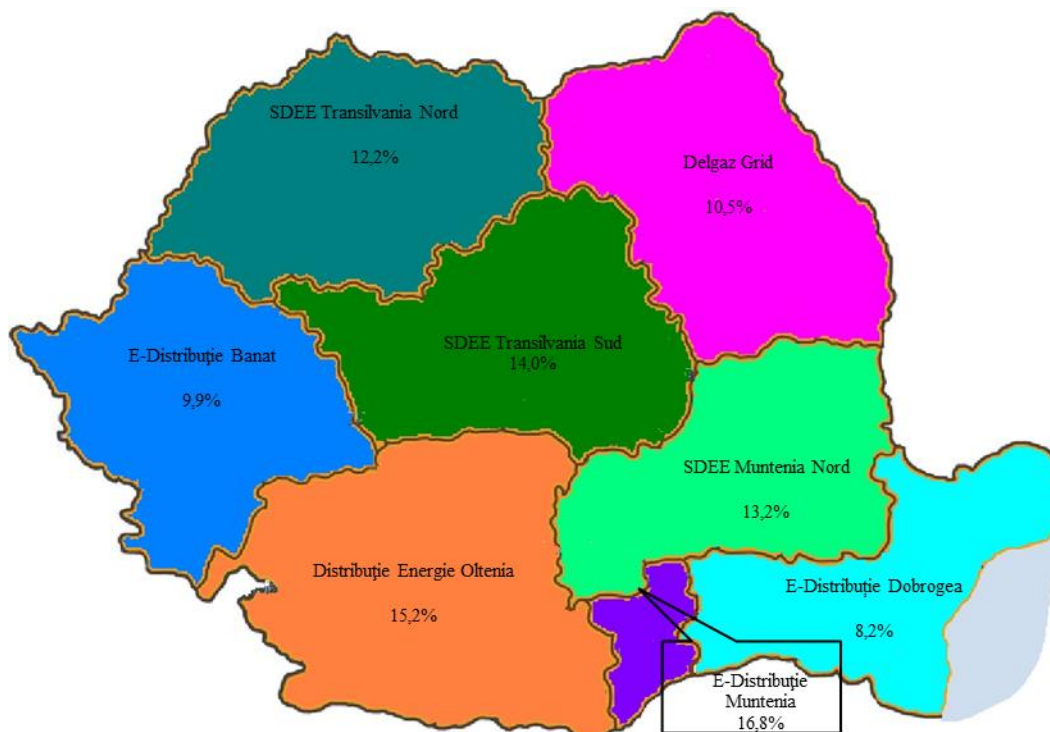
Acest tarif se determină de ENTSO-E, iar valoarea aplicabilă în cadrul mecanismului ITC în anul 2019 a fost aprobată de Comitetul de Piață al ENTSO-E în cadrul ședinței din data de 28.03.2019 și a fost transmisă de OTS ANRE spre aprobare la nivel național, împreună cu justificarea acestuia.

România aplică tariful pentru schimburile de energie electrică cu țările perimetrice operatorilor economici care încheie contracte pentru utilizarea Sistemului Electroenergetic Național pentru schimburile de energie electrică programate cu țările perimetrice, respectiv care realizează import / export/ tranzit de energie din / spre Ucraina și Republica Moldova.

Tarifele reglementate pentru serviciul de distribuție a energiei electrice

Tarifele specifice pentru serviciul de distribuție a energiei electrice aplicate de operatorii de distribuție concesionari de la 1 ianuarie 2019, care reprezintă primul an al celei de-a patra perioade de reglementare (2019-2023), au fost aprobate prin **Ordinele președintelui ANRE nr. 194 până la 201 din 2018**. La determinarea acestor tarife au fost aplicate prevederile *Metodologiei de stabilire a tarifelor pentru serviciul de distribuție a energiei electrice*, aprobate prin Ordinul președintelui ANRE nr. 169/2018, cu modificările și completările ulterioare.

În figura următoare se prezintă repartiția pe țară, între cei opt operatori de distribuție concesionari, a energiei electrice în valoare cca. 44,8 TWh, care a fost distribuită în anul 2018.

La sfârșitul anului 2018 ANRE a analizat solicitările fundamentate ale operatorilor și a aprobat, **prin Ordinele președintelui ANRE nr. 194 până la 201 din 2018, tarifele specifice pentru serviciul de distribuție a energiei electrice, aplicabile de operatorii de distribuție concesionari de la 1 ianuarie 2019, an care reprezintă primul an al celei de-a patra perioade de reglementare.**

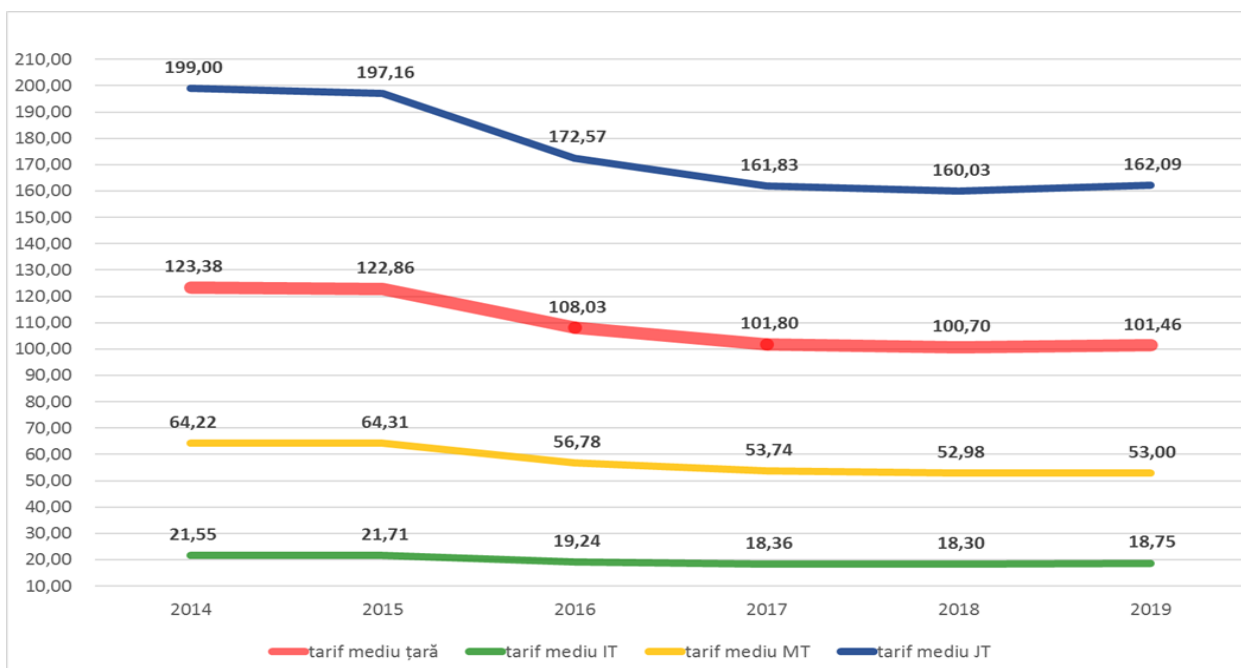
În anul 2019 tariful mediu de distribuție a fost de 101,46 lei, iar tarifele specifice medii pe țară, pe niveluri de tensiune, aprobate pentru operatorii de distribuție a energiei electrice concesionari valabile de la 1 ianuarie 2019 sunt următoarele:

tariful specific mediu pentru înaltă tensiune – 18,75 lei/MWh,

tariful specific mediu pentru medie tensiune – 34,25 lei/MWh,

tariful specific mediu pentru joasă tensiune – 109,09 lei/MWh.

În figura următoare se prezintă evoluția tarifelor medii de distribuție a energiei electrice care s-au aplicat în perioada 2014-2019 clienților finali, în funcție de nivelurile de tensiune la care locurile de consum ale acestora sunt racordate la rețelele electrice de distribuție, exprimate în termeni nominali:

Perioada a IV-a de reglementare se caracterizează printr-un nivel mai redus al costurilor recunoscute în tarife, care reflectă eficientizarea serviciului acumulată în perioada 2005-2018. De asemenea, pentru costurile cu pierderile tehnologice de rețea, ANRE a inclus în cadrul metodologiei mecanismul de stimulare a eficientizării acestora, cu efect atât asupra cantității cât și asupra prețului de achiziție.

Pentru determinarea tarifelor de distribuție valabile de la 1 ianuarie 2019, au fost calculate și aplicate corecțiile anuale de închidere a ultimelor patru luni ale anului 2017, care au fost aplicate veniturilor liniarizate prognozate pentru acest an.

Corecțiile aplicate la determinarea tarifelor reglementate pentru serviciul de distribuție a energiei electrice aprobate de ANRE la sfârșitul anului 2018 valabile de la 1 ianuarie 2019 se prezintă în tabelul următor:

Tabelul nr. 4. Corecțiile anuale aplicate veniturilor liniarizate pentru serviciul de distribuție a energiei electrice valabile de la data de 1 ianuarie 2019

LEI - temeni nominali ai anului 2018

Operator	Corectie 2017	Corectie inchidere perioada 2014-2018	Total corectii
E - Distributie Muntenia	3.136.283	-141.377.015	-138.240.731
E - Distributie Banat	604.574	-141.030.549	-140.425.974
E - Distributie Dobrogea	4.649.833	-95.982.810	-91.332.976
Distributie Energie Oltenia	1.636.407	-19.393.525	-17.757.118
Delgaz Grid	13.030.294	-170.287.097	-157.256.803
SDEE Muntenia Nord	-3.701.172	-162.746.088	-166.447.260
SDEE Transilvania Nord	5.666.259	-203.678.257	-198.011.999
SDEE Transilvania Sud	-1.599.912	-173.740.942	-175.340.853

Datele prezentate în **tabelul nr. 4** indică faptul că au fost aplicate corecții valorice semnificative care au redus veniturile reglementate ale operatorilor de distribuție concesionari. Nivelul corecțiilor valorice anuale negative aplicate la stabilirea tarifelor valabile de la 1 ianuarie 2019 a rezultat în principal din corecțiile aferente investițiilor și corecțiile de OPEX controlabil pentru perioada a III-a de reglementare.

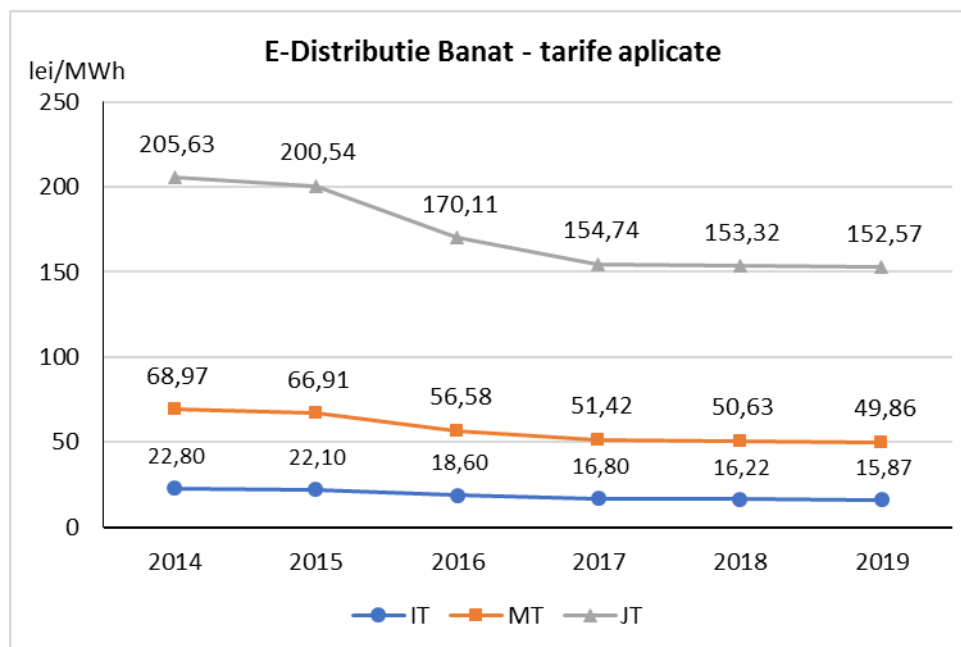
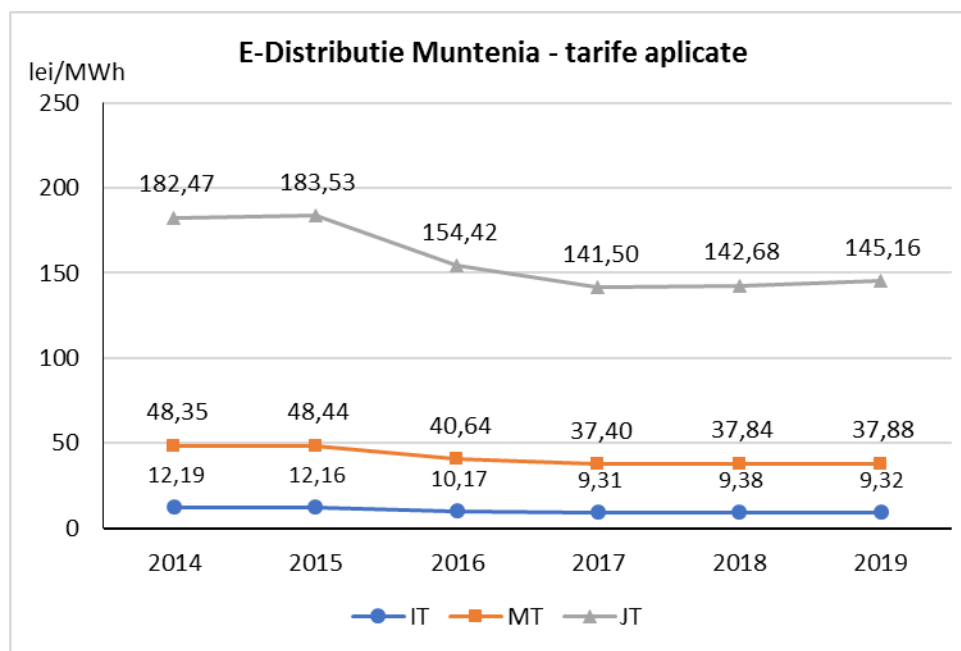
Analiza de detaliu a costurilor pe baza căreia s-au stabilit tarifele pentru serviciul de distribuție a fost prezentată în cadrul documentelor de aprobare a Ordinelor președintelui ANRE nr. 194 până la 201 din 2018. În **tabelul nr. 5** se prezintă o situație centralizatoare privind evoluția pentru fiecare operator de distribuție a valorii tarifelor de distribuție a energiei electrice pe niveluri de tensiune aplicate în perioada 2014-2019.

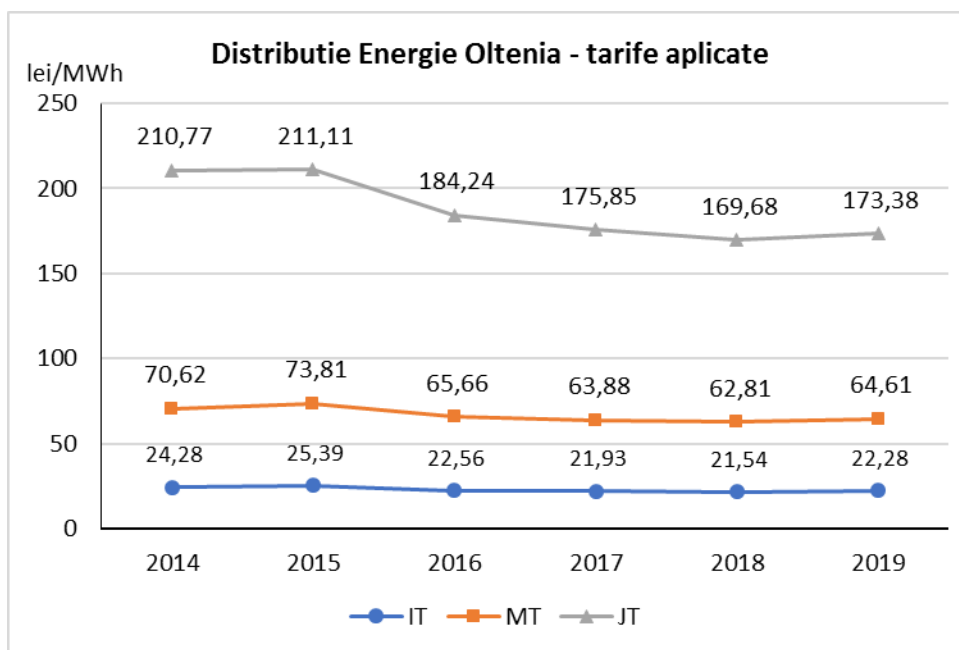
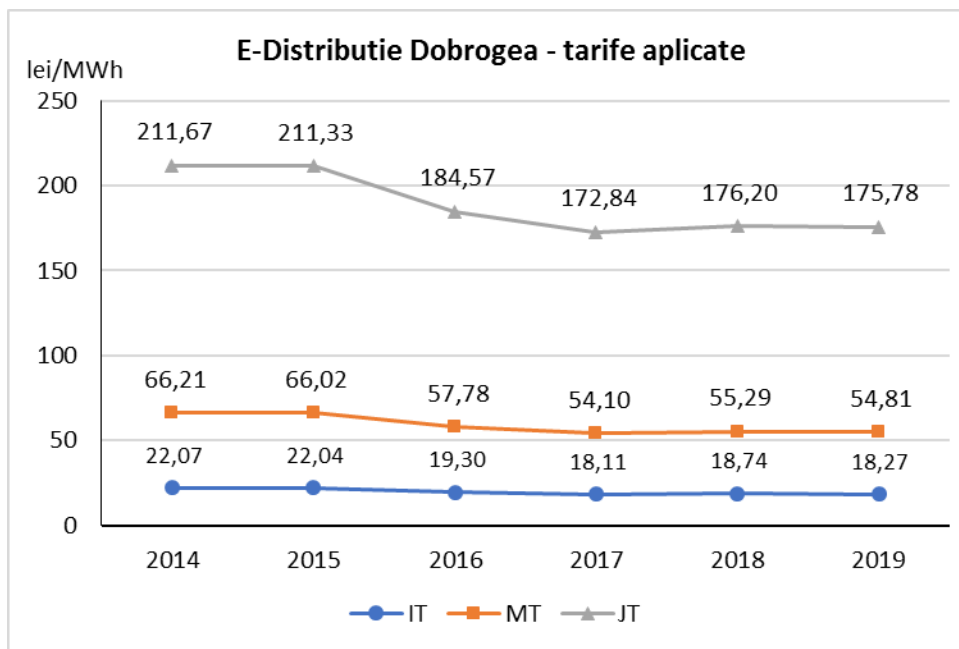
Se menționează că în aplicarea prevederilor art. 48 alin. (2) lit. (c) din Legea energiei electrice nr. 123/2012, cu modificările și completările ulterioare, conform căreia operatorii de distribuție concesionari, ca și operatorul de transport și de sistem, au obligația publicării costurilor privind operarea, menținerea și dezvoltarea rețelelor electrice pe site-urile proprii, ANRE a aprobat prin Decizia nr. 618/2015 machetele cu formatul cadru pentru publicarea acestora.

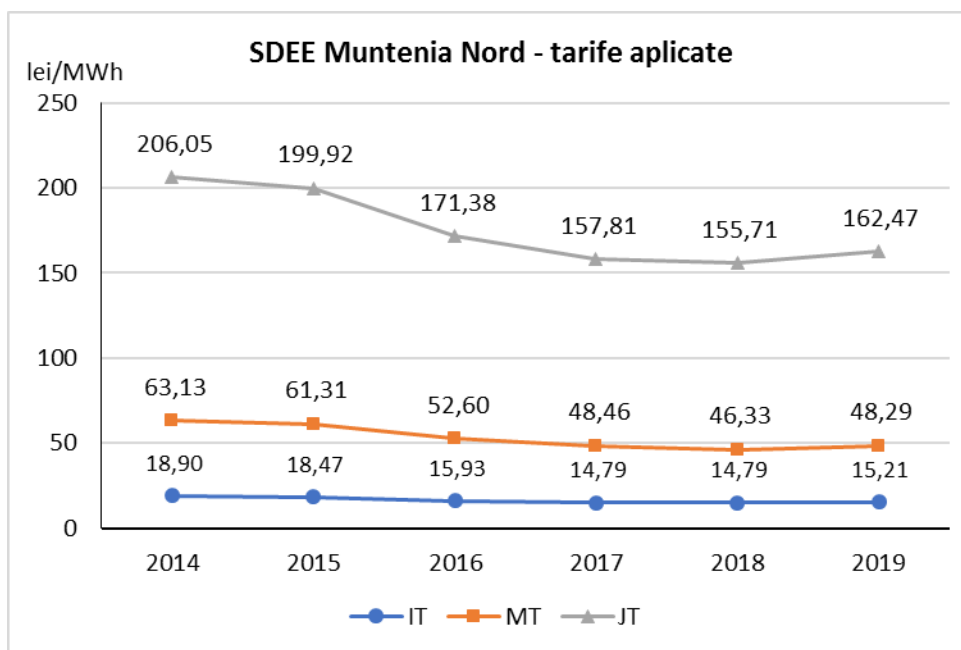
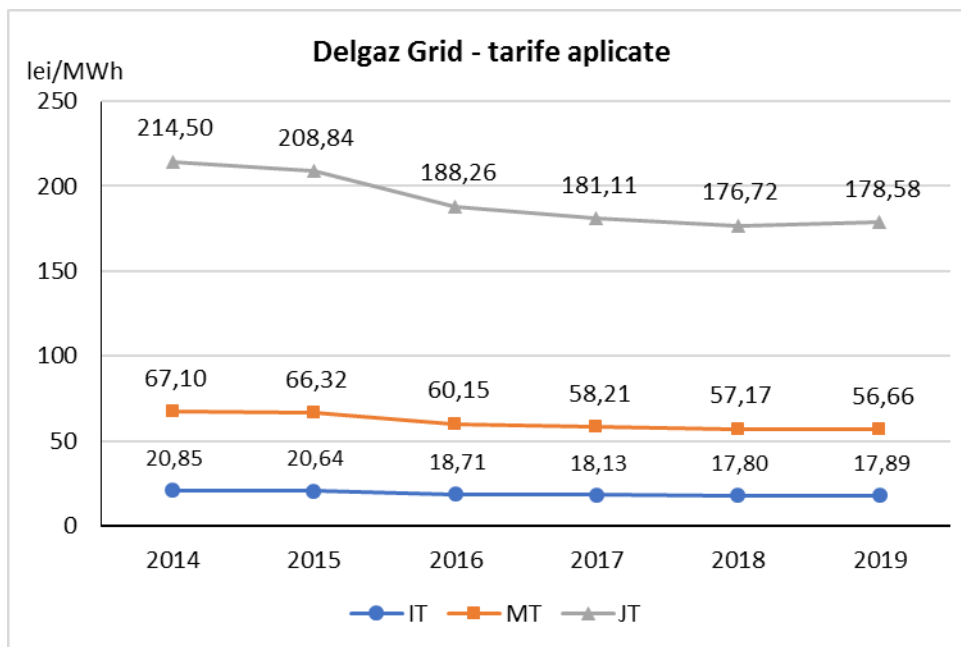
Tabelul nr. 5. Tarifele de distribuție aplicate în perioada 2014-2019 [lei/MWh, termeni nominali]

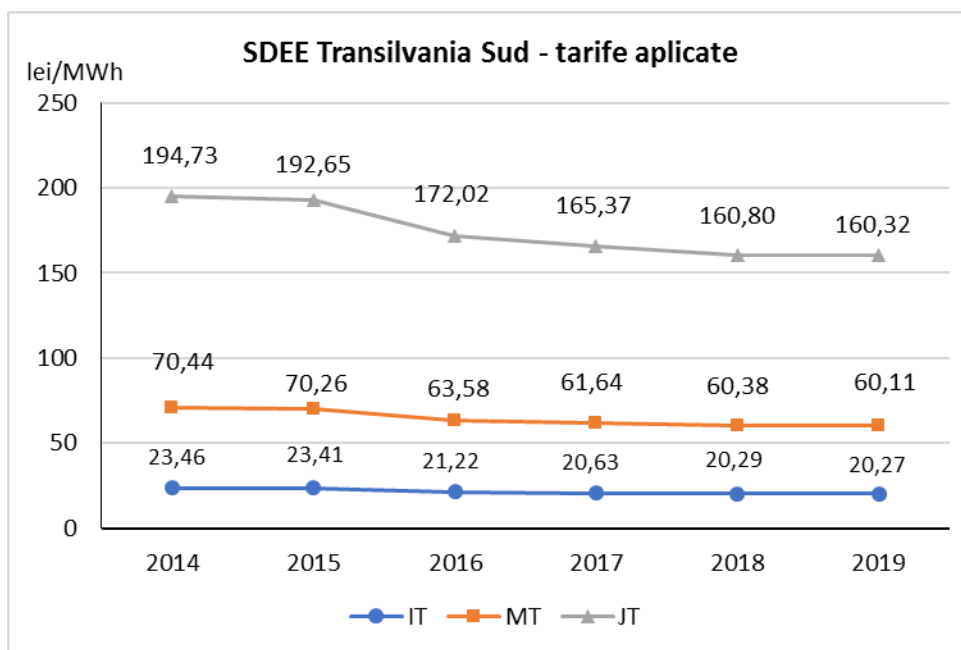
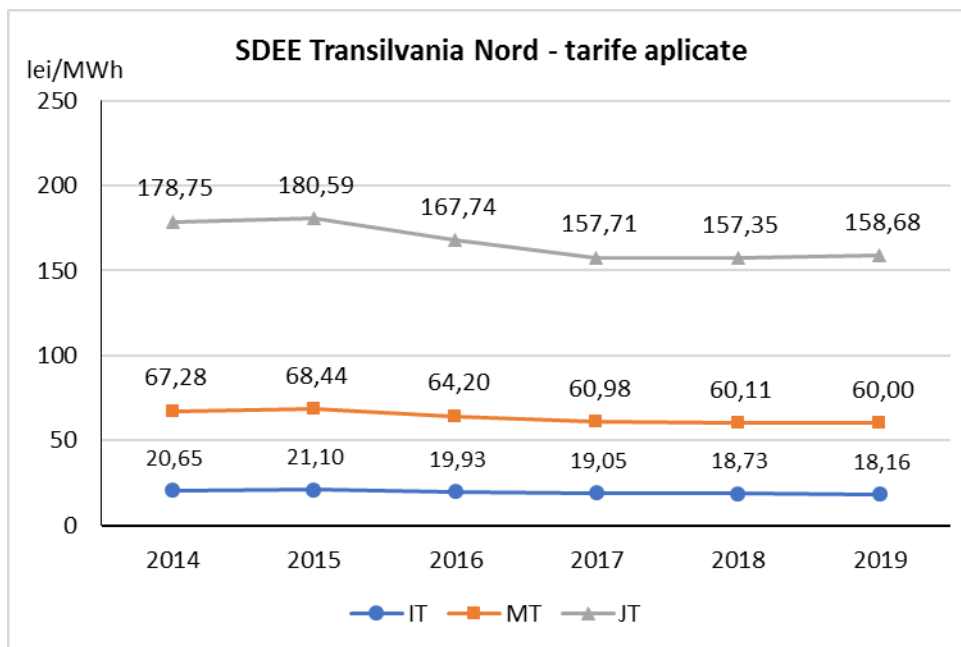
Nume distribuitor	Tens.	01.01.2014	01.01.2015	01.01.2016	01.01.2017	01.01.2018	01.01.2019
Total tara	IT	20,65	21,71	19,24	18,36	18,30	18,75
	MT	65,26	64,31	56,78	53,74	52,98	53,00
	JT	200,57	197,16	172,57	161,83	160,03	162,09
E- Distribuție Muntenia	IT	12,19	12,16	10,17	9,31	9,38	9,32
	MT	48,35	48,44	40,64	37,40	37,84	37,88
	JT	182,47	183,53	154,42	141,50	142,68	145,16
E- Distribuție Banat	IT	22,80	22,10	18,60	16,80	16,22	15,87
	MT	68,97	66,91	56,58	51,42	50,63	49,86
	JT	205,63	200,54	170,11	154,74	153,32	152,57
E- Distribuție Dobrogea	IT	22,07	22,04	19,30	18,11	18,74	18,27
	MT	66,21	66,02	57,78	54,10	55,29	54,81
	JT	211,67	211,33	184,57	172,84	176,20	175,78
Distribuție Energie Oltenia	IT	24,28	25,39	22,56	21,93	21,54	22,28
	MT	70,62	73,81	65,66	63,88	62,81	64,61
	JT	210,77	211,11	184,24	175,85	169,68	173,38
Delgaz Grid	IT	20,85	20,64	18,71	18,13	17,80	17,89
	MT	67,10	66,32	60,15	58,21	57,17	56,66
	JT	214,50	208,84	188,26	181,11	176,72	178,58
SDEE Muntenia Nord	IT	18,90	18,47	15,93	14,79	14,79	15,21
	MT	63,13	61,31	52,60	48,46	46,33	48,29
	JT	206,05	199,92	171,38	157,81	155,71	162,47
SDEE Transilvania Nord	IT	20,65	21,10	19,93	19,05	18,73	18,16
	MT	67,28	68,44	64,20	60,98	60,11	60,00
	JT	178,75	180,59	167,74	157,71	157,35	158,68
SDEE Transilvania Sud	IT	23,46	23,41	21,22	20,63	20,29	20,27
	MT	70,44	70,26	63,58	61,64	60,38	60,11
	JT	194,73	192,65	172,02	165,37	160,80	160,32

În figurile următoare se prezintă evoluția tarifelor de distribuție aplicate de fiecare operator de distribuție concesionar în perioada 2014-2019, în care valorile sunt exprimate în termeni nominali și rezultă prin însumarea tarifelor specifice aprobate de ANRE, pe care le plătesc clienții finali în funcție de nivelul de tensiune la care sunt racordate instalațiile pe care le dețin.

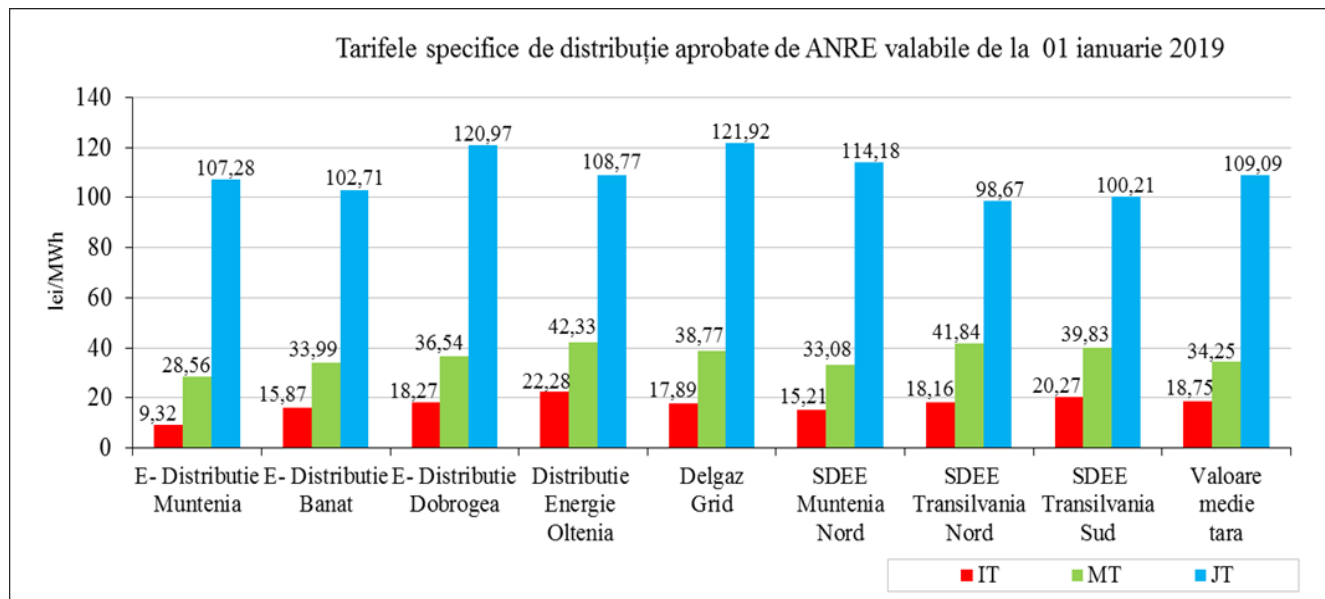

Comparația tarifelor specifice de distribuție aprobate de ANRE pentru anul 2019, pentru cei opt operatori de distribuție concesionari, se prezintă în figura următoare.

Preturi reglementate pentru energia electrică reactivă

Prețul reglementat pentru energia electrică reactivă este determinat în conformitate cu prevederile *Metodologiei privind stabilirea obligațiilor de plată a energiei electrice reactive și a prețului reglementat pentru energia electrică reactivă*, aprobate prin Ordinul președintelui ANRE nr. 33/2014, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 408 din 02 iunie 2014, cu modificările și completările ulterioare. În conformitate cu prevederile *Metodologiei*, prețul reglementat al energiei electrice reactive se stabilește, prin convenție, la nivelul de 30 % din prețul recunoscut de achiziție a energiei electrice active pentru acoperirea pierderilor proprii tehnologice ale rețelelor electrice deținute de operatorul de transport și de sistem, respectiv de operatorii de distribuție concesionari.

Prețurile reglementate pentru energia electrică reactivă în anul 2019 pentru operatorul de transport și de sistem sunt cele aprobate prin Ordinul președintelui ANRE nr. 108/2018 pentru perioada 1 iulie 2018 – 30 iunie 2019, respectiv prin Ordinul președintelui ANRE nr. 81/2019 pentru semestrul II 2019. Prețurile reglementate pentru energia electrică reactivă aplicate de operatorii rețelelor electrice de distribuție în anul 2019 sunt cele aprobate prin Ordinele președintelui ANRE nr. 194 până la nr. 201 din 2018 și au înregistrat, după caz, creșteri de la 0,28 % până la 4,08% față de nivelul anterior.

Tarifele de racordare la rețelele electrice de interes public

Prin **Ordinul președintelui ANRE nr. 11/2014** a fost aprobată *Metodologia de stabilire a tarifelor de racordare a utilizatorilor la rețelele electrice de interes public* care reglementează modul de stabilire a tarifelor pe care utilizatorii le achită operatorilor de rețea pentru racordarea la rețelele electrice de interes public. Anexa nr. 1 la *Metodologie*, care cuprinde schemele și condițiile de realizare standard a instalației de racordare, utilizate la stabilirea indicilor specifici pentru calculul componentei T_R a tarifului de racordare, a fost modificată prin **Ordinul ANRE nr. 113/2018**. Prin această modificare s-a introdus precizarea că schema standard pentru fiecare tip de instalație de racordare nu cuprinde contorul de decontare.

În prezent sunt în vigoare tarifele specifice și indicii specifici utilizați la stabilirea componentelor T_R , T_U și T_I ale tarifelor de racordare a utilizatorilor la rețelele electrice de interes public, aprobate prin **Ordinul președintelui ANRE nr. 141/2014, cu modificările aprobate prin Ordinul ANRE nr. 113/2018**. Prin Ordinul președintelui ANRE nr. 113/2018 au fost aprobați noi indici specifici care se utilizează pentru calculul componentei T_R a tarifului de racordare pentru bransamente și posturi de transformare. Valorile acestor noi indici au rezultat prin scăderea contravalorii contorului de decontare și a costului cu montarea acestuia, ce fuseseră luate în considerare la stabilirea inițială a indicilor respectivi.

1.2 Contracte reglementate de vânzare-cumpărare energie electrică și tarife/prețuri aplicate clienților finali ai furnizorilor de ultimă instanță (FUI) în perioada contractuală 1 martie-31 decembrie 2019

Contracte reglementate de vânzare-cumpărare energie electrică

În conformitate cu prevederile art. 61 din OUG 114/2018, începând cu data de 1 martie 2019 a fost introdusă obligația producătorilor de energie electrică de a livra FUI cantitatea de energie electrică necesară asigurării consumului clienților casnici. Pentru îndeplinirea obligațiilor impuse prin lege, ANRE a elaborat *Metodologia de stabilire a prețurilor pentru energia electrică vândută de producători pe bază de contracte reglementate și a cantităților de energie electrică din contractele reglementate încheiate de producători cu furnizorii de ultimă instanță*, aprobată prin Ordinul președintelui ANRE nr. 10/2019.

În baza metodologiei menționate s-au determinat cantitățile de energie electrică și prețurile reglementate, care au fost aprobate prin Deciziile ANRE nr. 324-332/25.02.2019. Pentru producătorii în cogenerare, prețul reglementat s-a modificat pentru perioada 1 iulie - 31 decembrie 2019, prin Deciziile ANRE nr. 1116-1121/12.06.2019.

Cantitatea totală alocată pe contracte reglementate este de 4.318 TWh, aportul producătorilor fiind următorul:

- Hidroelectrică: 37.89%
- Nuclearelectrică: 31.89%
- OMV Petrom: 26.33%
- Producători în cogenerare: 3.89%,

În tabelul următor se prezintă cantitățile și prețurile reglementate pentru fiecare dintre cei 9 producători:

Nr. crt.	Producător	Cantitate (MWh)	Preț (lei/MWh)	
			1 mart-30 iun	1 iul-31 dec
		1 mart-31 dec		
1	S.N. Nuclearelectrica S.A.	1,377,328.968	188.33	
2	S.P.E.E.H. Hidroelectrică S.A.	1,636,531.524	111.61	
3	OMV Petrom S.A.	1,137,174.912	259.58	
4	Veolia Energie Iași S.A.	416.856	218.15	231.17
5	Termoficare Oradea S.A.	1,593.792	218.15	231.17
6	Societatea Electrocentrale București S.A.	125,083.181	218.15	231.17
7	CET Govora S.A.	6,271.054	218.15	231.17
8	Societatea Complexul Energetic Hunedoara S.A.	9,914.728	218.15	231.17
9	Societatea Complexul Energetic Oltenia S.A.	22,875.629	218.15	231.17

Pentru această perioadă contractuală, stabilirea cantităților de energie electrică s-a efectuat în baza unor reguli tranzitorii, impuse atât de perioada foarte scurtă între data intrării în vigoare a OUG 114/2018, cât și de faptul că producătorii și FUI aveau deja încheiate contracte de vânzare-cumpărare cu livrare în perioada 1 martie-31 decembrie 2019. Astfel, cantitățile de energie electrică s-au stabilit în funcție de cantitatea de energie electrică disponibilă transmisă de producători și cantitatea de energie electrică aferentă clienților casnici, necesar a fi cumpărată pe bază de contracte reglementate, transmisă de către FUI. Prețul reglementat pentru S.N. Nuclearelectrica S.A., S.P.E.E.H. Hidroelectrică S.A. și OMV Petrom S.A. s-a determinat, pentru întreaga perioadă contractuală pe baza costurilor justificate și a profitului reglementat de 5%.

Prețul reglementat pentru producătorii în cogenerare de înaltă eficiență care beneficiază de schema de sprijin de tip bonus (pct. 4-9 din tabel) s-a determinat semestrial, de către DGEFERCET, conform metodologiei specifice.

Tarife/prețuri aplicate clienților finali ai furnizorilor de ultimă instanță în 2019

Tarife reglementate aplicate clienților casnici

Prin intrarea în vigoare a OUG 114/2018 începând cu data de 1 martie 2019, concomitent cu introducerea obligației producătorilor de energie electrică de a livra energie electrică furnizorilor de ultimă instanță (FUI), a fost introdusă și obligația FUI de a furniza energie electrică clienților casnici la tarife reglementate, conform reglementărilor ANRE. În scopul îndeplinirii obligației impuse prin Lege, ANRE a elaborat *Metodologia de stabilire a tarifelor reglementate și a prețurilor aplicate de furnizorii de ultimă instanță clienților finali*, aprobată prin Ordinul președintelui ANRE nr. 11/2019. În baza acestei metodologii au fost elaborate de către ANRE două tipuri de tarife reglementate aplicate de FUI clienților casnici, respectiv:

- Tarife „nominale” aplicate de către fiecare din FUI desemnați anterior datei de 1 martie 2019 care aveau în portofoliu clienți casnici;
- Tarife „generice” aplicate de către FUI desemnați anterior datei de 1 martie 2019 dar care nu aveau în portofoliul FUI clienți casnici precum și de către FUI desemnați ulterior datei de 1 martie 2019.

Tarifele nominale au fost stabilite pentru fiecare FUI și pentru fiecare zonă de rețea luând în considerare următoarele elemente justificate de cost:

- a) componenta de achiziție aferentă unei zone de rețea, stabilită luând în considerare:
  - i. cantitățile și prețurile din contractele reglementate încheiate de către FUI cu producătorii, în conformitate cu deciziile președintelui ANRE;
  - ii. cantitățile de energie electrică achiziționate de către FUI, din piețele centralizate administrate de OPCOM, în perioada 21.03.2018 – 06.02.2019, cu livrare în perioada 1 martie 2019 – 31 decembrie 2019, comunicate de către FUI;
  - iii. prețul mediu ponderat al energiei electrice achiziționate de către operatorul economic care are și calitatea de FUI prin contracte bilaterale încheiate pe PC în perioada 21.03.2018 – 06.02.2019, cu livrare în perioada 1 martie 2019 – 31 decembrie 2019, comunicat de către OPCOM;
  - iv. un coeficient supraunitar de 1,05 aferent costului suplimentar luat în considerare în vederea acoperirii profilului de consum și al dezechilibrelor între prognoză și consum, având în vedere faptul că pentru perioada 1 martie 2019 – 31 decembrie 2019 nu a fost acoperit prin contracte reglementate întreg necesarul previzionat de către FUI;

- b) componenta de furnizare aferentă unei zone de rețea, stabilită luând în considerare:
  - i. valoarea componentei de furnizare specifice de 5,4 lei/loc de consum/luna;
  - ii. numărul de locuri de consum aparținând clienților casnici din zona de rețea, previzionat de către FUI;
  - iii. consumul de energie electrică previzionat de către FUI aferent clienților casnici din zona de rețea;
  - iv. valoarea previzionată a contribuției ANRE stabilită prin aplicarea procentului de 2% la valoarea componentei de furnizare;
- c) componenta de ajustare aferentă fiecărui FUI pe zonă de rețea - în conformitate cu prevederile Metodologiei, pentru perioada 1 martie 2019 – 31 decembrie 2019 s-a luat în calcul o parte din corecția componentei de achiziție (DTRca), ce reprezintă recuperarea diferenței între prețul de achiziție luat în considerare la avizarea prețurilor aplicate în perioada 01.07.2018 – 28.02.2019 și prețul de achiziție recunoscut pentru aceeași perioadă;
- d) costuri servicii conexe:
  - i. tariful pentru serviciul de sistem, tariful de transport - componenta de extragere a energiei electrice din rețea (TL) și componenta de introducere a energiei electrice în rețea (TG), s-au luat în considerare valorile în vigoare prevăzute în Ordinul președintelui ANRE nr. 108/2018;
  - ii. tarifele de distribuție comunicate de către Direcția Generală Tarife și Monitorizare Investiții;
  - iii. pentru serviciul prestat de operatorul pieței centralizate s-a luat în considerare costul unitar conform estimării FUI.

Tarifele generice au fost stabilite pentru fiecare zona de rețea ca sumă între:

- a) componenta de achiziție aferentă zonei de rețea, determinată în conformitate cu prevederile Metodologiei;
- b) componenta de furnizare aferentă zonei de rețea, determinată în conformitate cu prevederile Metodologiei;
- c) costurile serviciilor conexe
  - tariful pentru serviciul de sistem, tariful de transport - componenta de extragere a energiei electrice din rețea (TL) și componenta de introducere a energiei electrice în rețea (TG), s-au luat în considerare valorile în vigoare prevăzute în Ordinul președintelui ANRE nr. 108/2018;

- tarifele de distribuție comunicate de catre Direcția Generală Tarife și Monitorizare Investiții;
- pentru serviciul prestat de operatorul pieței centralizate s-a luat în considerare costul unitar conform estimării FUI.

Valorile tarifelor nominale aprobate pentru perioada martie – decembrie 2019, pentru fiecare FUI și zonă de rețea sunt prezentate în tabelul următor:

FUI	Zona de rețea	Ordin ANRE nr.	Tarif medie tensiune (lei/kWh)	Tarif joasa tensiune (lei/kWh)
Enel Energie SA	Banat	27/2019	0,34831	0,45346
	Dobrogea		0,34156	0,46542
Enel Energie Muntenia SA	Muntenia Sud	28/2019	0,30695	0,41672
E.ON Energie Romania SA	Moldova	29/2019	0,36548	0,49023
Electrica Furnizare SA	Muntenia Nord	30/2019	0,35374	0,47054
	Transilvania Nord		0,36393	0,46491
	Transilvania Sud		0,35639	0,45896
CEZ Vanzare SA	Oltenia	31/2019	0,37505	0,48659

Valorile tarifelor generice aprobate prin Ordinul președintelui ANRE nr. 32/2019, pentru perioada martie – decembrie 2019, pentru fiecare zonă de rețea, sunt prezentate în tabelul următor:

Zona de rețea	Tarif medie tensiune (lei/kWh)	Tarif joasa tensiune (lei/kWh)
Banat	0,34095	0,44610
Dobrogea	0,33402	0,45788
Muntenia Sud	0,30296	0,41273
Moldova	0,35613	0,48088
Muntenia Nord	0,34771	0,46451
Transilvania Nord	0,35987	0,46085
Transilvania Sud	0,35161	0,45418
Oltenia	0,36675	0,47829

Prin valorile aprobate ale tarifelor nominale s-a asigurat menținerea acestora la nivelul prețurilor pentru serviciul universal aplicate în perioada ianuarie – februarie 2019.

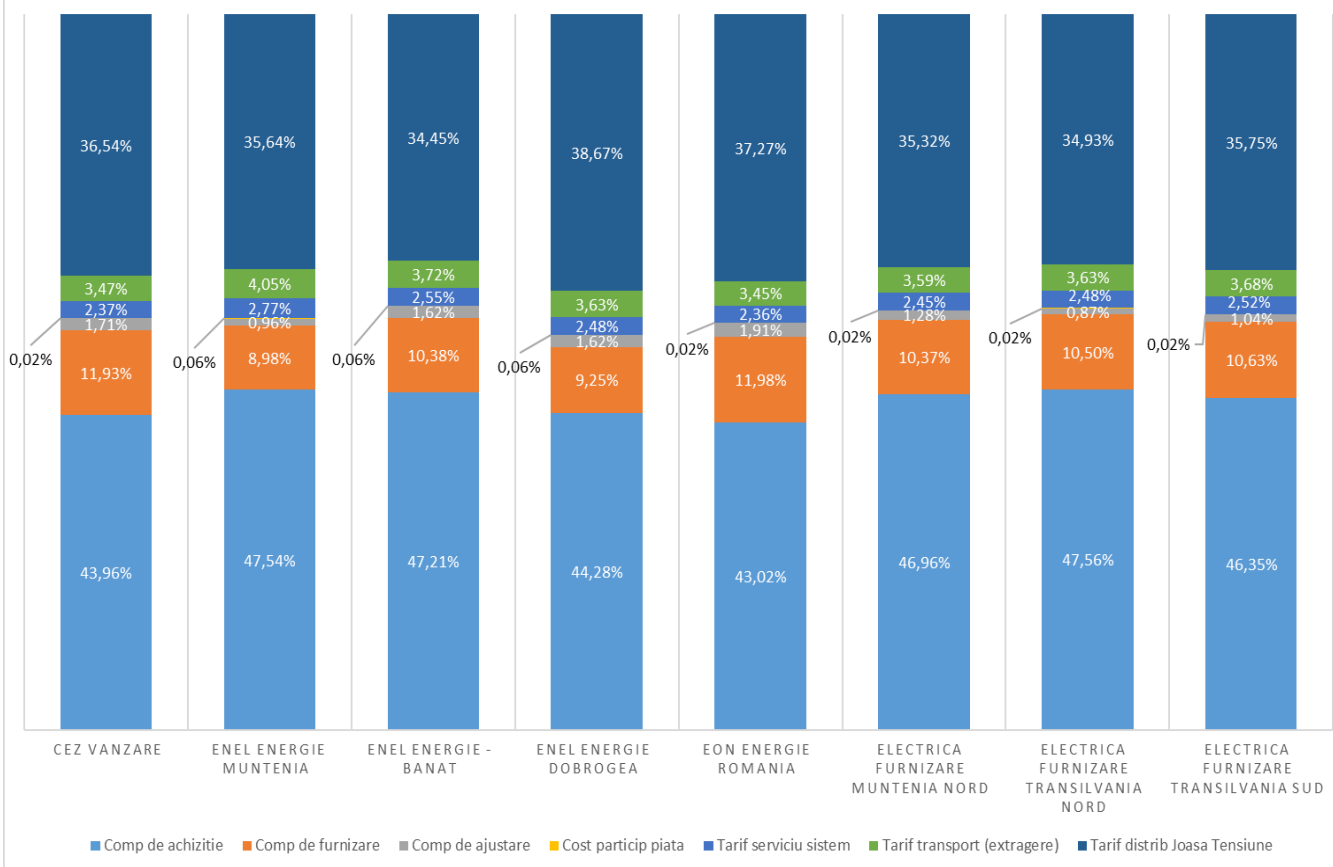
Valoarea tarifului generic dintr-o zona de rețea este mai mică decât valoarea tarifului nominal aplicat în aceeași zonă de rețea, diferența între aceste două tarife fiind data de lipsa corecțiilor în calculul tarifului generic.

Structura tarifelor reglementate pentru perioada martie – decembrie 2019 este prezentată în tabelele urmatoare:

Tarife nominale

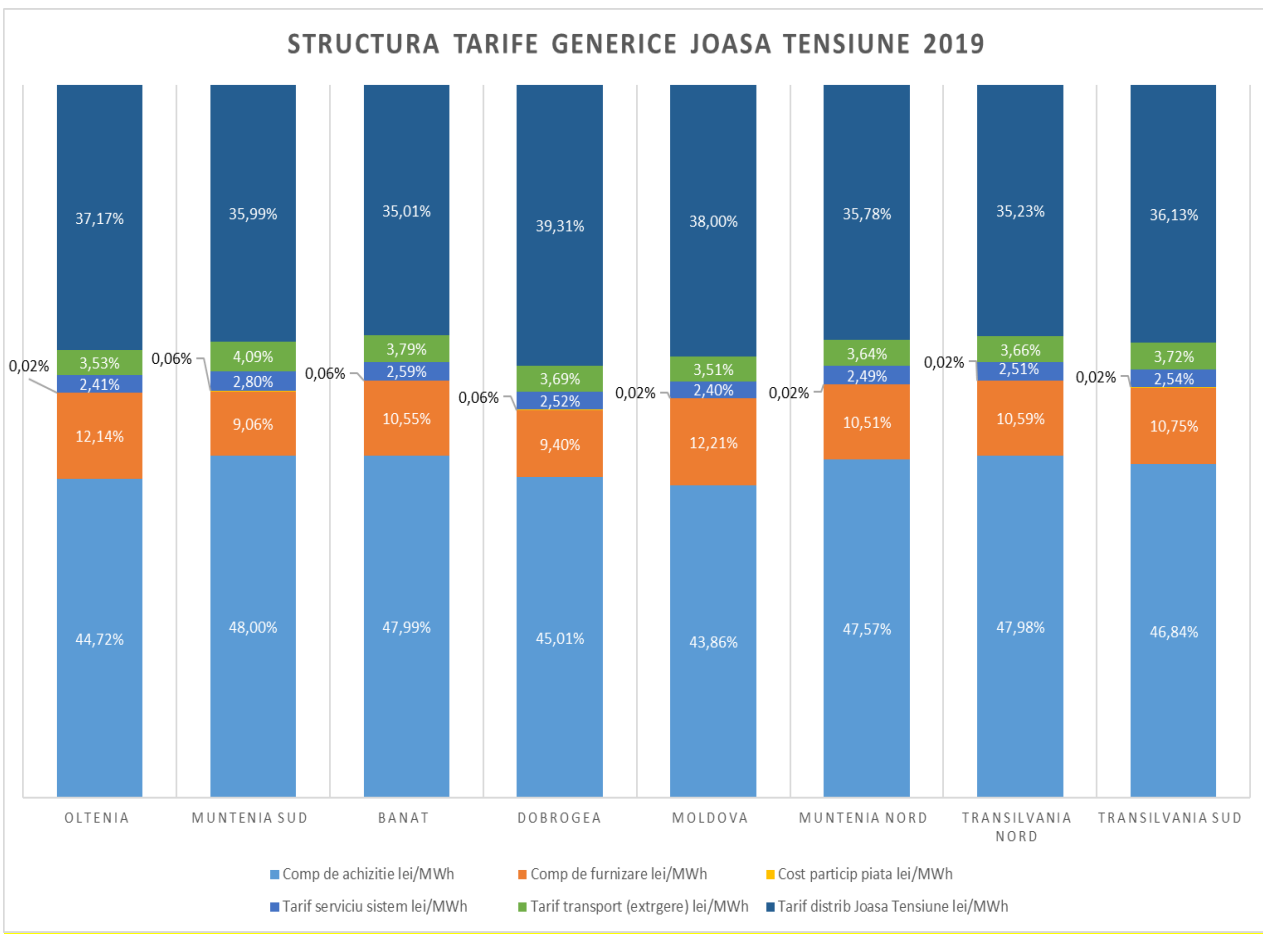
FUI	Comp de achizitie	Comp de furnizare	Comp de ajustare	Cost particip piata	Tarif serviciu sistem	Tarif transport - extragere	Tarif distrib Medie Tensiune	Tarif distrib Joasa Tensiune	Tarife nominale	
	lei/MWh	lei/MWh	lei/MWh	lei/MWh	lei/MWh	lei/MWh	lei/MWh	lei/MWh	Medie Tensiune	Joasa Tensiune
CEZ Vanzare	213,90	58,06	8,30	0,10	11,55	16,89	66,25	177,79	375,05	486,59
Enel Energie Muntenia	198,09	37,41	3,99	0,26	11,55	16,89	38,76	148,53	306,95	416,72
Enel Energie - Banat	214,10	47,08	7,36	0,28	11,55	16,89	51,05	156,20	348,31	453,46
Enel Energie Dobrogea	206,11	43,06	7,54	0,28	11,55	16,89	56,13	179,99	341,56	465,42
EON Energie Romania	210,89	58,72	9,35	0,10	11,55	16,89	57,98	182,73	365,48	490,23
Electrica Furnizare Muntenia Nord	220,95	48,81	6,03	0,11	11,55	16,89	49,4	166,20	353,74	470,54
Electrica Furnizare Transilvania Nord	221,11	48,81	4,06	0,11	11,55	16,89	61,4	162,38	363,93	464,91
Electrica Furnizare Transilvania Sud	212,73	48,81	4,78	0,11	11,55	16,89	61,52	164,09	356,39	458,96

STRUCTURA TARIFE NOMINALE JOASA TENSIUNE 2019

Tarife generice

Zona de rețea	Comp de achiziție	Comp de furnizare	Comp de ajustare	Cost particip piata	Tarif serviciu sistem	Tarif transport (extragere)	Tarif distrib Medie Tensiune	Tarif distrib Joasa Tensiune	Tarife	
	lei/MWh	lei/MWh	lei/MWh	lei/MWh	lei/MWh	lei/MWh	lei/MWh	lei/MWh	Medie Tensiune	Joasa Tensiune
Oltenia	213,90	58,06	0,00	0,10	11,55	16,89	66,25	177,79	366,75	478,29
Muntenia Sud	198,09	37,41	0,00	0,26	11,55	16,89	38,76	148,53	302,96	412,73
Banat	214,10	47,08	0,00	0,28	11,55	16,89	51,05	156,20	340,95	446,10
Dobrogea	206,11	43,06	0,00	0,28	11,55	16,89	56,13	179,99	334,02	457,88
Moldova	210,89	58,72	0,00	0,10	11,55	16,89	57,98	182,73	356,13	480,88
Muntenia Nord	220,95	48,81	0,00	0,11	11,55	16,89	49,4	166,20	347,71	464,51
Transilvania Nord	221,11	48,81	0,00	0,11	11,55	16,89	61,4	162,38	359,87	460,85
Transilvania Sud	212,73	48,81	0,00	0,11	11,55	16,89	61,52	164,09	351,61	454,18

Prețul pentru serviciul universal aplicat de către furnizorii de ultimă instanță și prețul pentru clienții inactivi aplicat de către furnizorii de ultimă instanță obligați

Referitor la prețul pentru serviciul universal, în anul 2019 se disting două perioade de aplicare:

- perioada ianuarie – februarie, perioadă în care acest preț s-a aplicat atât clienților casnici cât și clienților noncasnici beneficiari de serviciu universal (clienți noncasnici cu un număr de salariați mai mic de 50 și o cifră de afaceri anuală sau o valoare totală a activelor din bilanțul contabil conform raportărilor fiscal anuale care nu depășește 10 milioane de euro)
- perioada martie - decembrie, perioadă în care prețul pentru serviciul universal se aplica doar clienților noncasnici beneficiari de serviciu universal.

Prețul pentru clienții inactivi se aplică doar de către furnizorii de ultimă instanță obligați (FUIob) clienților noncasnici care nu și-au ales un furnizor de energie electrică în piața concurențială, respectiv au rămas în portofoliului FUIob.

Prețul pentru serviciul universal aferent perioadei **ianuarie – februarie 2019** este cel stabilit în anul 2018 pentru perioada iulie 2018 – iunie 2019 pe baza *Metodologiei de stabilire a modului de calcul și a condițiilor de avizare a prețurilor aplicate de furnizorii de ultimă instanță obligați și furnizorii de ultimă instanță opționali clienților finali*, aprobată prin Ordinul președintelui ANRE nr. 39/2018.

Ca urmare a aplicării prevederilor metodologiei menționate, au fost emise deciziile de stabilire a prețurilor maxime pentru serviciul universal și au fost avizate următoarele prețuri pentru serviciul universal:

Denumire FUI obligat	Decizie stabilire preț maxim SU	Preț maxim pentru serviciul universal (lei/kWh)	Nr. Aviz	Preț avizat pentru serviciul universal (lei/kWh)
CEZ Vânzare S.A.	812/22.05.2018	0,28477	16/29.05.2018	0,28477
Enel Energie S.A.	814/22.05.2018		18/29.05.2018	
- zona de rețea Banat		0,27245		0,27245
- zona de rețea Dobrogea		0,26120		0,26120
Enel Energie Muntenia SA	815/22.05.2018	0,24312	19/29.05.2018	0,24312
Electrica Furnizare	813/22.05.2018		17/29.05.2018	
- zona de rețea Muntenia Nord		0,27963		0,27963
- zona de rețea Transilvania Nord		0,27780		0,27780
- zona de rețea Transilvania Sud		0,27021		0,27021
E.ON Energie Romania SA	816/22.05.2018	0,28321	20/29.05.2018	0,28321

Structura prețurilor maxime care se constituie ca referință pentru prețurile avizate de către ANRE este prezentată în tabelul următor:

FUI obligat	Electrica Furnizare			Enel Energie		Enel Energie Muntenia	CEZ Vanzare	E.ON Energie Romania
Zona de distributie	Muntenia Nord	Transilvania Nord	Transilvania Sud	Banat	Dobrogea	Muntenia	Oltenia	Moldova
UM	lei/kWh	lei/kWh	lei/kWh	lei/kWh	lei/kWh	lei/kWh	lei/kWh	lei/kWh

Componenta de achiziție	0,21309	0,21309	0,21309	0,22074	0,22074	0,22285	0,22044	0,21636
Componenta de furnizare	0,04629	0,04609	0,04642	0,04405	0,03989	0,03346	0,05022	0,05721
Componenta de ajustare	0,02026	0,01862	0,01071	0,00765	0,00057	-0,01319	0,01411	0,00963
Pret maxim serviciu universal	0,27963	0,27780	0,27021	0,27245	0,26120	0,24312	0,28477	0,28321

Pentru furnizorul de ultimă instanță optional (FUIop) Enel Energie Muntenia S.A. singurul furnizor desemnat în această calitate pentru perioada iulie 2018 – iunie 2019, prin Avizul nr. 22/20.06.2018 au fost avizate următoarele prețuri pentru serviciul universal:

Zona de rețea	Muntenia Nord	Transilvania Nord	Transilvania Sud	Oltenia	Moldova
Prețul pentru serviciul universal (lei/kWh)	0,27879	0,27697	0,26940	0,28392	0,28236

Pentru perioada ianuarie – februarie 2019 prețul pentru clienții inactivi a fost stabilit de către FUIob în conformitate cu reglementările în vigoare, prin aplicarea la prețul pentru serviciul universal a unui coeficient de majorare de maximum 1,2.

Prețul pentru serviciul universal aplicat începând cu data de 1 martie 2019 a fost stabilit în baza *Metodologiei de stabilire a tarifelor reglementate și a prețurilor aplicate de furnizorii de ultimă instanță clienților finali*, aprobată prin Ordinul președintelui ANRE nr. 11/2019, pentru perioada martie – decembrie 2019, cu excepția prețului aplicat de către Enel Energie Muntenia care a fost avizat pentru perioada martie – iunie 2019. Perioada de avizare diferită se datorează faptului că acest furnizor a fost desemnat FUIop pentru perioada iulie 2018 – iunie 2019 pe baza unui discount asumat la desemnare, iar în condițiile în care începând cu 1 martie 2019 s-a modificat prețul pentru serviciul universal aplicat de FUIob, preț care constituie baza pentru calculul prețului aplicat de FUIop, a fost necesară modificarea prețului aplicat de Enel Energie Muntenia în condițiile menținerii discount-ului avut în vedere la desemnare.

În cazul FUIob prețurile pentru serviciul universal sunt următoarele:

Denumire FUIob	Nr. Aviz	Preț avizat pentru serviciul universal (lei/kWh)	Pret pentru clienti inactivi (lei/kWh)
CEZ Vânzare S.A.	5/20.02.2019	0,28638	0,33861
Enel Energie S.A.	6/20.02.2019		
- zona de rețea Banat		0,35336	0,35835
- zona de rețea Dobrogea		0,32553	0,33052
Enel Energie Muntenia SA	7/20.02.2019	0,32645	0,33104
Electrica Furnizare	9/20.02.2019		

- zona de rețea Muntenia Nord		0,29759	0,30001
- zona de rețea Transilvania Nord		0,29759	0,30001
- zona de rețea Transilvania Sud		0,29759	0,30001
E.ON Energie Romania SA	8/20.02.2019	0,33263	0,33263

Structura prețului pentru serviciul universal aplicat de fiecare FUIob este prezentată în tabelul următor:

FUI obligati	UM	Electrica Furnizare			Enel Energie		Enel Energie Muntenia SA	CEZ Vanzare SA	E.ON Energie Romania SA
		Muntenia Nord	Transilvania Nord	Transilvania Sud	Banat	Dobrogea	Muntenia Sud	Oltenia	Moldova
Componenta de achiziție	lei/kWh	0,26026	0,26026	0,26026	0,31112	0,31112	0,31472	0,25695	0,30620
Componenta de furnizare	lei/kWh	0,03733	0,03733	0,03733	0,04224	0,01441	0,01173	0,02943	0,02643
Componenta de ajustare	lei/kWh	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Pret serviciu universal	lei/MWh	0,29759	0,29759	0,29759	0,35336	0,32553	0,32645	0,28638	0,33263

În cazul FUIop valoarea discount-ului aplicat și prețurile pentru serviciul universal aplicate sunt următoarele:

Comp.	UM	Nr. aviz	Muntenia Nord	Transilvania Nord	Transilvania Sud	Banat	Dobrogea	Muntenia Sud	Oltenia	Moldova
Restart Energy One SRL										
Discount	%				0,30	0,30		0,30	0,30	0,30
preț pentru SU	lei/kWh	18/28.02.2019			0,29670	0,35230		0,32547	0,28552	0,33163
Getica 95 Com SRL										
Discount	%							0,50		0,50
preț pentru SU	lei/kWh	15/28.02.2019						0,32482		0,33097
E.ON Energie Romania										
Discount	%		0,50	0,50	0,50	0,50	0,50	0,50	0,50	
preț pentru SU	lei/kWh	14/28.02.2019	0,29610	0,29610	0,29610	0,35159	0,32390	0,32482	0,28495	
Hidroelectrică SA										
Discount	%							5,00		

preț pentru SU	lei/kWh	16/28.02.2019						0,31013		
Tinmar Energy SRL										
Discount	%		1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
preț pentru SU	lei/kWh	19/28.02.2019	0,29461	0,29461	0,29461	0,34983	0,32227	0,32319	0,28352	0,32930
MET Romania Energy SA										
Discount	%				0,40			0,10		0,40
preț pentru SU	lei/kWh	17/28.02.2019			0,29640			0,32612		0,33130
Engie Romania SA										
Discount	%		0,50		0,50		0,50	0,50	0,50	
preț pentru SU	lei/kWh	13/28.02.2019	0,29610		0,29610		0,32390	0,32482	0,28495	
CEZ Vanzare										
Discount	%			1,00		1,00		1,00		1,00
preț pentru SU	lei/kWh	10/28.02.2019		0,29461		0,34983		0,32319		0,32930
Electrica Furnizare										
Discount	%					5,00	4,00	5,00	0,30	4,00
preț pentru SU	lei/kWh	12/28.02.2019				0,33569	0,31251	0,31013	0,28552	0,31932
Enel Energie										
Discount	%		0,30	0,30	0,30				0,30	0,30
preț pentru SU	lei/kWh	11/28.02.2019	0,29670	0,296,70	0,29670				0,28552	0,33163
Enel Energie Muntenia										
Discount	%		0,30	0,30	0,30				0,30	0,30
preț pentru SU	lei/kWh	20/28.02.2019	0,29670	0,29670	0,29670				0,28552	0,33163

În cazul FUIop Enel Energie Muntenia a fost emis un nou aviz pentru perioada iulie – decembrie 2019, avizul nr. 48 din 19.06.2019 ca urmare a încetării valabilității avizului nr. 20/28.02.2019 emis anterior pentru perioada martie – iunie 2019 în condițiile menționate. Prețul avizat a ramas la aceeași valoare menținându-se atât discount-ul cât și baza de aplicare.

Structura prețului pentru clienții inactivi aplicat de către FUlob în perioada martie-decembrie 2019 este prezentată în tabelul următor:

	UM	Electrica Furnizare			Enel Energie		Enel Energie Muntenia	CEZ Vanzare	E.ON Energie Romania
		MN	TN	TS	Banat	Dobrogea	Muntenia	Oltenia	Moldova
<i>Componenta de achizitie</i>	lei/kWh	0,26268	0,26268	0,26268	0,31611	0,31611	0,31932	0,30918	0,30620
<i>Componenta de furnizare</i>	lei/kWh	0,03733	0,03733	0,03733	0,04224	0,1441	0,01173	0,02943	0,02643
<i>Componenta de ajustare</i>	lei/kWh	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Pret clienti inactivi	lei/kWh	0,30001	0,30001	0,30001	0,35835	0,33052	0,33104	0,33861	0,33263

În facturile clienților finali la prețul pentru serviciul universal/prețul pentru clienții inactivi avizat de către ANRE se adaugă tarifele reglementate pentru servicii (serviciul de transport, serviciul de sistem, serviciul de distribuție) precum și taxele/contribuțiile stabilite conform legii (contribuția pentru cogenerare de înaltă eficiență, contravaloarea certificatelor verzi, acciza și TVA-ul).

1.3 Producerea energiei din surse regenerabile de energie

În aplicarea prevederilor art. 14 alin. (6) din Legea nr. 220/2008 pentru stabilirea sistemului de promovare a producerii energiei din surse regenerabile de energie, republicată, cu modificările și completările ulterioare, așa cum acesta a fost modificat de art. I pct. 16 din Legea nr. 184/2018 pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 24/2017 privind modificarea și completarea Legii nr. 220/2008 pentru stabilirea sistemului de promovare a producerii energiei din surse regenerabile de energie și pentru modificarea unor acte normative, în cursul lunii decembrie 2019, ANRE a elaborat cadrul de reglementare prin care au fost stabilite regulile de comercializare a energiei electrice produse în centrale electrice din surse regenerabile cu puterea electrică instalată de cel mult 27 kW pe loc de consum aparținând prosumatorilor și livrată în rețeaua electrică furnizorilor de energie electrică cu care aceștia au încheiate contracte de furnizare a energiei electrice, care cuprinde:

- Ordinul președintelui ANRE nr. 226/2018 pentru aprobarea regulilor de comercializare a energiei electrice produse în centrale electrice din surse regenerabile cu putere electrică instalată de cel mult 27 kW aparținând prosumatorilor, cu modificări și completări ulterioare,
- Ordinul președintelui ANRE nr. 227/2018 pentru aprobarea Contractului-cadru de vânzare-cumpărare a energiei electrice produse de prosumatorii care dețin centrale electrice

de producere a energiei electrice din surse regenerabile cu puterea instalată de cel mult 27 kW pe loc de consum și pentru modificarea unor reglementări din sectorul energiei electrice .

Ca urmare a intrării în vigoare a acestor ordine ANRE, în perioada ianuarie - septembrie 2019, 146 de prosumatori au încheiat contracte de vânzare-cumpărare a energiei electrice produse în centralele electrice din surse regenerabile pe care le dețin, conform datelor raportate la ANRE de furnizorii de energie electrică.

În conformitate cu prevederile art. 14 alin. (6²) din Legea nr. 220/2008 pentru stabilirea sistemului de promovare a producerii energiei din surse regenerabile de energie, cu modificările și completările ulterioare, așa cum acesta a fost completat de art. I pct. 17 din Legea 184/2018, prețul la care se comercializează energia electrică produsă în centralele electrice din surse regenerabile de energie aparținând prosumatorilor, aplicabil pentru anul întreg anul 2019 este prețul mediu ponderat înregistrat în Piața pentru Ziua Următoare în anul 2018, care este de 223,24 lei/MWh, conform datelor din Raportul anual de sinteză a rezultatelor funcționării piețelor centralizate operate de OPCOM pentru 2018, publicat de OPCOM SA.

1.4 Producerea de energie electrică și termică în cogenerare de înaltă eficiență

Modificări legislative

Prin Hotărârea Guvernului nr. 846/2018, pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 1.215/2009 privind stabilirea criteriilor și a condițiilor necesare implementării schemei de sprijin pentru promovarea cogenerării de înaltă eficiență pe baza cererii de energie termică utilă, au fost introduse prevederi noi printre care:

- alineatele (3) - (5) ale articolului 25, cu următorul cuprins:

„(3) Bonusurile determinate conform alin. (2) se aplică și în perioada noiembrie-decembrie a anului curent, conform reglementărilor ANRE.

(4) Bonusurile stabilite pentru fiecare producător pentru perioada noiembrie-decembrie a anului curent se diminuează, după caz, conform rezultatelor ultimei analize efectuate de ANRE.

(5) Prețurile energiei termice determinate conform alin. (2) se aplică și în perioada noiembrie-decembrie a anului curent.”

- alineatul (5¹) al articolului 10, cu următorul cuprins:

„(5¹) În trimestrul II al fiecărui an, pe lângă analiza prevăzută la art. 25, ANRE realizează o analiză de ajustare a bonusurilor și a prețurilor energiei termice produse și livrate din centrale termice care beneficiază de schema de sprijin. În cazul în care această analiză conduce la variații ale bonusurilor și ale prețurilor energiei termice mai mari de +/-2,5%, președintele ANRE aprobă

prin decizie, până la data de 30 iunie, noile valori ale acestora, care se aplică începând cu data de 1 iulie a anului curent.”

- alineatul (2¹), al articolului 12, cu următorul cuprins:

„(2¹) Prin excepție de la prevederile alin. (1) și (2), până la data de 25 octombrie a fiecărui an, ANRE stabilește contribuția pentru cogenerare de înaltă eficiență aplicabilă în perioada noiembrie-decembrie a anului curent, prin considerarea necesarului de venituri pentru plata bonusului pentru aceeași perioadă.”

Prin OUG nr. 114/2018 privind instituirea unor măsuri în domeniul investițiilor publice și a unor măsuri fiscal-bugetare, modificarea și completarea unor acte normative și prorogarea unor termene, modificată prin OUG nr. 19/2019 prin care s-a modificat art. 61 pct. 12 s-au adus modificări Legii energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012 după cum urmează:

-la art. 124 din Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, după alin. (1) se introduc alineatele (1¹)-(1³) prin care se stabilește că pentru perioada 1 mai 2019-28 februarie 2022 producătorii au obligația să vândă cu prețul de 68 lei/MWh cantitățile de gaze naturale rezultate din activitatea de producție internă curentă către furnizorii clienților casnici și ai producătorilor de energie termică, numai pentru cantitatea de gaze naturale utilizată la producerea de energie termică în centralele de cogenerare și în centralele termice destinată consumului populației.

Pentru actualizarea legislației secundare emise de către ANRE ca urmare a modificărilor și completărilor aduse legislației primare în domeniu, au fost emise:

Ordinul președintelui ANRE nr. 182/2018 privind aprobarea prețului de referință pentru energia electrică produsă în cogenerare de înaltă eficiență, aplicabil în anul 2019 producătorilor de energie electrică și termică în cogenerare, care beneficiază de bonus, (abrogă Ordinul președintelui ANRE nr. 97/2017 privind aprobarea prețului de referință pentru energia electrică produsă în cogenerare de înaltă eficiență, aplicabil în anul 2018 producătorilor de energie electrică și termică în cogenerare, care beneficiază de bonus);

Ordinul președintelui ANRE nr. 183/2018 privind aprobarea valorilor bonusurilor de referință pentru energia electrică produsă în cogenerare de înaltă eficiență și ale prețurilor de referință pentru energia termică produsă în cogenerare, aplicabile în anul 2019 (abrogă Ordinul președintelui ANRE nr. 99/2017 privind aprobarea valorilor bonusurilor de referință pentru energia electrică produsă în cogenerare de înaltă eficiență și ale prețurilor de referință pentru energia termică produsă în cogenerare, aplicabile în anul 2018);

Ordinul președintelui ANRE nr. 184/2018 privind modificarea Metodologiei de stabilire a prețurilor pentru energia termică livrată în SACET din centrale cu unități de cogenerare care nu beneficiază de scheme de sprijin pentru promovarea cogenerării de înaltă eficiență, aprobate prin Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 111/2014;

Ordinul președintelui ANRE nr. 188/2018 privind aprobarea valorilor prețurilor de referință pentru energia termică livrată în SACET din centrale cu unități de cogenerare care nu beneficiază de scheme de sprijin pentru promovarea cogenerării de înaltă eficiență, aplicabile în semestrul I al anului 2019 (abrogă Ordinul președintelui ANRE nr. 98/2017 privind aprobarea valorilor prețurilor de referință pentru energia termică livrată în SACET din centrale cu unități de cogenerare care nu beneficiază de scheme de sprijin pentru promovarea cogenerării de înaltă eficiență, aplicabile în anul 2018);

Ordinul președintelui ANRE nr. 190/2018 privind completarea Metodologiei de determinare și monitorizare a contribuției pentru cogenerarea de înaltă eficiență, aprobată prin Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 117/2013;

Ordinul președintelui ANRE nr. 192/2018 pentru modificarea Ordinului președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 123/2017 privind aprobarea contribuției pentru cogenerarea de înaltă eficiență și a unor prevederi privind modul de facturare a acesteia;

Ordinul președintelui ANRE nr. 206/2018 pentru modificarea Ordinului președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 123/2017 privind aprobarea contribuției pentru cogenerarea de înaltă eficiență și a unor prevederi privind modul de facturare al acesteia;

Ordinul președintelui ANRE nr. 4/2019 privind aplicarea pentru anul 2018 a prevederilor art. 18 alin. (1), art. 21 alin. (2) și art. 27 din Regulamentul de calificare a producției de energie electrică în cogenerare de înaltă eficiență și de verificare și monitorizare a consumului de combustibil și a producțiilor de energie electrică și energie termică utilă, în cogenerare de înaltă eficiență, aprobat prin Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 114/2013, și a prevederilor art. 21-23 din Regulamentul privind stabilirea modului de colectare a contribuției pentru cogenerarea de înaltă eficiență și de plată a bonusului pentru energia electrică produsă în cogenerare de înaltă eficiență, aprobat prin Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 116/2013;

Ordinul președintelui ANRE nr. 9/2019 privind modificarea și completarea Metodologiei de determinare și monitorizare a supracompensării activității de producere a energiei electrice și termice în cogenerare de înaltă eficiență care beneficiază de schema de sprijin de tip bonus, aprobată prin Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 84/2013;

Ordinul președintelui ANRE nr. 12/2019 privind modificarea Metodologiei de stabilire și ajustare a prețurilor pentru energia electrică și termică produsă și livrată din centrale de cogenerare ce beneficiază de schema de sprijin, respectiv a bonusului pentru cogenerarea de înaltă eficiență, aprobată prin Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 15/2015;

Ordinul președintelui ANRE nr. 13/2019 privind aprobarea prețului reglementat pentru energia electrică produsă în cogenerare de înaltă eficiență care beneficiază de bonus, *Autoritatea Națională de Reglementare în domeniul Energiei*

vândută pe bază de contracte reglementate de către producătorii de energie electrică și termică în cogenerare, aplicabil în perioada 1 martie – 30 iunie 2019;

Ordinul președintelui ANRE nr. 49/2019 pentru modificarea și completarea Regulamentului privind stabilirea modului de colectare a contribuției pentru cogenerarea de înaltă eficiență și de plată a bonusului pentru energia electrică produsă în cogenerare de înaltă eficiență, aprobat prin Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 116/2013;

Ordinul președintelui ANRE nr. 65/2019 privind modificarea și completarea Metodologiei de stabilire și ajustare a prețurilor pentru energia electrică și termică produsă și livrată din centrale de cogenerare ce beneficiază de schema de sprijin, respectiv a bonusului pentru cogenerarea de înaltă eficiență, aprobată prin Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 15/2015;

Ordinul președintelui ANRE nr. 66/2019 privind modificarea și completarea Metodologiei de stabilire a prețurilor pentru energia termică livrată în SACET din centrale cu unități de cogenerare care nu beneficiază de scheme de sprijin pentru promovarea cogenerării de înaltă eficiență, aprobate prin Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 111/2014, și modificarea și completarea art. II din Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 184/2018 privind modificarea Metodologiei de stabilire a prețurilor pentru energia termică livrată în SACET din centrale cu unități de cogenerare care nu beneficiază de scheme de sprijin pentru promovarea cogenerării de înaltă eficiență, aprobate prin Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 111/2014;

Ordinul președintelui ANRE nr. 68/2019 privind aprobarea prețului reglementat pentru energia electrică produsă în cogenerare de înaltă eficiență care beneficiază de bonus, vândută pe bază de contracte reglementate de către producătorii de energie electrică și termică în cogenerare, și a prețului de referință al energiei electrice produse în cogenerare de înaltă eficiență care beneficiază de bonus (abrogă Ordinul președintelui ANRE nr. 182/2018 privind aprobarea prețului de referință pentru energia electrică produsă în cogenerare de înaltă eficiență, aplicabil în anul 2019 producătorilor de energie electrică și termică în cogenerare, care beneficiază de bonus);

Ordinul președintelui ANRE nr. 69/2019 pentru modificarea și completarea Ordinului președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 183/2018 privind aprobarea valorilor bonusurilor de referință pentru energia electrică produsă în cogenerare de înaltă eficiență și ale prețurilor de referință pentru energia termică produsă în cogenerare, aplicabile în anul 2019;

Ordinul președintelui ANRE nr. 70/2019 privind aprobarea valorilor prețurilor de referință pentru energia termică livrată în SACET din centrale cu unități de cogenerare care nu beneficiază de scheme de sprijin pentru promovarea cogenerării de înaltă eficiență, aplicabile în semestrul II al anului 2019 (abrogă Ordinul președintelui ANRE nr. 188/2018 privind aprobarea

valorilor prețurilor de referință pentru energia termică livrată în SACET din centrale cu unități de cogenerare care nu beneficiază de scheme de sprijin pentru promovarea cogenerării de înaltă eficiență, aplicabile în semestrul I al anului 2019);

Ordinul președintelui ANRE nr. 155/2019 privind modificarea și completarea Metodologiei de determinare și monitorizare a supracompensării activității de producere a energiei electrice și termice în cogenerare de înaltă eficiență care beneficiază de schema de sprijin de tip bonus, aprobată prin Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 84/2013;

Ordinul președintelui ANRE nr. 156/2019 pentru modificarea Ordinului președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 123/2017 privind aprobarea contribuției pentru cogenerarea de înaltă eficiență și a unor prevederi privind modul de facturare a acesteia;

Ordinul președintelui ANRE nr. 159/2019 privind modificarea și completarea Regulamentului de calificare a producției de energie electrică în cogenerare de înaltă eficiență și de verificare și monitorizare a consumului de combustibil și a producțiilor de energie electrică și energie termică utilă, în cogenerare de înaltă eficiență, aprobat prin Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 114/2013.

Ordinul președintelui ANRE nr. 196/2019 privind aprobarea prețului reglementat pentru energia electrică produsă în cogenerare de înaltă eficiență care beneficiază de bonus, vândută pe bază de contracte reglementate de către producătorii de energie electrică și termică în cogenerare, și a prețului de referință al energiei electrice produse în cogenerare de înaltă eficiență care beneficiază de bonus ;

Ordinul președintelui ANRE nr. 197/2019 privind aprobarea valorilor bonusurilor de referință pentru energia electrică produsă în cogenerare de înaltă eficiență și ale prețurilor de referință pentru energia termică produsă în cogenerare, aplicabile în anul 2020 (abrogă Ordinul președintelui ANRE nr. 183/2018 privind aprobarea valorilor bonusurilor de referință pentru energia electrică produsă în cogenerare de înaltă eficiență și ale prețurilor de referință pentru energia termică produsă în cogenerare, aplicabile în anul 2019, cu modificările și completările ulterioare).

Până la sfârșitul anului 2019, vor mai fi emise următoarele reglementări, cu aplicabilitate pentru anul 2020:

- **Ordinul președintelui ANRE** privind aprobarea valorilor prețurilor de referință pentru energia termică livrată în SACET din centrale cu unități de cogenerare care nu beneficiază de scheme de sprijin pentru promovarea cogenerării de înaltă eficiență, aplicabile în semestrul I al anului 2020 (abrogă **Ordinul președintelui ANRE nr. 70/2019** privind aprobarea valorilor prețurilor de referință pentru energia termică livrată în SACET din

centrale cu unități de cogenerare care nu beneficiază de scheme de sprijin pentru promovarea cogenerării de înaltă eficiență, aplicabile în semestrul II al anului 2019);

- **Ordinul președintelui ANRE** pentru modificarea Ordinului președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 123/2017 privind aprobarea contribuției pentru cogenerarea de înaltă eficiență și a unor prevederi privind modul de facturare a acesteia, (aplicabil pentru perioada 1 noiembrie – 31 decembrie 2019).
- **Ordinul președintelui ANRE** pentru modificarea Ordinului președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 123/2017 privind aprobarea contribuției pentru cogenerarea de înaltă eficiență și a unor prevederi privind modul de facturare a acesteia, (aplicabil pentru anul 2020).

Evoluția prețurilor și bonusurilor pentru producerea energiei electrice în cogenerare de înaltă eficiență și a prețurilor pentru producerea energiei termice în cogenerare de către producătorii care beneficiază de schema de sprijin pentru promovarea cogenerării de înaltă eficiență

Determinarea prețurilor și bonusurilor pentru producerea energiei electrice și termice în cogenerare de înaltă eficiență pentru producătorii de energie electrică în cogenerare care beneficiază de schema de sprijin pentru promovarea cogenerării de înaltă eficiență pe baza cererii de energie termică utilă, precum și a prețurilor pentru energia termică produsă în cogenerare pentru anul 2019 se realizează prin aplicarea, în principal, a următoarelor reglementări:

- **Hotărârea Guvernului nr. 1215/2009**, cu modificările și completările ulterioare;
- **Ordinul președintelui ANRE nr. 15/2015** privind aprobarea Metodologiei de stabilire și ajustare a prețurilor pentru energia electrică și termică produsă și livrată din centrale de cogenerare ce beneficiază de schema de sprijin, respectiv a bonusului pentru cogenerarea de înaltă eficiență, cu modificările și completările ulterioare;
- **Ordinul președintelui ANRE nr. 84/2013** privind aprobarea Metodologiei de determinare și monitorizare a supracompensării activității de producere a energiei electrice și termice în cogenerare de înaltă eficiență care beneficiază de schema de sprijin de tip bonus, cu modificările și completările ulterioare;
- **Ordinul președintelui ANRE nr. 114/2013** privind aprobarea Regulamentului de calificare a producției de energie electrică în cogenerare de înaltă eficiență și de verificare și monitorizare a consumului de combustibil și a producțiilor de energie electrică și energie termică utilă, în cogenerare de înaltă eficiență, cu modificările și completările ulterioare;
- **Ordinul președintelui ANRE nr. 115/2013** privind aprobarea Procedurii de avizare a proiectelor noi sau de re tehnologizare ale centralelor de cogenerare, cu modificările și completările ulterioare;

- **Ordinul președintelui ANRE nr. 116/2013** pentru aprobarea Regulamentului privind stabilirea modului de colectare a contribuției pentru cogenerarea de înaltă eficiență și de plată a bonusului pentru energia electrică produsă în cogenerare de înaltă eficiență, cu modificările și completările ulterioare;
- **Ordinul președintelui ANRE nr. 117/2013** privind aprobarea Metodologiei de determinare și monitorizare a contribuției pentru cogenerarea de înaltă eficiență, cu modificările și completările ulterioare;
- **Ordinul președintelui ANRE nr. 123/2017** privind aprobarea contribuției pentru cogenerarea de înaltă eficiență și a unor prevederi privind modul de facturare a acesteia, cu modificările ulterioare.

ANRE aprobă prin ordin, valorile prețului de referință și ale prețurilor reglementate pentru energia electrică aplicabile producătorilor de energie electrică și termică în cogenerare care beneficiază de bonus, valorile bonusurilor de referință pentru energia electrică produsă în cogenerare de înaltă eficiență și valorile prețurilor de referință pentru energia termică produsă în cogenerare aferente celor trei tipuri de combustibil majoritar (combustibil solid, gaze naturale din rețeaua de transport, gaze naturale din rețeaua de distribuție), pentru toată perioada de aplicare a schemei de sprijin.

Având în vedere prevederile art. 21 alin. (2) din Hotărârea Guvernului nr. 1215/2009, conform căruia prețul de vânzare al energiei electrice produse în cogenerare de înaltă eficiență, prin contracte reglementate, este stabilit semestrial prin Ordin al președintelui ANRE, în baza metodologiei aprobate prin Ordinul președintelui ANRE nr. 15/2015, cu modificările și completările ulterioare, au fost stabilite și aprobate valorile prețului reglementat al energiei electrice produse în cogenerare de înaltă eficiență care beneficiază de bonus, vândută pe bază de contracte reglementate de către producătorii de energie electrică și termică în cogenerare, astfel:

<i>Tip preț energie electrică</i>	<i>Ordin ANRE</i>	<i>lei/MWh, exclusiv TVA</i>
Preț reglementat, perioada 1 martie – 30 iunie 2019	13/2019	218,15
Preț reglementat, perioada 1 iulie – 31 decembrie 2019	68/2019	231,17

Prin Ordinul președintelui ANRE nr. 196/2019 a fost aprobat prețul reglementat de 239,21 lei/MWh, exclusiv TVA, pentru energia electrică produsă în cogenerare de înaltă eficiență care beneficiază de bonus, vândută pe bază de contracte reglementate de către producătorii de energie electrică și termică în cogenerare, aplicabil în semestrul I al anului 2020.

Prețul de referință pentru energia electrică produsă în cogenerare de înaltă eficiență este stabilit în concordanță cu prevederile metodologiei aprobate prin Ordinul președintelui ANRE nr. 15/2015, cu modificările și completările ulterioare. Prin Ordinul președintelui ANRE nr. 182/2018, a fost aprobată valoarea prețului de referință pentru energia electrică produsă în cogenerare de înaltă eficiență, aplicabil în anul 2019 producătorilor de energie electrică și

termică în cogenerare, care beneficiază de bonus. Ulterior, prin Ordinul președintelui ANRE nr. 68/2019, care a abrogat Ordinul președintelui ANRE nr. 182/2018 a fost aprobat prețul de referință pentru energia electrică produsă în cogenerare de înaltă eficiență în perioada 1 iulie – 31 octombrie 2019.

Pentru perioada noiembrie – decembrie 2019 se aplică valoarea prețului de referință pentru energia electrică produsă în cogenerare de înaltă eficiență, aplicabil în anul 2020, care a fost aprobată prin Ordinul președintelui ANRE nr. 196/2019.

Situația privind valorile aprobate ale prețurilor de referință aprobate pentru anul 2019 este prezentată sintetic în tabelul de mai jos:

<i>Tip preț energie electrică</i>	<i>Ordin ANRE</i>	<i>lei/MWh, exclusiv TVA</i>
Preț de referință, perioada 1 ianuarie – 30 iunie 2019	182/2018	190,01
Preț de referință, perioada 1 iulie – 31 octombrie 2019	68/2019	216,07
Preț de referință, perioada 1 noiembrie – 31 decembrie 2019 și anul 2020	196/2019	234,50

Valorile *bonusului de referință* pentru energia electrică produsă în cogenerare de înaltă eficiență sunt stabilite în concordanță cu prevederile metodologiei aprobate prin Ordinul președintelui ANRE nr. 15/2015, cu modificările și completările ulterioare. Valorile *bonusului de referință* aplicabile în anul 2019, au fost aprobate prin Ordinul președintelui ANRE nr. 183/2018, cu modificările și completările din Ordinul președintelui ANRE nr. 69/2019, valorile acestuia pentru primii nouă ani de aplicare a schemei de sprijin, exclusiv TVA, în funcție de tipul combustibilului majoritar utilizat în centrală, fiind:

Valorile bonusului de referință aplicabile în perioada 1 ianuarie – 30 iunie 2019
(*lei/MWh, exclusiv TVA*)

<i>Tip combustibil</i>	<i>Bonus an 1</i>	<i>Bonus an 2</i>	<i>Bonus an 3</i>	<i>Bonus an 4</i>	<i>Bonus an 5</i>	<i>Bonus an 6</i>	<i>Bonus an 7</i>	<i>Bonus an 8</i>	<i>Bonus an 9</i>
Combustibil solid	226,72	219,52	212,32	205,12	197,92	190,72	183,52	176,32	169,13
Combustibil gazos din rețeaua de transport; PIF până la 01.01.2016/	194,76/ 198,06	189,56/ 192,86	184,36/ 187,66	179,16/ 182,46	173,96/ 177,26	168,76/ 172,06	163,56/ 166,87	158,36/ 161,67	153,16/ 156,47

PIF după 01.01.2016									
Combustibil gazos din rețeaua de distribuție; PIF până la 01.01.2016/ PIF după 01.01.2016	195,78/ 199,34	190,98/ 194,55	186,18/ 189,75	181,38/ 184,95	176,58/ 180,15	171,78/ 175,35	166,99/ 170,55	162,19/ 165,75	157,39/ 160,95

*Valorile bonusului de referință aplicabile în perioada 1 iulie – 31 octombrie 2019
(lei/MWh, exclusiv TVA)*

<i>Tip combustibil</i>	<i>Bonus an 1</i>	<i>Bonus an 2</i>	<i>Bonus an 3</i>	<i>Bonus an 4</i>	<i>Bonus an 5</i>	<i>Bonus an 6</i>	<i>Bonus an 7</i>	<i>Bonus an 8</i>	<i>Bonus an 9</i>
Combustibil solid	290,23	282,52	274,81	267,10	259,40	251,69	243,98	236,27	228,57
Combustibil gazos din rețeaua de transport; PIF până la 01.01.2016/ PIF după 01.01.2016	217,29/ 220,35	211,72/ 214,79	206,16/ 209,22	200,59/ 203,65	195,02/ 198,09	189,46/ 192,52	183,89/ 186,96	178,32/ 181,39	172,76/ 175,82
Combustibil gazos din rețeaua de distribuție; PIF până la 01.01.2016/ PIF după 01.01.2016	217,17/ 220,58	212,03/ 215,44	206,90/ 210,31	201,76/ 205,17	196,62/ 200,03	191,49/ 194,89	186,35/ 189,76	181,21/ 184,62	176,08/ 179,48

Au fost aprobate bonusuri de referință pentru centrale puse în funcțiune până la data de 01.01.2016 și după data de 01.01.2016 ca urmare a prevederilor Regulamentului Delegat (UE)

2015/2402 al Comisiei de revizuire a valorilor de referință armonizate ale randamentului pentru producția separată de energie electrică și termică, în aplicarea Directivei 2012/27/UE a Parlamentului European și a Consiliului și de abrogare a Deciziei 2011/877/UE a Comisiei, regulament european de directă aplicabilitate, conform căruia valoarea de referință armonizată a eficienței pentru producerea energiei termice în capacități de producere separată, funcționând pe gaze naturale și care se pun în funcțiune începând cu anul 2016, este de 92%.

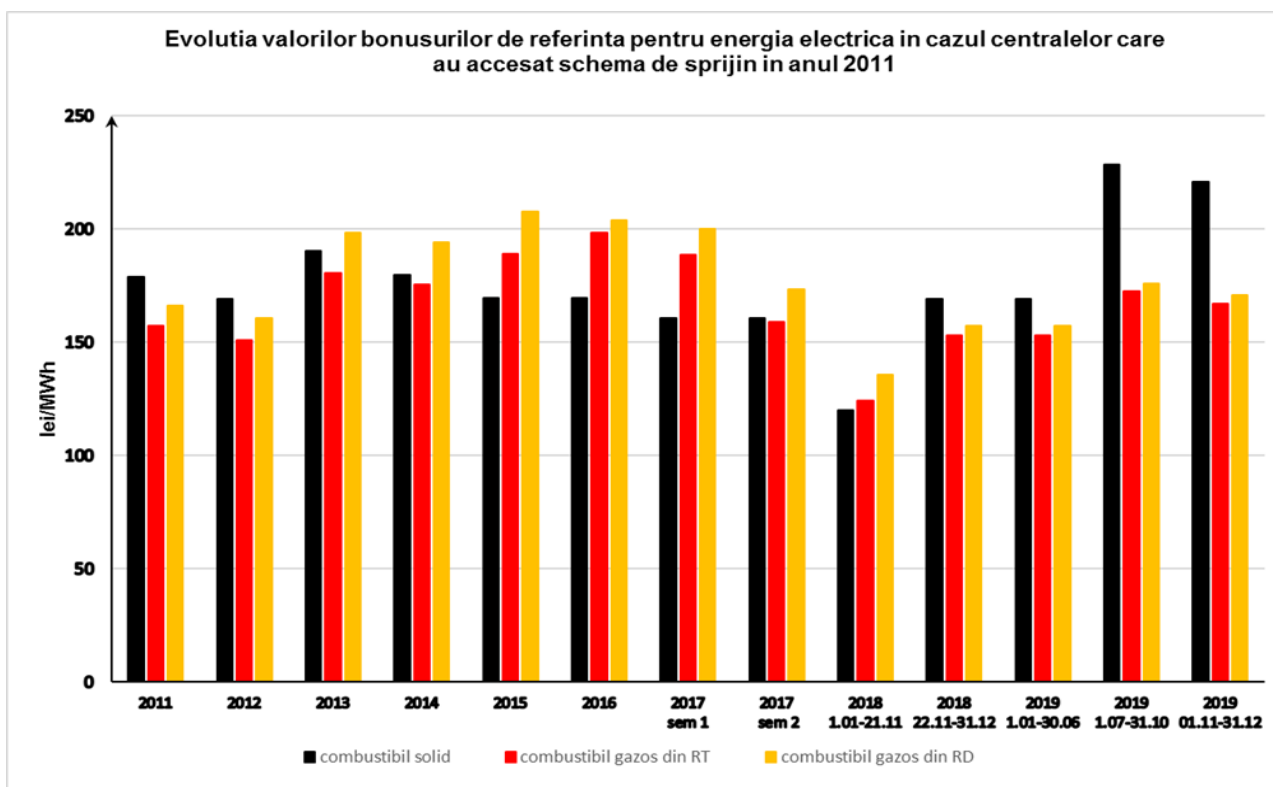
În conformitate cu prevederile art. 25 alin. (3) din Hotărârea Guvernului nr. 1215/2009 privind stabilirea criteriilor și a condițiilor necesare implementării schemei de sprijin pentru promovarea cogenerării de înaltă eficiență pe baza cererii de energie termică utilă, cu modificările și completările ulterioare, valorile bonusului de referință aprobate pentru anul 2019 (aplicabile în perioada 1 ianuarie – 30 iunie 2019) au fost aplicate și în perioada 22 noiembrie – 31 decembrie a anului 2018.

Pentru perioada noiembrie – decembrie 2019 se aplică valorile bonusului de referință aplicabile în anul 2020, care au fost aprobate prin Ordinul președintelui ANRE nr. 197/2019, după cum se prezintă în tabelul de mai jos:

*Valorile bonusului de referință aplicabile în perioada 1 noiembrie – 31 decembrie 2019
(lei/MWh, exclusiv TVA)*

Tip combustibil	Bonus an 1	Bonus an 2	Bonus an 3	Bonus an 4	Bonus an 5	Bonus an 6	Bonus an 7	Bonus an 8	Bonus an 9	Bonus an 10
Combustibil solid	290,23	282,52	274,81	267,10	259,40	251,69	243,98	236,27	228,57	220,86
Combustibil gazos din rețeaua de transport; PIF până la 01.01.2016/ PIF după 01.01.2016	217,29/ 220,35	211,72/ 214,79	206,16/ 209,22	200,59/ 203,65	195,02/ 198,09	189,46/ 192,52	183,89/ 186,96	178,32/ 181,39	172,76/ 175,82	167,19/ 170,26
Combustibil gazos din rețeaua de distribuție; PIF până la 01.01.2016/ PIF după 01.01.2016	217,17/ 220,58	212,03/ 215,44	206,90/ 210,31	201,76/ 205,17	196,62/ 200,03	191,49/ 194,89	186,35/ 189,76	181,21/ 184,62	176,08/ 179,48	170,94/ 174,35

În graficul de mai jos se prezintă evoluția valorilor bonusurilor de referință pentru energia electrică produsă în cogenerare de înaltă eficiență în cazul centralelor care au accesat schema de sprijin din primul an de aplicare a schemei.

Prețul de referință pentru energia termică produsă în cogenerare și livrată din centralele care beneficiază de schema de sprijin pentru anul 2019 este stabilit în conformitate cu prevederile metodologiei aprobate prin Ordinul președintelui ANRE nr. 15/2015 cu modificările și completările ulterioare. Valorile prețului de referință pentru energia termică produsă în cogenerare aplicabile în anul 2019 au fost aprobate prin Ordinul președintelui ANRE nr. 183/2018, cu modificările și completările din Ordinul președintelui ANRE nr. 69/2019, astfel:

Valorile prețurilor de referință pentru energia termică produsă în cogenerare, aplicabile în perioada 1 ianuarie – 30 iunie 2019

(lei/MWh, exclusiv TVA)

Tip combustibil	Preț de referință energie termică perioada 1 ianuarie – 30 iunie 2019
Combustibil solid	98,02
Combustibil gazos din rețeaua de transport PIF până la 01.01.2016 / PIF după 01.01.2016	156,14 / 153,32
Combustibil gazos din rețeaua de distribuție PIF până la 01.01.2016 / PIF după 01.01.2016	165,54 / 162,49

Valorile prețurilor de referință pentru energia termică produsă în cogenerare, aplicabile în perioada 1 iulie – 31 octombrie 2019

(lei/MWh, exclusiv TVA)

Tip combustibil	Preț de referință energie termică perioada 1 iulie – 31 octombrie 2019	
	<i>destinată consumului populației</i>	<i>destinată consumatorilor noncasnici</i>
Combustibil solid	118,11	118,11
Combustibil gazos din rețeaua de transport PIF până la 01.01.2016 / PIF după 01.01.2016	156,14 / 153,32	173,25 / 170,30
Combustibil gazos din rețeaua de distribuție PIF până la 01.01.2016 / PIF după 01.01.2016	165,54 / 162,49	185,31 / 182,07

În conformitate cu prevederile art. 25 alin. (5) din Hotărârea Guvernului nr. 1215/2009 privind stabilirea criteriilor și a condițiilor necesare implementării schemei de sprijin pentru promovarea cogenerării de înaltă eficiență pe baza cererii de energie termică utilă, cu modificările și completările ulterioare, valorile prețurilor de referință aprobate pentru anul 2019 (aplicabile în perioada 1 ianuarie – 30 iunie 2019) au fost aplicate și în perioada 22 noiembrie – 31 decembrie a anului 2018.

Pentru perioada noiembrie – decembrie 2019 se aplică valorile prețurilor de referință aplicabile în anul 2020, care au fost aprobate prin Ordinul președintelui ANRE nr. 197/2019, după cum se prezintă în tabelul de mai jos:

Valorile prețurilor de referință pentru energia termică produsă în cogenerare, aplicabile în perioada 1 noiembrie – 31 decembrie 2019

(lei/MWh, exclusiv TVA)

Tip combustibil	Preț de referință energie termică perioada 1 noiembrie – 31 decembrie 2019	
	<i>destinată consumului populației</i>	<i>destinată consumatorilor noncasnici</i>
Combustibil solid	129,40	129,40
Combustibil gazos din rețeaua de transport PIF până la 01.01.2016 / PIF după 01.01.2016	156,14 / 153,32	199,99 / 196,48
Combustibil gazos din rețeaua de distribuție PIF până la 01.01.2016 / PIF după 01.01.2016	171,98 / 169,05	205,40 / 201,75

Conform prevederilor *Metodologiei de determinare și monitorizare a supracompensării activității de producere a energiei electrice și termice în cogenerare de înaltă eficiență care beneficiază de schema de sprijin de tip bonus*, aprobată prin Ordinul președintelui ANRE nr. 84/2013, cu completările și modificările ulterioare, prin aplicarea analizei de ante-supracompensare, bonusurile acordate producătorilor pentru anul următor vor fi ajustate, după caz, corespunzător supracompensării prognozate pentru anul următor. Prețurile reglementate pentru energia termică livrată sub formă de apă fierbinte, precum și valorile bonusurilor pentru energia electrică produsă în cogenerare de înaltă eficiență și livrată în SEN pentru fiecare dintre centralele de cogenerare care beneficiază de schema de sprijin pentru cogenerare au fost stabilite prin decizii individuale emise de ANRE, în concordanță cu prevederile metodologiei aprobate prin Ordinul președintelui ANRE nr. 15/2015, cu modificările și completările ulterioare, și cu prevederile Ordinului președintelui ANRE nr. 182/2018, 183/2018, 68/2019 și 69/2019. Pentru perioada noiembrie-decembrie 2019 și anul 2020 se vor emite decizii individuale de aprobare a Prețurilor reglementate pentru energia termică livrată sub formă de apă fierbinte, precum și a valorilor bonusurilor pentru energia electrică produsă în cogenerare de înaltă eficiență și livrată în SEN în conformitate cu prevederile metodologiei aprobate prin Ordinul președintelui ANRE nr. 15/2015, cu modificările și completările ulterioare, și cu prevederile Ordinului președintelui ANRE nr. 196/2019 și 197/2019.

Contribuția pentru cogenerarea de înaltă eficiență

În baza prevederilor art. 12 alin. (1) și (2) din HG 1215/2009, cu modificările și completările ulterioare, ANRE aprobă anual, prin ordin, valoarea contribuției pentru promovarea cogenerării de înaltă eficiență. În cazul unor variații mai mari de $\pm 2,5\%$, prin Ordin al președintelui ANRE, această valoare poate fi modificată semestrial.

Contribuția pentru cogenerarea de înaltă eficiență se determină în conformitate cu prevederile *Metodologiei de determinare și monitorizare a contribuției pentru cogenerarea de înaltă eficiență*, aprobată prin Ordinul președintelui ANRE nr. 117/2013, cu modificările și completările ulterioare (Ordinul președintelui ANRE nr. 100/2017 și Ordinul președintelui ANRE nr. 190/2018).

În conformitate cu art. 23¹ alin. (1) din această metodologie, până la data de 25 octombrie a fiecărui an, astfel cum a fost introdus ca urmare a prevederilor art. 12 alin. (2¹) din HG 1215/2009, cu modificările și completările ulterioare, ANRE stabilește valoarea contribuției pentru cogenerarea de înaltă eficiență, aplicabilă în perioada noiembrie-decembrie a anului curent, pe baza contribuției în vigoare, la care se adaugă variația necesarului de venituri rezultat în urma determinării bonusurilor de referință pentru perioada noiembrie-decembrie, raportat la energia electrică estimată pentru aceeași perioadă. Astfel, prin Ordinul președintelui ANRE nr. 192/2018, a fost aprobată contribuția pentru cogenerarea de înaltă eficiență aplicabilă pentru **perioada 20 noiembrie – 31 decembrie a anului 2018**, la valoarea de **10,51 lei/MWh, exclusiv TVA**.

Valoarea *contribuției pentru cogenerarea de înaltă eficiență* aplicată în anul 2019 s-a determinat în conformitate cu prevederile *Metodologiei de determinare și monitorizare a contribuției pentru cogenerarea de înaltă eficiență*, aprobate prin Ordinul președintelui ANRE nr. 117/2013, cu modificările și completările ulterioare, pe baza costurilor prognozate pentru plata bonusurilor și administrării schemei de sprijin și a necesarului de venituri ale schemei de sprijin pentru anul 2019, luând în considerare consumul estimat de energie electrică al consumatorilor din România, precum și încasările de la producători a sumelor determinate de ANRE în urma analizei de supracompensare. Au fost avute în vedere, de asemenea, corecțiile costurilor și veniturilor schemei de sprijin aferente perioadei 1 ianuarie - 31 august 2018, precum și ale costurilor și veniturilor estimate pentru lunile septembrie - decembrie 2018.

Prin aplicarea prevederilor *Metodologiei de determinare și monitorizare a supracompensării activității de producere a energiei electrice și termice în cogenerare de înaltă eficiență care beneficiază de schema de sprijin de tip bonus*, aprobate prin Ordinul președintelui ANRE nr. 84/2013, cu modificările și completările ulterioare, producătorii trebuie să returneze sumele corespunzătoare supracompensării activității de producere a energiei electrice și termice în cogenerare de înaltă eficiență aferente perioadei de evaluare respective. În trimestrul I al anului 2019, ANRE a efectuat analiza de supracompensare pentru perioada de evaluare 1.01.2018-31.12.2018.

Costurile prognozate pentru plata bonusurilor pentru anul 2019 sunt determinate ca fiind produsul dintre valoarea unitară a bonusului, în vigoare pentru perioada pentru care se face calculul, corespunzător fiecărei/fiecărui centrale/producător și cantitățile estimate de ANRE de energie electrică calificate ca fiind produse în cogenerare de înaltă eficiență și vândute, estimare realizată conform prevederilor Ordinului președintelui ANRE nr. 84/2013, precum și pe baza punerilor în funcțiune și înlocuirilor capacităților de cogenerare din anii 2018 și 2019.

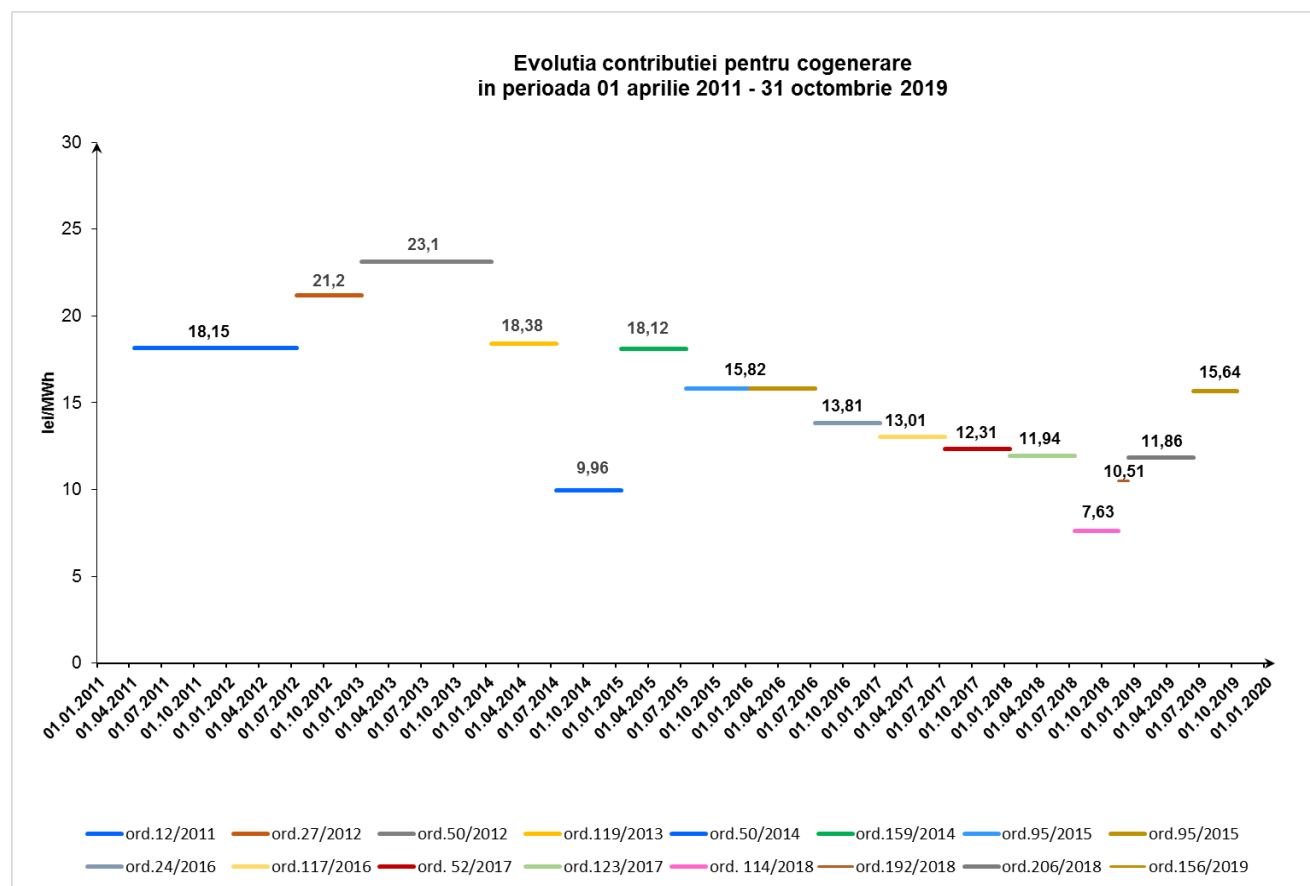
Cantitățile de energie electrică din producția centralelor ce urmează a se pune în funcțiune, prognozate a se califica pentru bonus, se determină în conformitate cu *Procedura de avizare a proiectelor noi sau de retehnologizare ale centralelor de cogenerare* aprobată prin Ordinul președintelui ANRE nr. 115/2013, cu modificările și completările ulterioare.

Valoarea determinată a contribuției pentru cogenerarea de înaltă eficiență aplicată în perioada 1 ianuarie – 30 iunie a anului 2019 a fost de 11,86 lei/MWh, exclusiv TVA, și a fost aprobată prin Ordinul președintelui ANRE nr. 206/2018.

Valoarea contribuției pentru perioada 1 iulie – 31 octombrie a anului 2019 s-a modificat prin evaluarea din luna iunie 2019 a costurilor și veniturilor schemei de sprijin realizate precum și a celor prognozate până la finalul perioadei și este de 15,64 lei/MWh, exclusiv TVA, aprobată prin Ordinul președintelui ANRE nr. 156/2019.

Valoarea contribuției pentru cogenerare aferentă perioadei noiembrie-decembrie a anului 2019 este în curs de stabilire și aprobare.

Evoluția contribuției pentru cogenerare în perioada 2011-2019 este prezentată în figura următoare:

Trimestrial, ANRE publică pe pagina de internet rapoarte de monitorizare a schemei de sprijin pentru promovarea cogenerării bazate pe cererea de energie termică utilă.

Producerea de energie electrică și termică în cogenerare pentru producătorii care nu beneficiază de scheme de sprijin pentru promovarea cogenerării de înaltă eficiență

ANRE aprobă semestrial, valorile prețului de referință și ale prețurilor reglementate pentru energia termică livrată în SACET din unități de cogenerare care nu beneficiază de scheme de sprijin pentru promovarea cogenerării de înaltă eficiență, aferente celor cinci tipuri de combustibili majoritari (combustibil solid, combustibil lemnos, biomasă agricolă, combustibil gazos asigurat din rețeaua de transport, combustibil gazos asigurat din rețeaua de distribuție).

Prețurile de referință și prețurile reglementate pentru energia termică livrată în SACET din centrale cu unități de cogenerare care nu beneficiază de scheme de sprijin pentru promovarea cogenerării de înaltă eficiență sunt stabilite în concordanță cu prevederile metodologiei aprobate prin Ordinul președintelui ANRE nr. 111/2014 privind aprobarea Metodologiei de stabilire a prețurilor pentru energia termică livrată în SACET din centrale cu unități de cogenerare care nu beneficiază de scheme de sprijin pentru promovarea cogenerării de înaltă eficiență, cu modificările și completările ulterioare. Pentru anul 2019, prin prevederile Ordinului președintelui ANRE nr. 188/2018, și ale Ordinului președintelui ANRE nr. 70/2019, au fost aprobate valorile prețurilor de referință pentru energia termică livrată în SACET din centrale cu unități de cogenerare care nu beneficiază de scheme de sprijin pentru promovarea cogenerării de înaltă eficiență, aplicabile în semestrul I al anului 2019 și respectiv în semestrul II al anului 2019, diferențiate în funcție de anul punerii în funcțiune și obligativitatea achiziționării de certificate de emisii de CO₂, respectiv al tipului consumatorilor alimentați (populație/ consumatori noncasnici), după cum se prezintă în tabelele de mai jos:

Prețurile de referință pentru energia termică livrată în SACET din centrale cu unități de cogenerare care nu beneficiază de scheme de sprijin pentru promovarea cogenerării de înaltă eficiență, aplicabile în semestrul I 2019

(lei/MWh, exclusiv TVA)

Tip combustibil	Centrale care au obligația achiziționării de certificate de CO₂	Centrale care nu au obligația achiziționării de certificate de CO₂
Combustibil solid	128,70	118,16
Combustibil lemnos	172,55	162,02
Biomasă agricolă	181,87	170,54

Combustibil gazos din rețeaua de transport		
PIF înainte de 01.01.2016	176,65	170,33
PIF după 01.01.2016	173,73	167,54
Combustibil gazos din rețeaua de distribuție		
PIF înainte de 01.01.2016	196,67	190,35
PIF după 01.01.2016	193,30	187,11

Prețurile de referință pentru energia termică livrată în SACET din centrale cu unități de cogenerare care nu beneficiază de scheme de sprijin pentru promovarea cogenerării de înaltă eficiență, aplicabile în semestrul II 2019

(lei/MWh, exclusiv TVA)

Tip combustibil	Centrale care au obligația achiziționării de certificate de CO₂	Centrale care nu au obligația achiziționării de certificate de CO₂
Combustibil solid	157,34	129,55
Combustibil lemnos	202,62	174,84
Biomasă agricolă	213,45	183,59
Combustibil gazos din rețeaua de transport		
PIF înainte de 01.01.2016 - populație / noncasnici	167,44 / 227,88	150,75 / 211,20
PIF după 01.01.2016 - populație / noncasnici	164,94 / 224,07	148,62 / 207,74
Combustibil gazos din rețeaua de distribuție		
PIF înainte de 01.01.2016 - populație / noncasnici	186,64 / 246,99	169,96 / 230,30
PIF după 01.01.2016 - populație / noncasnici	183,70 / 242,74	167,38 / 226,41

1.5 Serviciile publice de alimentare cu energie termică în sistem centralizat

Avizarea prețurilor pentru producerea energiei termice (exclusiv prețul de producere a energiei termice în cogenerare), a tarifelor de transport și distribuție a energiei termice și a prețurilor locale de furnizare a energiei termice

În conformitate cu prevederile art. 13 alin. (4) din Legea serviciilor comunitare de utilități publice nr. 51/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare (Legea nr. 51/2006), activitățile de producere, transport, distribuție și furnizare a energiei termice sunt supuse licențierii, reglementării și controlului ANRE de la data intrării în vigoare a Legii nr. 225/2016 pentru modificarea și completarea Legii serviciilor comunitare de utilități publice nr. 51/2006.

Potrivit art. V alin. (4) din Legea nr. 225/2016:

„(4) Până la elaborarea și aprobarea prin ordin al președintelui ANRE a reglementărilor prevăzute de dispozițiile art. 14 din Legea serviciului public de alimentare cu energie termică nr. 325/2006, cu modificările ulterioare, sunt aplicabile prevederile din reglementările tehnice și comerciale emise de A.N.R.S.C. în domeniul serviciului public de alimentare cu energie termică”.

Ca urmare, în anul 2019 au fost aplicabile prevederile *Metodologiei de stabilire, ajustare sau modificare a prețurilor și tarifelor locale pentru serviciile publice de alimentare cu energie termică produsă centralizat, exclusiv energia termică produsă în cogenerare*, aprobate prin Ordinul președintelui ANRSC nr. 66/2007.

Conform prevederilor art. 8 alin. (3) lit. k) din Legea nr. 51/2006, prețurile/tarifelor locale aferente serviciilor de utilități publice sunt aprobate de autoritățile administrației publice locale, în condițiile legii speciale și cu respectarea metodologiilor emise de autoritatea de reglementare competentă.

Până în prezent, Legea serviciului public de alimentare cu energie termică nr. 325/2006 (legea specială aplicabilă în speță) nu a fost modificată/completată în consens cu Legea nr. 51/2006, ceea ce înseamnă că deocamdată nu există prevederi exprese în legislație referitor la atribuția/competența ANRE de avizare a prețurilor/tarifelor locale pentru producerea/transportul/distribuția/furnizarea energiei termice.

În aceste condiții, la cerere și pentru a susține procesul decizional desfășurat la nivelul autorităților administrației publice locale implicate, în perioada 01.01-18.10.2019, ANRE a transmis 3 avize interimare și 11 puncte de vedere de specialitate referitor la 14 solicitări ale operatorilor SACET de stabilire/ajustare/modificare a prețurilor/tarifelor locale aferente serviciului public de alimentare cu energie termică în sistem centralizat.

Monitorizarea serviciilor publice de alimentare cu energie termică în sistem centralizat

Deoarece nu exista nicio reglementare emisă de A.N.R.S.C. care să stabilească obligațiile de raportare, de către operatorii economici, a datelor de monitorizare a serviciului public de alimentare cu energie termică în sistem centralizat (machete, parametri, termene limită și condiții), îndeplinirea obligațiilor de raportare intrate în sarcina ANRE, în calitate de autoritate responsabilă cu reglementarea și controlul activităților de producere, transport, distribuție și furnizare a energiei termice era dificilă, necesitând solicitări ad-hoc repetate și conducând la imposibilitatea respectării unor termene impuse.

În aceste condiții, prin Ordinul președintelui ANRE nr. 193/01.10.2019, a fost aprobată *Metodologia de monitorizare a serviciului public de alimentare cu energie termică în sistem centralizat și a sistemelor de încălzire și/sau răcire urbana* (Metodologia). Conform prevederilor art 17 din Metodologie, datele de monitorizare a serviciului public de alimentare cu energie termică în sistem centralizat aferente semestrului I 2019 vor fi colectate până la data de 15 noiembrie 2019, urmând a fi sintetizate într-un raport până la sfârșitul lunii decembrie 2019.

În prezent, ANRE are colectate, de la operatorii serviciului public de alimentare cu energie termică în sistem centralizat, datele privind prețurile locale de energie termică în semestrul II 2018, acestea fiind cuprinse în raportul " Situația serviciilor publice de alimentare cu energie termică în sistem centralizat - semestrul II 2018" publicat pe site, din care se prezintă următoarea sinteză :

Nr. crt.	Denumirea operatorului	Localitate	Preț local de furnizare aprobat pe tip de utilizatori, pentru populație (inclusiv TVA)	Preț local de facturare pentru populație (inclusiv TVA)
			[lei/Gcal]	[lei/Gcal]
Zona N-E				
1	THERMOENERGY GROUP Bacău	Bacău	328,49 - RT	216,08
			401,24 - RD	
			442,81 - CT	
2	Modern Calor Botoșani	Botoșani	377,16	180,00
3	VEOLIA ENERGIE Iași	Iași	323,00	245,39
4	RAGCL Pașcani	Pașcani	499,80	170,00
5	SERVICIILE COMUNALE RĂDĂUȚI	Rădăuți	309,98	168,59
6	D.A.D.P. Vatra Dornei	Vatra Dornei	270,00	270,00

7	THERMONET	Suceava	352,24 - RT	240,00
			448,05 RD	
8	CUP BÂRLAD	Bârlad	322,92	190,71
9	TERMPROD SRL Vaslui	Vaslui	560,84	180,00
Zona S-E				
1	RAM Buzau	Buzău	301,38 - RT	297,50
			498,70 - RD	
2	R.A.D.E.T. Constanța	Constanța	427,47	297,50
3	UTILITAI PUBLICE CERNAVODA SRL	Cernavodă	204,32	102,00
4	S.C. Apollo Ecoterm S.R.L.	Medgidia	355,38	224,56
5	SC Goldterm Mangalia SA	Mangalia	458,72	216,87
6	CALORGAL S.A.	Galati	345,80 - RT	203,57
			470,62 - RD	
7	Energoterm SA	Tulcea	474,34	220,00
8	S.C.DUSPI SERV	Panciu	252,39	252,39
9	SC ENET SA	Focsani	394,47 - RT	285,00
			408,37 - RD	
10	Termica Distributie Navodari	Navodari	265,00	226,10
Zona S				
1	TERMO CALOR CONFORT SA Pitesti	Pitești	414,36 - CT zona	191,94 - RT
			346,87 - CT cvartal	230,00 - RD
		Mărăcineni	324,08	191,94
2	D.G.C.L. LEHLIU GARA	Lehliu Gară	471,89	471,89
3	SP CT AFL	Călărași	340,32	204,19
4	TERMOURBAN	Oltenita	423,50	296,45
5	GLOBAL ENERGY PRODUCTION	Giurgiu	299,21 - RT	149,61 - RT
			416,35 - RD	208,18 - RD

6	VEOLIA ENERGIE PRAHOVA SRL	Ploiești	222,49	222,49
7	VEOLIA ENERGIE ROMANIA SA	Otopeni	461,07	107,49
8	SC TERMIC CALOR SERV SRL	Alexandria	342,49	342,49
Zona S-V				
1	SC Termo Craiova SRL	Craiova	262,27 - PT RD 324,24 - CT zona/cvartal	220,50
2	SC UATAA SA	Motru	179,77	155,86
3	S.P.A.E.T.	Dr.Tr Severin	592,00 - RD 510,00 - RT	292,00
4	Soc.CET Govora	Rm.Valcea	271,13	226,58
		Olanesti	505,08	375,08
		Calimanesti	206,22	140,31
Zona V				
1	S.C. CET Hidrocarburi S.A. Arad	Arad	360,49	275,67
2	"COLTERM" SA TIMISOARA	Timișoara	398,48	242,00
3	SOC COMPLEXUL ENERGETIC HUNEDOARA SUC ELECTROCENTRALE DEVA SA	Deva	239,70	174,71
4	S.C. TERMICA BRAD S.A.	Brad	706,46	223,60
Zona N-V				
1	RAT	Cluj-Napoca	455,77 - CT de cvartal	242,00
			299,59 - CT Gheorgheni	
			461,60 - CTZ	
2	PAULOWNIA GREENE	Huedin	294,81	294,81

3	TRANSGEX SA	Beiuș	95,53	95,53
4	TERMOFICARE ORADEA SA	Oradea	262,51 - RT	248,02 - RT
			325,33 - RD	276,15 - RD
		Sinmartin	309,44	240,00
Zona Centru				
1	S.C. Ecoterm S.A.	Fagaras	290,46	242,55
2	SERVICIUL PUBLIC LOCAL DE TERMOFICARE BRAȘOV	Brașov	539,49 - CT pe baza de GN	198,97
			531,05 (pana la data de 20.11.2018) si 544,35 (incepand cu data de 21.11.2018) - Bepco Nord 1 ,Bepco Nord 2, Bepco Metrom si Bepco Noua	
3	SC GOSCOM SA	Miercurea Ciuc	447,90	250,00
4	ORAȘUL VLĂHIȚA **	Vlăhița	265,00	265,00
5	SC URBANA SA	Sibiu	430,00	265,34
6	TERMO-INTORSURA SRL	Intorsura Buzăului	396,02	332,79
7	S.C. ATT	Sighisoara	379,11	379,11
8	Urban-Locato SRL	Sfantu Gheorghe	427,21	174,78
Bucuresti				
1	RADET	București	400,89	163,03

Tariful reglementat practicat de operatorul de piață

Tariful practicat în perioada 1 ianuarie – 30 iunie 2019 de către societatea Operatorul Pieței de Energie Electrică și de Gaze Naturale OPCOM S.A. în calitate de operator al pieței de energie electrică a fost aprobat prin Ordinul președintelui ANRE nr.202/2018. Pentru perioada 1

iulie – 31 decembrie 2019, ca urmare a solicitării societății OPCOM S.A., tariful practicat de către operator a fost revizuit prin Ordinul președintelui ANRE nr. 153/2019.

Tariful este perceput de societatea OPCOM S.A. pentru serviciile prestate participanților la piețele centralizate de energie electrică și de certificate verzi în baza convențiilor de participare încheiate de operator cu aceștia. Tarifele aprobate pentru operatorul pieței de energie electrică pentru anul 2019 au fost determinate în conformitate cu prevederile *Metodologiei de stabilire a tarifului reglementat practicat de operatorul pieței de energie electrică*, aprobate prin Ordinul președintelui ANRE nr. 67/2013, cu modificările și completările ulterioare, pe baza următoarelor venituri reglementate:

Venit reglementat (lei)	
Valoare de la 1 ianuarie 2019	Valoare de la 1 iulie 2019
33.120.714	34.134.341

Tarifele reglementate în vigoare, practicate de operatorul pieței de energie electrică în anul 2019 au următoarele componente:

Componenta Tarif	UM	Valoare de la 1 ianuarie 2019	Valoare de la 1 iulie 2019
1	2	3	4
Componenta de înscriere (T_{inscr})	lei/participant	440	440
Componenta de administrare (T_{admin})			
- pentru participanți, cu excepția producătorilor cu $P_i \leq 1$ MW	lei/participant/an/piață	12.600	12.600
- pentru producătorii cu $100 \text{ kW} < P_i \leq 1$ MW	lei/participant/an/piață	1.000	1.000
- pentru producătorii cu $P_i < 100 \text{ kW}$	lei/participant/an/piață	100	100
Componenta de realizare a tranzacțiilor pentru tranzacții pe piețele centralizate în care operatorul pieței de energie electrică este contraparte ($T_{tranz \text{ contraparte}}$)	lei/MWh	0,14	0,16
Componenta de realizare a tranzacțiilor pentru tranzacții pe piețele centralizate de energie electrică în care operatorul pieței de energie electrică nu este contraparte ($T_{tranz \text{ bilateral EE}}$)	lei/MWh	0,07	0,15
Componenta de realizare a tranzacțiilor pentru tranzacții pe piețele centralizate de certificate verzi în care operatorul pieței de energie electrică nu este contraparte ($T_{tranz \text{ bilateral CV}}$)	lei/CV	0,05	0,08

Creșterea valorilor componentelor tarifare de realizare a tranzacțiilor, în vigoare, față de cele aprobate pentru primul semestru al anului 2019 se datorează în principal scăderii cantităților tranzacționate față de perioada similară a anului 2018 ca urmare a aplicării legislației primare și secundare privind obligația producătorilor de a livra furnizorilor de ultimă opțiune cantități reglementate de energie electrică necesare asigurării consumului clienților casnici la tarife reglementate.

2. Gaze naturale

În conformitate cu prevederile *Legii energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012*, cu modificările și completările ulterioare, sistemele de prețuri și tarife pe piața reglementată a gazelor naturale se stabilesc de către ANRE.

Activitățile aferente pieței reglementate cuprind:

- transportul gazelor naturale;
- transportul gazelor prin conductele de alimentare din amonte, conform prevederilor condițiilor de valabilitate a licenței;
- înmagazinarea subterană a gazelor naturale;
- stocarea gazelor naturale în conductă;
- distribuția gazelor naturale și a biogazului/biometanului.

2.1 Activități cu caracter de monopol în sectorul gazelor naturale, tarife reglementate

2.1.1 Activitatea de transport al gazelor naturale

2.1.1.1 Tarife pentru serviciul de transport al gazelor naturale prin SNT

În vederea respectării prevederilor art. 26 alin. (3) din Regulamentul (UE) 2017/460 de stabilire a unui cod al rețelei privind structurile tarifare armonizate pentru transportul gazelor în anul 2018, prin Decizia nr. 388/14.03.2018, ANRE a aprobat Calendarul de implementare a regulamentului, fiind totodată responsabilă cu derularea procesului de consultare publică. Conform deciziei menționată mai sus, în perioada 1 mai – 30 iunie 2018, ANRE a derulat procesul de consultare publică și a publicat pe site-ul instituției documentația aferentă.

De asemenea, în perioada 9 iulie – 14 septembrie 2018, ANRE a reluat procesul de consultare publică, fiind identificată necesitatea actualizării documentației inițiale cu informații referitoare la alte servicii decât cele de transport, precum și cu o comparație a tarifelor, respectiv evoluția acestora pe noua perioadă de reglementare, 2019-2024, și un model de calcul al tarifelor de transport.

În vederea reflectării rezultatelor procesului de consultare derulat în conformitate cu prevederile art. 26 din Regulamentul (UE) 2017/460 și adoptării unei decizii motivate ca o cerință a prevederilor art. 27 alin 4. din același regulament, ANRE a elaborat proiectul de Ordin privind aprobarea metodologiei de stabilire a tarifelor reglementate pentru serviciile de transport al gazelor naturale, în echivalența deciziei cerută de regulament, și a deschis în data de 20 februarie 2019 procesul de consultare publică pe marginea proiectului de ordin, în concordanță cu cerințele Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică.

Drept urmare, în data de 15 martie 2019, prin Ordinul președintelui ANRE nr. 41, a fost aprobată Metodologia de stabilire a tarifelor reglementate pentru serviciile de transport al gazelor naturale, care cuprinde un set de tarife de tipul "intrare/ieșire" stabilite pentru grupul punctelor de intrare în ST în care se rezervă capacitatea, pentru grupul punctelor de ieșirea din ST în care se rezervă capacitatea, precum și un tarif volumetric pentru utilizarea sistemului determinat ca un tarif de tip timbru poștal.

Prin acest sistem se asigură realizarea venitului permis de ANRE unui titular de licență, în vederea acoperirii costurilor justificate ca fiind necesare desfășurării activității de transport al gazelor naturale într-un an al perioadei de reglementare.

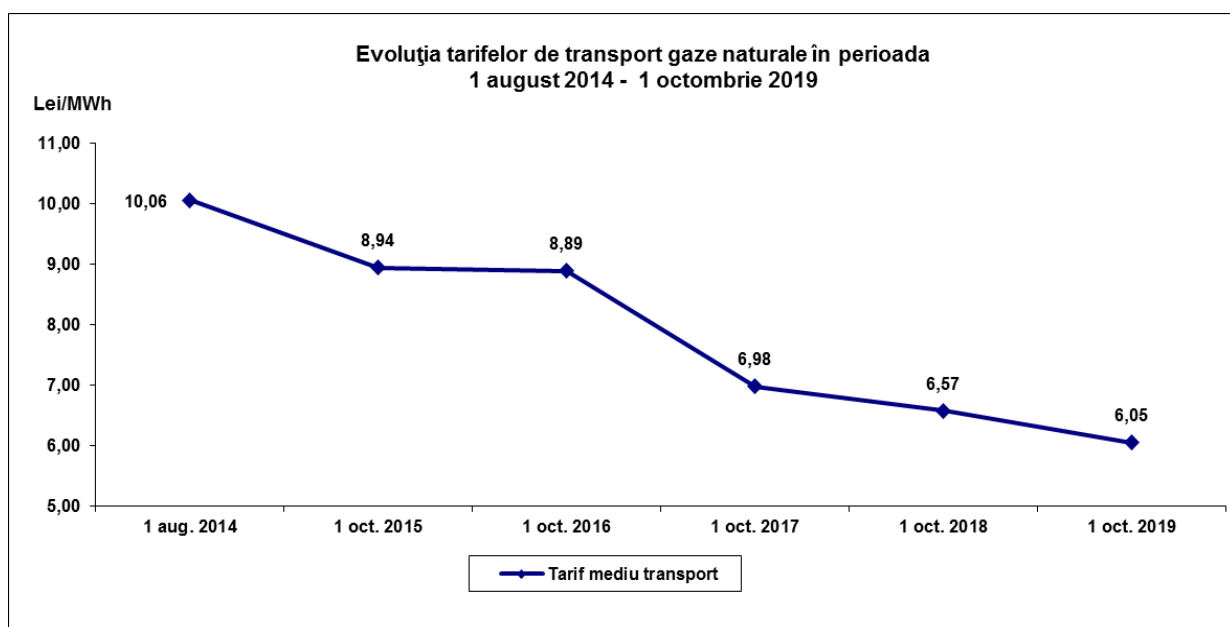
Tarifele pentru serviciile de transport al gazelor naturale prin Sistemul Național de Transport al gazelor naturale, mai puțin prin conductele de transport Isaccea – Negru Vodă, practicate începând cu data de 1 octombrie 2019 de către SNTGN TRANSGAZ S.A., au fost calculate pe baza prevederilor noii metodologii și **aprobatе prin Ordinul președintelui ANRE nr. 64/30.05.2019, fiind valabile până la data de 30 septembrie 2020.**

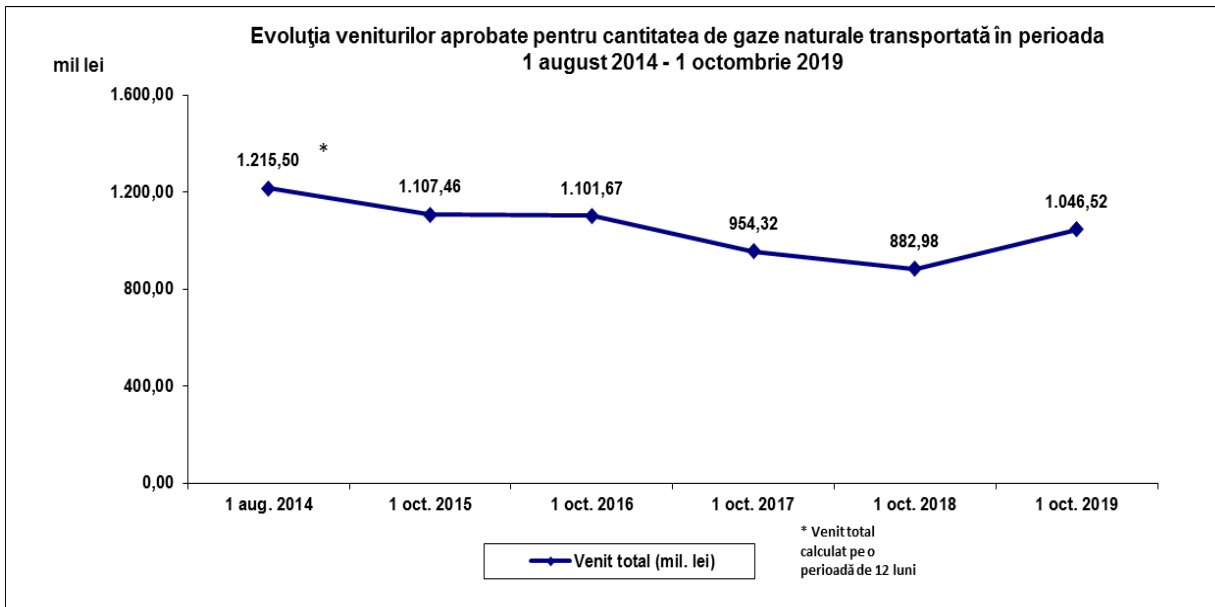
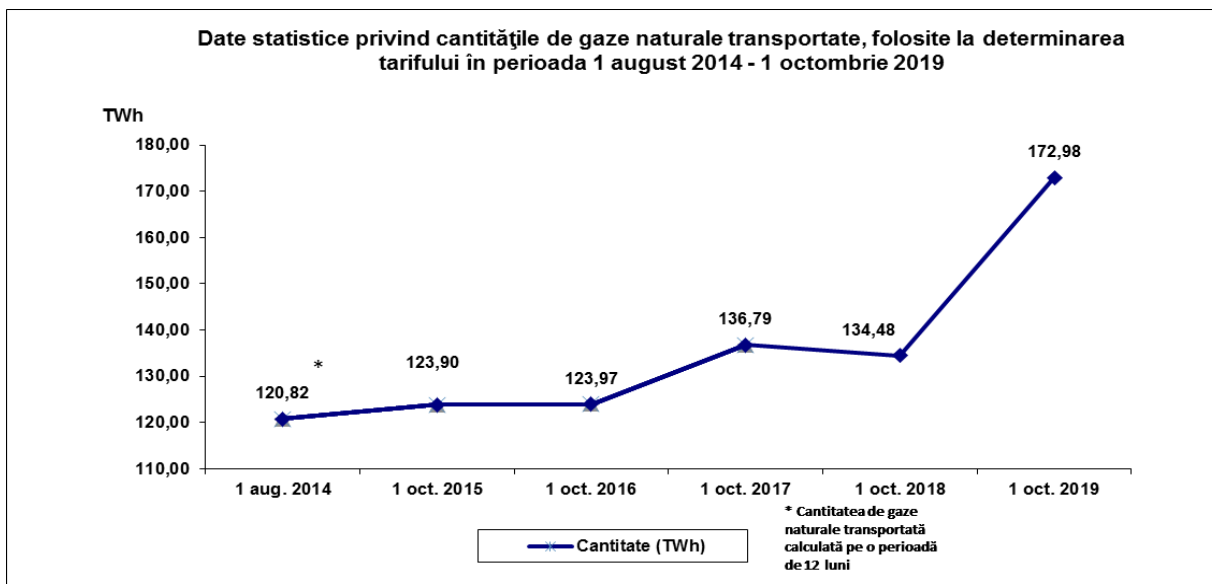
Astfel, au fost aprobate următoarele tarife:

- a) *tarifele de rezervare de capacitate aferente serviciilor de transport, ferme și întreruptibile, pe termen lung și scurt, defalcate pe grupul punctelor de intrare și grupul punctelor de ieșire, inclusiv pentru punctele de intrare/ieșire din înmagazinare, însoțite de coeficienții de multiplicare, pentru primul an, 1 octombrie 2019 – 30 septembrie 2020, al celei de-a patra perioade de reglementare;*

- b) *tariful volumetric pentru utilizarea Sistemului Național de Transport la valoarea de 1,51 lei/MWh transportat;*

Principalele diferențe, generate de aplicarea noii metodologii de stabilire a tarifelor reglementate pentru serviciile de transport al gazelor naturale, în determinarea tarifelor pentru perioada 1 octombrie 2019 – 30 septembrie 2020, față de cele aprobate pentru perioada anterioară, sunt date de:

- aplicarea unui discount de 50 % asupra tarifelor de transport bazate pe capacitate, în punctele de intrare dinspre instalațiile de înmagazinare și în punctele de ieșire către acestea,
- eliminarea valorii impozitului pe monopol prevăzut de *Ordonanța Guvernului nr. 5/2013* privind stabilirea unor măsuri speciale de impozitare a activităților cu caracter de monopol natural din sectorul energiei electrice și al gazului natural, cu modificările ulterioare, din calculul tarifului volumetric, precum și
- de includerea capacităților aferente conductei Isaccea 1 - Negru Vodă 1, ca urmare a conectării cu SNT.

2.1.1.2 Tarife pentru serviciul de transport al gazelor naturale prin conducta de transport gaze naturale Isaccea 2 - Negru Vodă 2

ANRE a aprobat prin Ordinul președintelui ANRE nr. 166/2019 tarifele de transport pentru rezervarea capacității de transport pe punctele de intrare/ieșire în/din conducta de transport gaze naturale Isaccea 2 - Negru Vodă 2, pentru perioada 1 octombrie 2019 – 30 septembrie 2020, pentru Societatea Națională de Transport Gaze Naturale TRANSGAZ S.A.

Aplicarea acestor tarife este condiționată de respectarea prevederilor art. 3 din Ordinul președintelui ANRE nr. 34/2016, respectiv de încheierea tuturor acordurilor de interconectare cu operatorii sistemelor de transport adiacente.

Tarifele de transport pentru rezervarea capacității de transport pe punctele de intrare/ieșire în/din conducta de transport gaze naturale Isaccea 2 - Negru Vodă 2, prevăzute în anexa la Ordinul președintelui ANRE nr. 166/2019, sunt **tarife de rezervare de capacitate aferente serviciilor de transport, ferme și întreruptibile, pe termen lung și scurt, defalcate pe grupul punctelor virtuale de intrare Isaccea 2,3 și grupul punctelor virtuale de ieșire Negru Vodă 2,3, însoțite de coeficienții de multiplicare, pentru primul an, 1 octombrie 2019 – 30 septembrie 2020, al celei de-a patra perioade de reglementare.**

2.1.1.3 Tarife pentru activitățile conexe celei de operare a sistemului de transport al gazelor naturale

În luna septembrie 2019, ANRE a aprobat prin Ordinul președintelui ANRE nr. 187 Metodologia de stabilire a tarifelor reglementate pentru activitățile conexe celei de operare a sistemului de transport al gazelor naturale.

Astfel, începând cu data de 1 octombrie 2019, **tarifele reglementate pentru activitățile conexe celei de operare a sistemului de transport al gazelor naturale** se vor determina de către operatorul de transport și de sistem pe prevederilor Metodologiei.

2.1.1.4 Tarife de racordare la sistemul de transport al gazelor naturale

Tarifele de racordare la sistemul de transport al gazelor naturale se calculează de către operatorul sistemului de transport al gazelor naturale conform prevederilor *Metodologiei de calcul al tarifelor aferente procesului de racordare la sistemele de transport și distribuție din sectorul gazelor naturale*, aprobată prin Ordinul președintelui ANRE nr. 71/2018, cu modificările și completările ulterioare.

2.1.2 Activitatea de înmagazinare subterană a gazelor naturale

Tarife pentru serviciul de înmagazinare subterană a gazelor naturale

La începutul anului 2019, prin Ordinul președintelui ANRE nr. 14/2019 a fost aprobată o nouă metodologie de stabilire a tarifelor reglementate pentru serviciile de înmagazinare subterană a gazelor naturale, în scopul adaptării cadrului de reglementare la actualul mod de funcționare al operatorilor sistemelor de înmagazinare subterană a gazelor naturale, care utilizează în principal

imobilizări corporale închiriate pentru desfășurarea activității licențiate și care au majoritatea costurilor constituită din costuri operaționale.

Din acest punct de vedere, s-a considerat că este potrivit ca operatorilor sistemelor de înmagazinare subterană să li se asigure un nivel rezonabil de rentabilitate a activității, respectiv o rată de rentabilitate procentuală asupra costurilor totale aprobate. Totodată, s-a stabilit acordarea unei rate de rentabilitate și a unui stimulent acordate immobilizărilor corporale și necorporale pentru immobilizările corporale și necorporale puse în funcțiune/recepționate anterior datei de 1 aprilie 2019 ca parte a investițiilor aferente unui proiect de interes comun la nivelul Uniunii Europene în infrastructura de gaze naturale, precum și pentru investițiile noi, puse în funcțiune/recepționate începând cu data de 1 aprilie 2019, în scopul încurajării realizării acestora, îmbunătățirii funcționării, creșterii siguranței și flexibilității în exploatare a sistemelor de înmagazinare subterană a gazelor naturale.

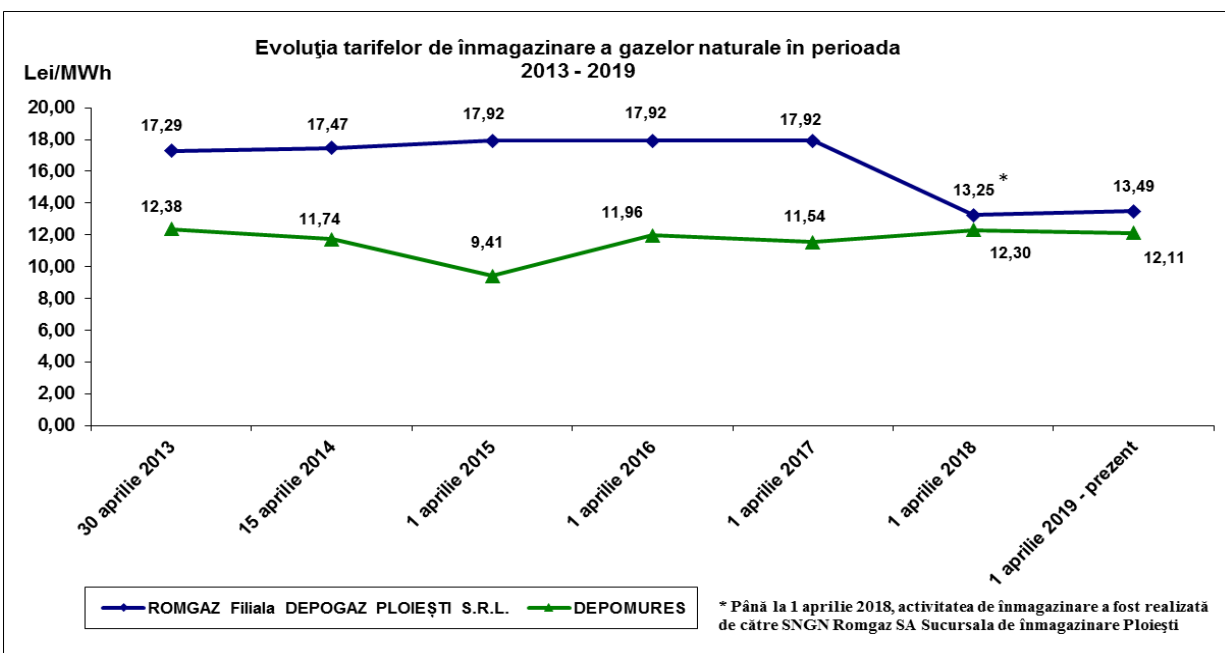
Noua metodologie are ca principală orientare metoda cost – plus și are la bază principii noi și simplificate de calcul și de recunoaștere a costurilor efectuate de către operatorii de înmagazinare pentru desfășurarea activității reglementate. În același timp, prin această reglementare se urmărește creșterea transparenței modului în care veniturile unui operator de înmagazinare se raportează la nivelul necesar al costurilor activității reglementate desfășurate, precum și facilitarea reproducerii calculului tarifelor reglementate pentru activitatea de înmagazinare subterană.

În aplicarea prevederilor noii metodologii, ANRE a aprobat prin **Ordinul președintelui ANRE nr. 44/2019** tarifele de înmagazinare subterană aferente activității de înmagazinare subterană a gazelor naturale desfășurată de către Societatea Națională de Gaze Naturale Romgaz S.A. – **Filiala de Înmagazinare Gaze Naturale DEPOGAZ PLOIEȘTI S.R.L.** și prin **Ordinul președintelui ANRE nr. 45/2019** tarifele de înmagazinare subterană aferente activității de înmagazinare subterană a gazelor naturale desfășurată de către **Societatea DEPOMUREȘ S.A. Târgu Mureș.**

Astfel, tarifele pentru prestarea serviciului de înmagazinare subterană în **ciclul complet de înmagazinare subterană cuprins în intervalul de timp 1 aprilie 2019 – 31 martie 2020**, practicate la data întocmirii prezentului raport de către operatorii licențiați în sectorul gazelor naturale, sunt următoarele:

Componenta de tarif	U.M.	Societatea Națională de Gaze Naturale Romgaz S.A. – Filiala de Înmagazinare Gaze Naturale	Societatea “Depomureș” - S.A. Târgu Mureș
----------------------------	-------------	--	--

		DEPOGAZ PLOIEȘTI S.R.L.	
Tarif de rezervare de capacitate aferent serviciilor de înmagazinare subterană a gazelor naturale	Lei / MWh / ciclu anual de înmagazinare subterană	9,98	5,62
Tarif de injecție a gazelor naturale	Lei / MWh	1,90	6,17
Tarif de extracție a gazelor naturale	Lei / MWh	1,61	0,32

2.1.3 Activitatea de distribuție a gazelor naturale

2.1.3.1 Tarife pentru serviciul de distribuție al gazelor naturale

Sistemul tarifar pentru **activitatea de distribuție** cuprinde tarife diferențiate pe operatori licențiați de distribuție și pe categorii de clienți.

Prin Ordinul președintelui ANRE nr. 217/2018 a fost aprobată *Metodologia de stabilire a tarifelor reglementate pentru serviciile de distribuție în sectorul gazelor naturale*, care s-a aplicat începând cu 1 ianuarie 2019 pentru determinarea tarifelor reglementate, cu modificările și completările ulterioare.

Elaborarea Metodologiei s-a impus datorită faptului că la data de 1 ianuarie 2019 a început a patra perioadă de reglementare pentru activitatea de distribuție a gazelor naturale, perioadă pentru care s-a dorit îmbunătățirea cadrului de reglementare din sector și armonizarea cadrului legislativ din sectorul gazelor naturale cu cel al energiei electrice.

Având în vedere evoluția cadrului legislativ precum și experiența acumulată pe parcursul a trei perioade de reglementare de ANRE și de operatorii de distribuție licențiați, elaborarea noii metodologii de stabilire a tarifelor reglementate pentru serviciul de distribuție, a urmărit:

- respectarea de către ANRE a principiilor enunțate de art. 178 alin. (1) din Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, conform căroră, stabilirea tarifelor reglementate trebuie să aibă în vedere
  - recuperarea costurilor aferente activităților reglementate efectuate de operatori într-o manieră prudentă,
  - asigurarea unei rate rezonabile a rentabilității pentru capitalul investit în activitățile reglementate,
  - stimularea dezvoltării capacităților de distribuție a gazelor naturale, atât pe termen scurt, cât și pe termen lung și
- asigurarea echilibrului între interesele operatorilor de distribuție concesionari și ale utilizatorilor, beneficiari ai serviciului de distribuție.

O modificare importantă prevăzută de Metodologie a fost cea referitoare la modificarea categoriilor de clienți pentru care se aprobă tarife de distribuție, astfel încât noua împărțire să se apropie de tranșele de consum prevăzute în Regulamentul (UE) 2016/1952 al Parlamentului European și al Consiliului din 26 octombrie 2016 privind statisticile europene referitoare la prețurile la gaze naturale și energie electrică și de abrogare a Directivei 2008/92/CE.

În anul 2019, categoriile de clienți pentru care s-au stabilit diferențiat tarifele de distribuție, tariful de tranzit și tariful de distribuție de proximitate au fost următoarele:

1. Clienți diferențiați în funcție de consumul anual de gaze naturale:

Categorie de clienți	Consum anual de gaze naturale (MWh)	
	Minim	Maxim
C.1		≤ 280
C.2	> 280	≤ 2.800
C.3	> 2.800	≤ 28.000
C.4	> 28.000	≤ 280.000
C.5	> 280.000	

2. Clienți care beneficiază de tarif de distribuție de proximitate – C.6
3. Clienți care beneficiază de tarif de distribuție de tranzit – C.7

În conformitate cu prevederile metodologiei în vigoare, un număr de 35 de operatori au înaintat ANRE documentele conținând datele de fundamentare a veniturilor reglementate, precum și propunerile de tarife reglementate pentru anul 2019, în vederea analizării acestora de către departamentul de specialitate și stabilirii tarifelor pentru perioada 1 iulie 2019 - 30 iunie 2020.

Astfel, începând cu data de 1 iulie 2019 a intrat în vigoare *Ordinul președintelui ANRE nr. 117/2019 privind stabilirea tarifelor reglementate pentru prestarea serviciului de distribuție a gazelor naturale realizat de Societatea DISTRIGAZ SUD REȚELE S.R.L.*

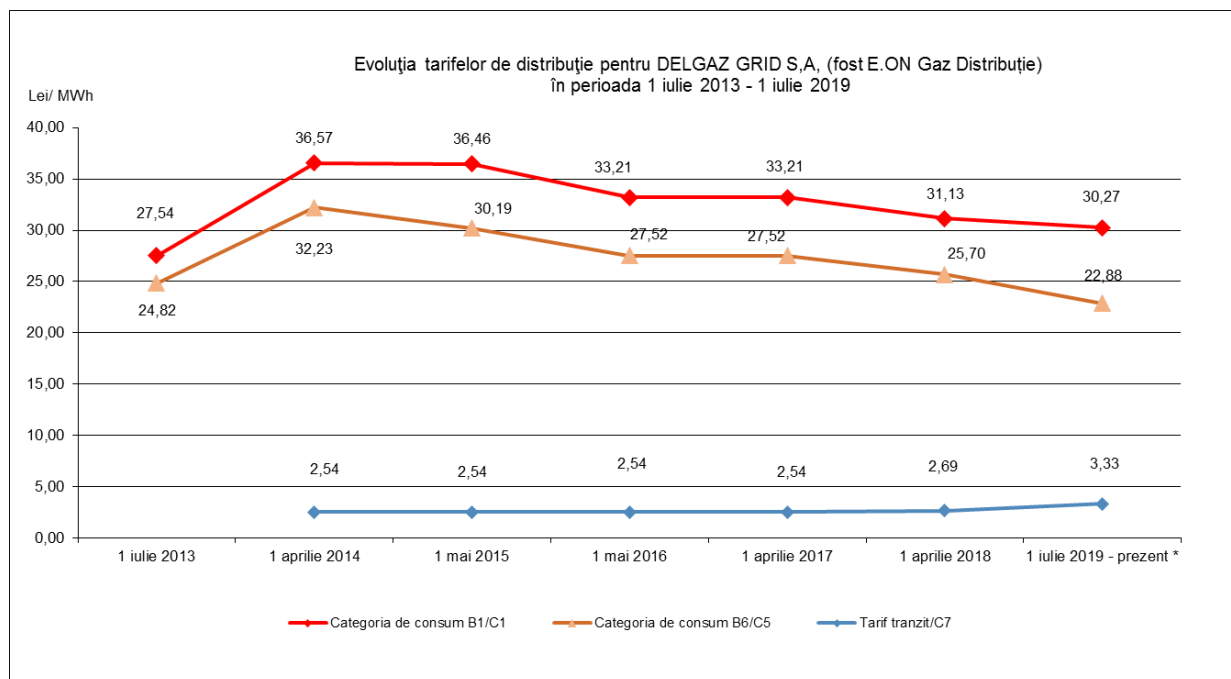
Categoria de clienți	Consum minim anual MWh	Consum maxim anual MWh	Tarife de distribuție Lei/ MWh
C.1.		≤ 280	31,49
C.2.	> 280	≤ 2.800	29,66
C.3.	> 2.800	≤ 28.000	28,27
C.4.	> 28.000	≤ 280.000	21,78
C.5.	> 280.000		14,74
C 6.	Clienți care beneficiază de tarif de distribuție de proximitate		4,00

și *Ordinul președintelui ANRE nr. 90/2019 privind stabilirea tarifelor reglementate pentru prestarea serviciului de distribuție a gazelor naturale realizat de Societatea DELGAZ GRID S.A. (fost E.ON GAZ DISTRIBUȚIE S.A.)*

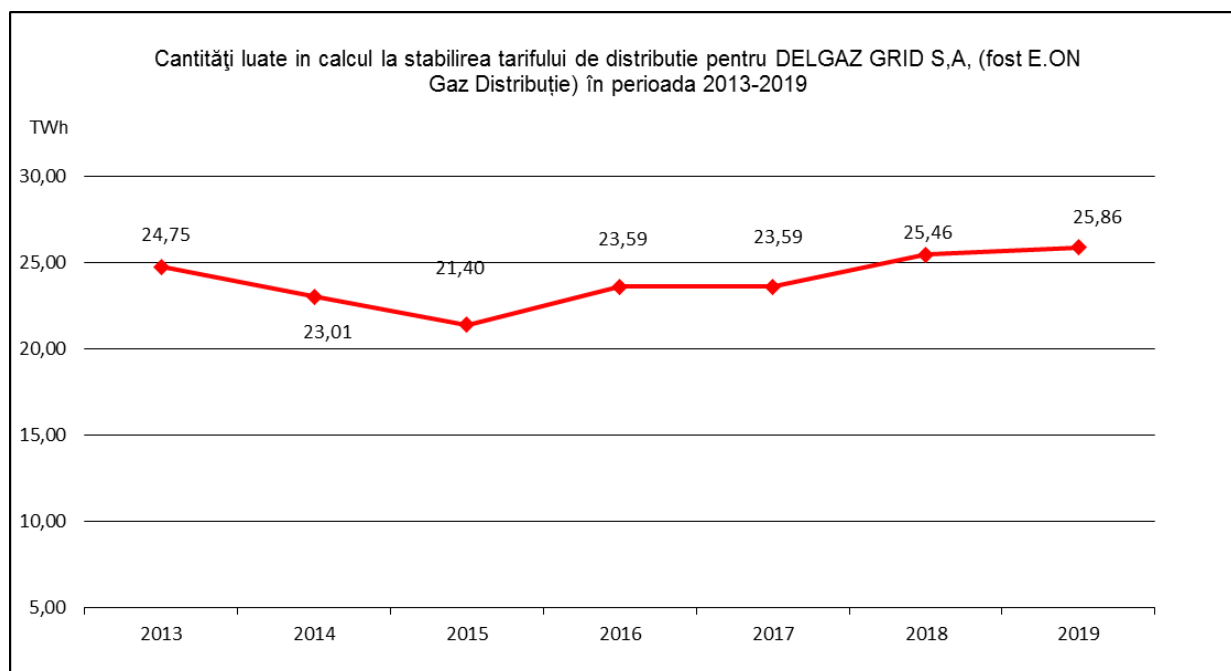
Categoria de clienți	Consum minim anual MWh	Consum maxim anual MWh	Tarife de distribuție Lei/ MWh
C.1.		≤ 280	30,27
C.2.	> 280	≤ 2.800	28,59
C.3.	> 2.800	≤ 28.000	26,21
C.4.	> 28.000	≤ 280.000	24,23
C.5.	> 280.000		22,88
C.7.	Clienți care beneficiază de tarif de distribuție de tranzit*		3,33

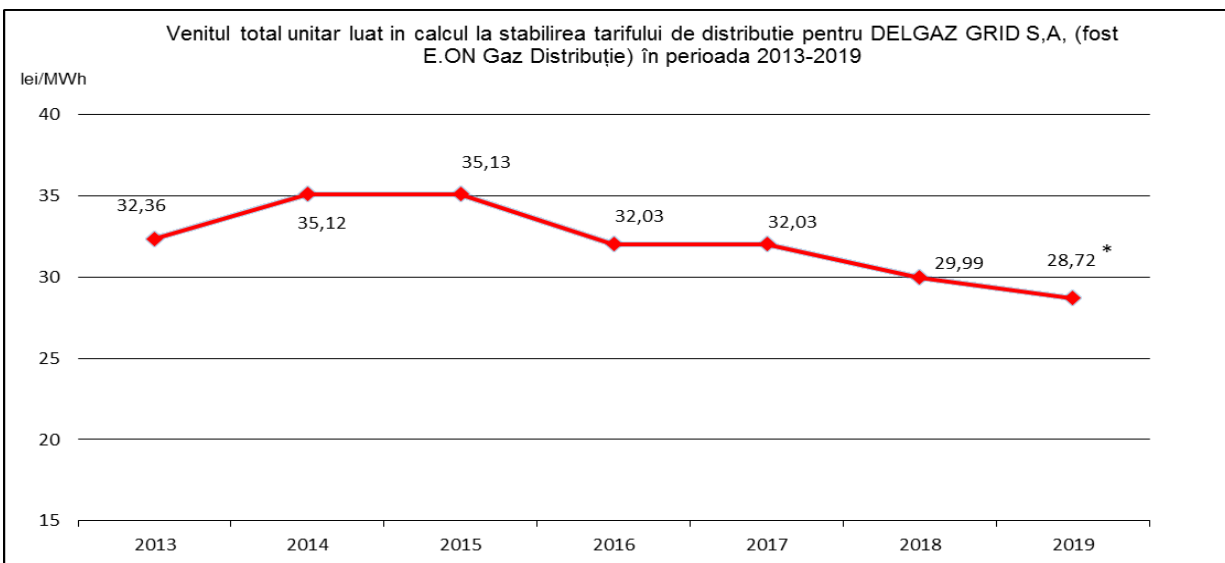
* Tarif de distribuție de tranzit – tarif pentru utilizarea sistemului de distribuție a unui operator căruia i s-a solicitat accesul sau care a aprobat accesul în scopul vehiculării gazelor naturale în vederea alimentării cu gaze naturale a clienților finali din portofoliul propriu.

Graficele de mai jos reflectă evoluția, în timp, a tarifelor de distribuție a gazelor naturale pentru cei doi operatori, începând cu 1 iulie 2013 și până în prezent.

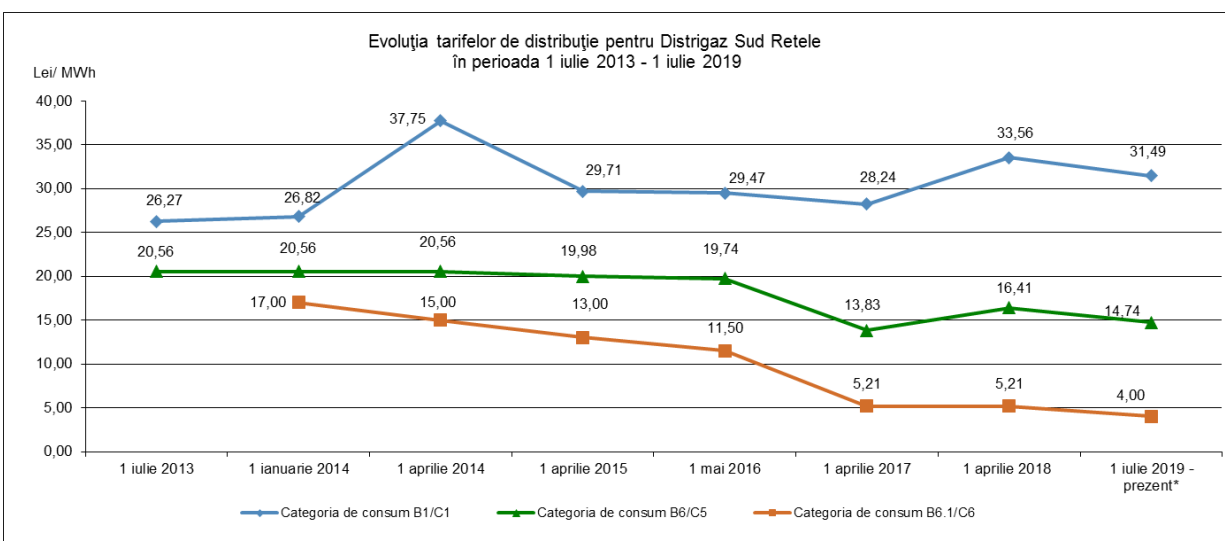

* Începând cu 1 iulie 2019 au fost modificate categoriile de clienți pentru care se aprobă tarife de distribuție, astfel încât acestea să se apropie de tranșele de consum prevăzute în Regulamentul (UE) 2016/1952 al Parlamentului European și al Consiliului din 26 octombrie 2016 privind statisticile europene referitoare la prețurile la gaze naturale

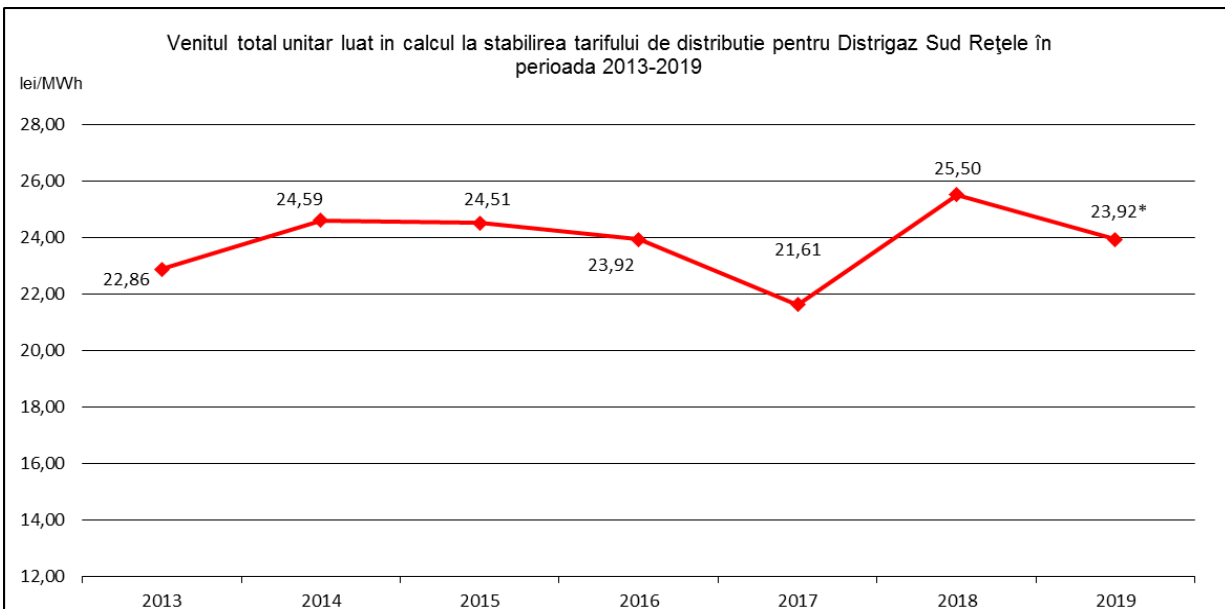
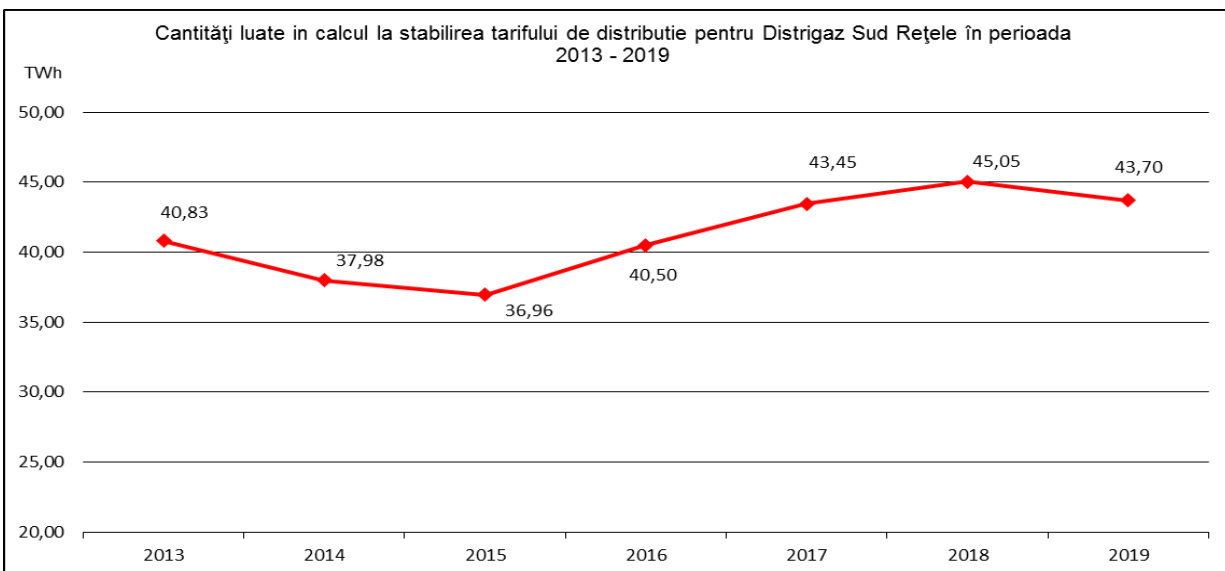

* Începând cu 1 ianuarie 2019 venitul total unitar se modifică în venit reglementat corectat unitar

* Începând cu 1 iulie 2019 au fost modificate categoriile de clienți pentru care se aprobă tarife de distribuție, astfel încât acestea să se apropie de tranșele de consum prevăzute în Regulamentul (UE) 2016/1952 al Parlamentului European și al Consiliului din 26 octombrie 2016 privind statisticile europene referitoare la prețurile la gaze naturale

* Începând cu 1 ianuarie 2019 venitul total unitar se modifică în venit reglementat corectat unitar

De asemenea, stabilirea tarifelor reglementate pentru prestarea serviciului de distribuție reglementată a gazelor naturale pentru operatorii economici din sectorul gazelor naturale s-a realizat prin emiterea următoarelor ordine:

- Ordinele ANRE nr. 82-117/24.06.2019, pentru operatorii AMARAD DISTRIBUȚIE - S.R.L., COVI CONSTRUCT 2000 S.R.L., CPL CONCORDIA FILIALA CLUJ ROMANIA - S.R.L., DELGAZ GRID - S.A., DISTRIGAZ SUD REȚELE - S.R.L., GAZ EST S.A., GAZ NORD EST S.A., GAZMIR IAȘI S.R.L., NORD GAZ - S.R.L.,

NOVA POWER & GAS S.R.L., OTTO GAZ S.R.L., PRISMA SERV COMPANY S.R.L., SALGAZ S.A., TEHNOLOGICA RADION S.R.L., BERG SISTEM GAZ S.A., CONI - S.R.L., CORDUN GAZ S.A., DISTRIGAZ VEST S.A., DESIGN PROIECT S.R.L., EURO SEVEN INDUSTRY S.R.L., HARGAZ HARGHITA GAZ S.A., INSTANT CONSTRUCT COMPANY S.A., MĂCIN GAZ S.R.L., MIHOC OIL S.R.L., M.M. DATA S.R.L., PROGAZ P&D - S.A., Societatea Națională de Gaze Naturale "ROMGAZ" - S.A. Mediaș,, TULCEA GAZ S.A., WIROM GAS - S.A., PREMIER ENERGY - S.R.L., PREMIER ENERGY - S.R.L. în calitate de operator desemnat să preia operarea sistemul de distribuție a gazelor naturale din localitatea Zimnicea, aparținătoare municipiului Zimnicea, județul Teleorman, GAZ VEST - S.A., MEHEDIŢI GAZ S.A., OLIGOPOL S.R.L., TIMGAZ - S.A., VEGA 93 - S.R.L. și MEGA CONSTRUCT- S.A.

- Ordinul ANRE nr. 161/17.07.2019 pentru operatorul BERG SISTEM GAZ S.A.

2.1.3.2 Tarife de racordare la sistemul de distribuție a gazelor naturale

Tarifele de racordare la sistemul de distribuție a gazelor naturale nu au fost modificate în cursul anului 2019, la acest moment fiind în vigoare componentele de tarif aprobate prin Ordinul președintelui ANRE 165/2018.

2.2 Activitatea de furnizare reglementată a gazelor naturale

Principalele modificări legislative sunt prevăzute în:

Ordinul președintelui ANRE nr. 219/2018 privind aprobarea *Metodologiei pentru stabilirea venitului unitar aferent activității de furnizare reglementată, desfășurată într-un an de reglementare, și de aprobare a prețurilor reglementate în sectorul gazelor naturale, începând cu anul 2019.*

Având în vedere:

- modificarea și/sau completarea cadrului legislativ la nivelul legislației primare (Legea nr. 123/2012), dar și al legislației secundare, respectiv, noi reguli ale pieței de gaze naturale începând cu luna septembrie 2018 sau cu data de 1 ianuarie 2019 (Codul Rețelei, reguli de tranzacționare, reguli și contracte standardizate);
- faptul că activitatea de furnizare implică activități cu specific similar, atât în sectorul gazelor naturale, cât și al energiei electrice,

s-a impus armonizarea principiilor de reglementare din sectorul gazelor naturale cu cel din sectorul energiei electrice. Astfel, s-a inițiat acțiunea de elaborare a unei noi *metodologii de*

stabilire a venitului unitar aferent activității de furnizare desfășurată într-un an de reglementare, și de aprobare a prețurilor reglementate în sectorul gazelor naturale, începând cu anul 2019.

Metodologia a fost aprobată în ședința Comitetului de reglementare din data de 19 decembrie 2018 prin **Ordinul președintelui ANRE nr. 219/2018**, publicat în Monitorul Oficial, Partea I.

Potrivit art. 61 pct. 12 alin. (11) din **O.U.G. nr. 114/2018** privind instituirea unor măsuri în domeniul investițiilor publice și a unor măsuri fiscal-bugetare, modificarea și completarea unor acte normative și prorogarea unor termene, în perioada 1 aprilie 2019 – 28 februarie 2022, producătorii au obligația să vândă cu prețul de 68 lei/MWh cantitățile de gaze naturale rezultate din activitatea de producție internă curentă către furnizori și clienții eligibili. În această perioadă, producătorul are obligația să vândă cu prioritate către furnizori, în condiții reglementate de ANRE, pentru asigurarea întregului necesar de consum al clienților casnici, din producția curentă și/sau din depozitele de înmagazinare.

În acest sens a fost necesară modificarea Ordinului președintelui ANRE nr. 219/2018, prin **Ordinul președintelui ANRE nr. 42/27.03.2019** privind modificarea *Metodologiei pentru stabilirea venitului unitar aferent activității de furnizare reglementată, desfășurată într-un an de reglementare, și de aprobare a prețurilor reglementate în sectorul gazelor naturale, începând cu anul 2019, aprobată prin Ordinul președintelui ANRE nr. 219/2018.*

Având în vedere prevederile OUG nr. 114/2018, ANRE a demarat procesul de modificare și actualizare a *Metodologiei de stabilire a venitului unitar aferent activității de furnizare desfășurată într-un an de reglementare, și de aprobare a prețurilor reglementate în sectorul gazelor naturale, începând cu anul 2019*, în sensul armonizării principiilor de reglementare din sectorul gazelor naturale.

Metodologia aprobată a avut în vedere *completarea metodei de stabilire a venitului unitar aferent activității de furnizare reglementată, desfășurată într-un an de reglementare, și de aprobare a prețurilor reglementate în sectorul gazelor naturale.*

Ordinul președintelui ANRE nr. 42/27.03.2019 a adus ca principale modificări următoarele:

- În formula de calcul a venitului aferent unui an de reglementare, permis de către ANRE unui titular de licență pentru acoperirea costurilor necesare desfășurării activității de furnizare reglementată în anul respectiv, s-a introdus și componenta $C_{CA(n)}$, reprezentând contribuția bănească anuală datorată ANRE de către titularii de licență, stabilită potrivit reglementărilor în vigoare la momentul determinării venitului unitar aferent activității de furnizare reglementată pentru anul n ;
- În formula de calcul a venitului aferent anului 2019 se va determina și componenta de corecție $C_{op_e(2018)}$;
- La stabilirea diferențelor de costuri de achiziție a gazelor naturale (componenta delta CUG), ținând cont de ultimele modificări legislative aferente pieței gazelor naturale, se recunosc următoarele:

- i. pentru gazele naturale achiziționate de către titularul de licență din producția internă curentă, prețuri ce nu pot depăși valoarea de 68 lei/MWh, indiferent de vânzător, la care se adaugă costul serviciilor de rezervare de capacitate de intrare în SNT;
  - ii. pentru gazele naturale achiziționate prin contracte încheiate pe piața centralizată și prin negociere liberă (contracte bilaterale), contracte încheiate anterior intrării în vigoare a Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 114/2018, cu derulare și după data de 1 aprilie 2019 și cu preț diferit de 68 lei/MWh, astfel:
    - a) pentru gazele naturale achiziționate prin tranzacții angro pe piața centralizată, destinate acoperirii consumului curent/înmagazinării pentru întregul portofoliu de clienți, este recunoscut prețul mediu ponderat realizat de către titularul de licență pentru toate cantitățile achiziționate, cu livrare în luna analizată;
    - b) pentru gazele naturale achiziționate prin contracte bilaterale, destinate acoperirii consumului curent/înmagazinării pentru întregul portofoliu de clienți, este recunoscut cel mai mic preț dintre:
      - i. prețul mediu ponderat realizat de către titularul de licență pentru toate cantitățile achiziționate, cu livrare în luna analizată, prin contracte bilaterale menționate, inclusiv costul de transport de rezervare de capacitate de intrare în Sistemul național de transport (SNT), conform documentelor justificative transmise, și
      - ii. prețul mediu calculat ca medie ponderată a prețurilor contractelor de pe piața centralizată menționate, inclusiv costul de transport de rezervare de capacitate de intrare în Sistemul național de transport (SNT), prețuri aferente cantităților livrate în luna analizată și realizate de către toți titularii de licență care au în portofoliu și clienți reglementați.
- Dispozițiile alin. anterior nu se aplică contractelor cu livrări directe (spre exemplu: prin conductele din amonte, prin conducte dedicate etc.), dacă din punct de vedere tehnic nu există posibilitatea de achiziție a gazelor naturale din altă sursă, situație în care se recunoaște prețul aferent tranzacțiilor respective.

- Diferențele de costuri de achiziție din anii 2018 și 2019, ale furnizorilor care desfășoară activitate de furnizare pe piața reglementată, vor fi analizate și cuantificate, recuperarea/cedarea integrală a acestor diferențe de către/de la furnizori realizându-se până la data eliminării prețurilor reglementate pentru clienții casnici, conform prevederilor legale. Modalitatea de recuperare sau de cedare, prin includerea acestor diferențe în prețurile finale reglementate la clienții casnici, va avea în vedere asigurarea condițiilor de mai jos, în măsura în care acest lucru este posibil și numai cu respectarea legislației în vigoare:
  - a) menținerea prețurilor reglementate la clienții casnici, pentru perioada cuprinsă între data de 1 ianuarie 2019 și data eliminării prețurilor reglementate pentru clienții casnici, conform prevederilor legale, la un nivel relativ constant.
  - b) menținerea unor valori rezonabile ale prețurilor reglementate pentru clienții casnici până la data eliminării prețurilor reglementate pentru clienții casnici.
- În ceea ce privește calculul costurilor aferente dezechilibrelor, s-a introdus o prevedere nouă: în perioada cuprinsă între data de 1 aprilie 2019 și data eliminării prețurilor reglementate pentru clienții casnici, conform prevederilor legale, costurile aferente dezechilibrelor se recunosc conform prevederilor Codului Rețelei.
- La determinarea valorii CUG, estimată de către ANRE, ținând cont de ultimele modificări legislative aferente pieței gazelor naturale, se vor avea în vedere: pentru perioada cuprinsă între data de 1 aprilie 2019 și data eliminării prețurilor reglementate pentru clienții casnici, conform prevederilor legale, se recunoaște un preț mediu de achiziție format de:
  - i. prețul de achiziție a gazelor naturale de 68 lei/MWh, stabilit conform prevederilor legale, la care se adaugă tariful anual de rezervare de capacitate pentru intrarea în SNT;
  - ii. prețul mediu de achiziție pentru gazele naturale achiziționate prin contracte încheiate anterior intrării în vigoare a Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 114/2018, cu derulare și după data de 1 aprilie 2019 și cu preț diferit de 68 lei/MWh plus costul serviciilor de rezervare de capacitate de intrare în SNT.

Ordinul președintelui ANRE nr. 54/24.04.2019 privind modificarea Metodologiei pentru stabilirea venitului unitar aferent activității de furnizare reglementată, desfășurată într-un an de reglementare, și de aprobare a prețurilor reglementate în sectorul gazelor naturale, începând cu anul 2019, aprobată prin Ordinul președintelui ANRE nr. 219/2018

Pentru a duce la îndeplinire dispozițiile art. 61 pct. 12 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2018 privind instituirea unor măsuri în domeniul investițiilor publice și a

unor măsuri fiscal-bugetare, modificarea și completarea unor acte normative și prorogarea unor termene, articol modificat prin **Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 19/2019 privind modificarea și completarea unor acte normative**, ANRE a elaborat proiectul de *Ordin privind modificarea Metodologiei pentru stabilirea venitului unitar aferent activității de furnizare reglementată, desfășurată într-un an de reglementare, și de aprobare a prețurilor reglementate în sectorul gazelor naturale, începând cu anul 2019, aprobată prin Ordinul președintelui ANRE nr. 219/2018.*

Ordinul propus a avut în vedere modificarea articolelor din *Metodologie*, în concordanță cu modificările aduse de OUG 19/2019, modificări referitoare la data de la care este instituită obligația producătorilor de a vinde, furnizorilor clienților casnici, gaze naturale din producția internă la prețul de 68 lei/MWh, respectiv data de 1 mai 2019.

Evoluția prețului gazelor naturale din producția internă

În conformitate cu prevederile art. 61 pct. 12 alin. (11) din **O.U.G. nr. 114/2018 privind instituirea unor măsuri în domeniul investițiilor publice și a unor măsuri fiscal-bugetare, modificarea și completarea unor acte normative și prorogarea unor termene, în perioada 1 aprilie 2019 – 28 februarie 2022**, producătorii au obligația să vândă cu prețul de **68 lei/MWh** cantitățile de gaze naturale rezultate din activitatea de producție internă curentă către furnizori și clienții eligibili. În această perioadă, producătorul are obligația să vândă cu prioritate către furnizori, în condiții reglementate de ANRE, pentru asigurarea întregului necesar de consum al clienților casnici, din producția curentă și/sau din depozitele de înmagazinare.

Ulterior, prin **Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 19/2019 privind modificarea și completarea unor acte normative**, respectiv dispozițiile art. 61 pct. 12 din *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2018 privind instituirea unor măsuri în domeniul investițiilor publice și a unor măsuri fiscal-bugetare, modificarea și completarea unor acte normative și prorogarea unor termene*, a fost modificată data de la care este instituită obligația producătorilor de a vinde, furnizorilor clienților casnici, gaze naturale din producția internă la prețul de 68 lei/MWh, respectiv data de 1 mai 2019.

Stabilirea prețurilor reglementate la clienții finali care nu și-au exercitat dreptul de eligibilitate

În conformitate cu prevederile *Legii energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, cu modificările și completările ulterioare*, piața de gaze naturale este compusă **din piața reglementată și piața concurențială.**

Prețurile reglementate se stabilesc diferențiat pentru fiecare furnizor licențiat și pe categorii de clienți, în funcție de configurația sistemelor prin care se realizează furnizarea gazelor naturale.

Prețurile sunt de tip monom și cuantifică costurile fixe și variabile legate de realizarea activității de furnizare în regim reglementat.

Prețurile reglementate se aplică la cantitățile de gaze naturale furnizate în regim reglementat.

Prețurile reglementate se stabilesc diferențiat pentru fiecare titular de licență de furnizare, astfel:

- a) pentru societățile comerciale care și-au separat legal activitatea de furnizare de activitatea de distribuție a gazelor naturale, pe categorii de clienți pentru care furnizarea de gaze naturale se face în regim reglementat, amplasați în zonele delimitate unde întreprinderea afiliată deține licența de distribuție a gazelor naturale, în funcție de consumul anual și de tipul sistemelor (transport/distribuție) prin care se realizează furnizarea gazelor naturale;
- b) pentru societățile comerciale care nu și-au separat legal activitatea de furnizare de activitatea de distribuție a gazelor naturale, pe categorii de clienți pentru care furnizarea de gaze naturale se face în regim reglementat, amplasați în aria de distribuție deservită în calitate de operator licențiat al sistemului de distribuție, în funcție de consumul anual și de tipul sistemelor (transport/distribuție) prin care se realizează furnizarea gazelor naturale.

Prețul final la clienții casnici reglementați are următoarea structură:

- Cost unitar de gaze (CUG) ce reprezintă costurile estimate pentru acoperirea achiziției gazelor naturale, inclusiv serviciile aferente de înmagazinare și transport, destinate revânzării în cadrul activității de furnizare reglementată; **achiziția de gaze naturale ca marfă se realizează de către furnizori pe o piață complet liberalizată**, indiferent de sursă de proveniență a gazului: intern, import sau din depozit;
- Venitul unitar permis pentru desfășurarea activității de furnizare reglementată a gazelor naturale;
- Tariful de distribuție stabilit pentru categoria respectivă de clienți;
- Delta CUG ce reprezintă componenta unitară de corecție pentru diferența dintre CUG stabilit de ANRE și costurile unitare efectiv realizate și recunoscute, de către ANRE, furnizorului care desfășoară activitate de furnizare reglementată.
- Esnt - componenta de neutralitate a activității de echilibrare desfășurată de către operatorul de transport și de sistem (OTS)

La data de 1 iulie 2019 a fost recalculată suma fixă unitară pentru acoperirea costurilor de achiziție a gazelor naturale pentru clienții casnici reglementați, pentru perioada 1 iulie 2018 – 30 iunie 2019.

Totodată, conform prevederilor metodologiilor în vigoare, au fost aprobate veniturile unitare aferente activității de distribuție, veniturile unitare aferente activității de furnizare reglementată pentru anul 2019, precum și componenta de regularizare a costurilor privind achiziția gazelor naturale și componenta de neutralitate E_{SNT} .

Astfel, ca urmare a modificării componentei CUG, a cărei valoare a fost stabilită la 80,35 lei/MWh, a aprobării noilor valori pentru tarifele de distribuție, pentru veniturile reglementate aferente activității de furnizare reglementată, pentru componenta delta CUG, și având în vedere formula de calcul a prețului reglementat pentru clienții casnici, prevăzută la art. 35 alin. (7) din Metodologie, ANRE a actualizat prețurile reglementate în vigoare pentru un număr de 36 furnizori care desfășoară activitatea de furnizare a gazelor naturale în regim reglementat.

Astfel, începând cu data de 1 iulie 2019, prețurile reglementate aferente clienților casnici, categoria C1 (cu consum de până la 280 MWh/an), au scăzut în medie cu un procent de circa 5%.

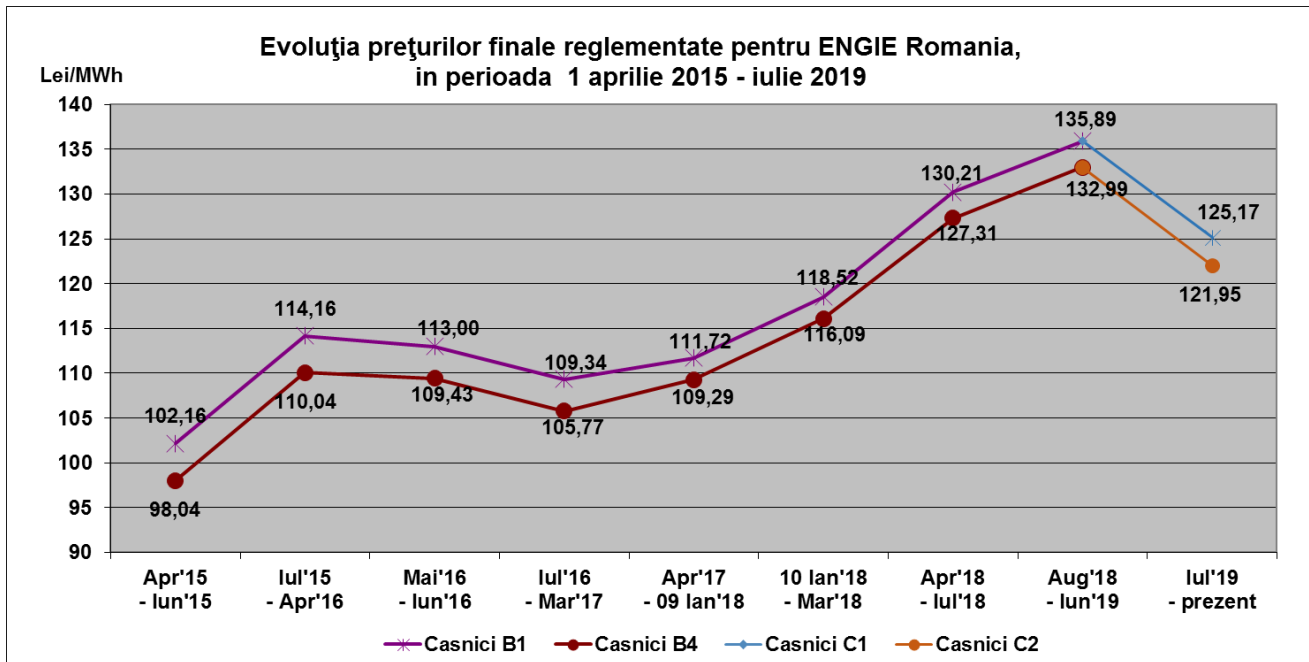
În anul 2019, prețurile pentru furnizarea reglementată a gazelor naturale la furnizorii din sectorul gazelor naturale au fost aprobate/modificate prin ordine ale președintelui ANRE, după cum urmează:

- intrate în vigoare la data de 01.07.2019:
  - Ordinele președintelui ANRE nr. 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 136, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 154, din data de 24 iunie 2019
- intrate în vigoare la data de 01.08.2019:
  - Ordinul președintelui ANRE nr. 162 din data de 17 iulie 2019
- intrate în vigoare la data de 01.10.2019:
  - Ordinele președintelui ANRE nr. 190 și 191 din data de 23 septembrie 2019

Pentru furnizorii cu o cotă de piață reprezentativă, prețurile reglementate în vigoare începând cu data de 1 iulie 2019 sunt următoarele:

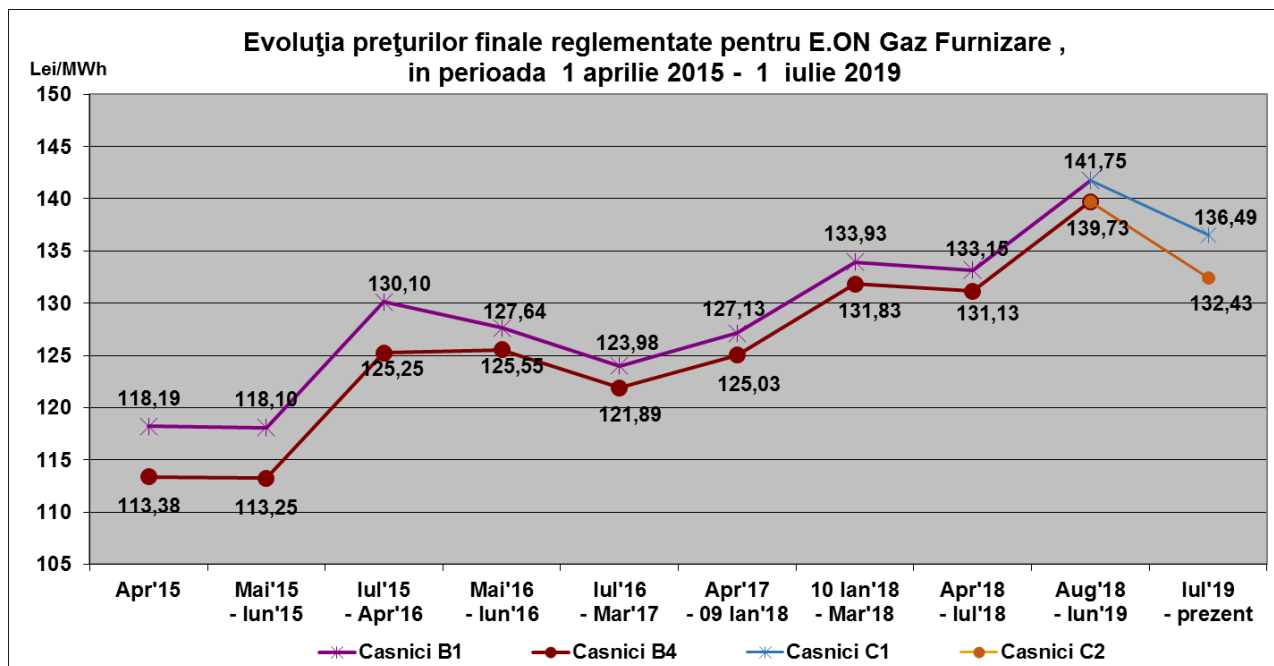
- Prețurile reglementate pentru furnizarea gazelor naturale în regim reglementat realizată de Societatea ENGIE ROMÂNIA S.A. pentru clienții casnici:

Categorie de clienții	Consum anual (MWh)		Lei/MWh
	Minim	Maxim	
Clienții finali conectați în sistemul de distribuție:			
C.1		≤ 280	125,17
C.2	> 280	≤ 2.800	123,34
C.3	> 2.800	≤ 28.000	121,95

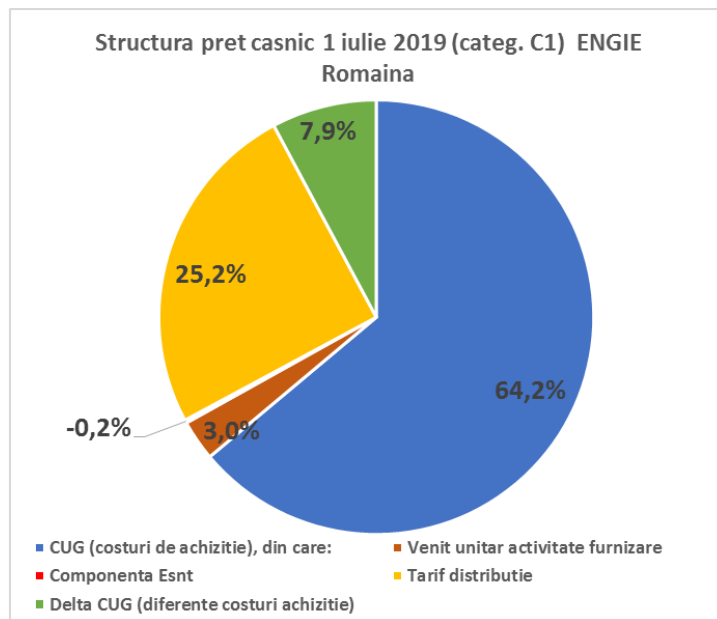
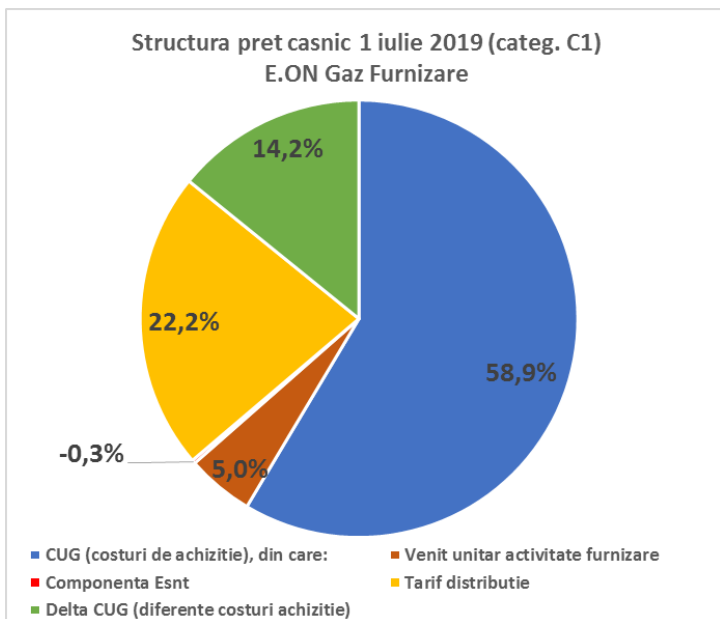

- Prețurile reglementate pentru furnizarea gazelor naturale în regim reglementat realizată de Societatea E.ON GAZ FURNIZARE S.A. pentru clienții casnici:

Categorie de clienți	Consum anual (MWh)		Lei/MWh
Clienții finali conectați direct la sistemul de transport			106,22
Clienții finali conectați în sistemul de distribuție:	Minim	Maxim	
C.1		≤ 280	136,49
C.2	> 280	≤ 2.800	134,81
C.3	> 2.800	≤ 28.000	132,43

Prețurile și structura de preț pentru cei doi mari furnizori ai clienților casnici reglementați, ENGIE și E.ON GAZ FURNIZARE (acoperă cca. 90% din piața clienților casnici reglementați), începând cu data de 1 iulie 2019, se regăsesc mai jos:

Structura pret client casnic gaze naturale, incepand cu 1 iulie 2019		EGF		ENGIE	
Nr crt	Casnic (categ. C1)	[lei/MWh]	%	[lei/MWh]	%
1	PRET REGLEMENTAT	136,49	100,0%	125,17	100,0%
2	CUG (costuri de achizitie), din care:	80,35	58,9%	80,35	64,2%
3	- <i>cost marfa (curent + depozit)</i>	76,31	55,9%	76,31	61,0%
4	- <i>transport</i>	4,04	3,0%	4,04	3,2%
5	Venit unitar activitate furnizare	6,80	5,0%	3,79	3,0%
6	Componenta Esnt	-0,36	-0,3%	-0,29	-0,2%
7	Tarif distributie	30,27	22,2%	31,49	25,2%
8	Delta CUG (diferente costuri achizitie)	19,43	14,2%	9,83	7,9%

* fara TVA, fara acciza

**AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE REGLEMENTARE
ÎN DOMENIUL ENERGIEI**

Str. Constantin Nacu, nr.3, Cod poștal: 020995
București, Sector 2, România

Tel: (021) 327 8174
Fax: (021) 312 4365

www.anre.ro
anre@anre.ro

